

แนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่

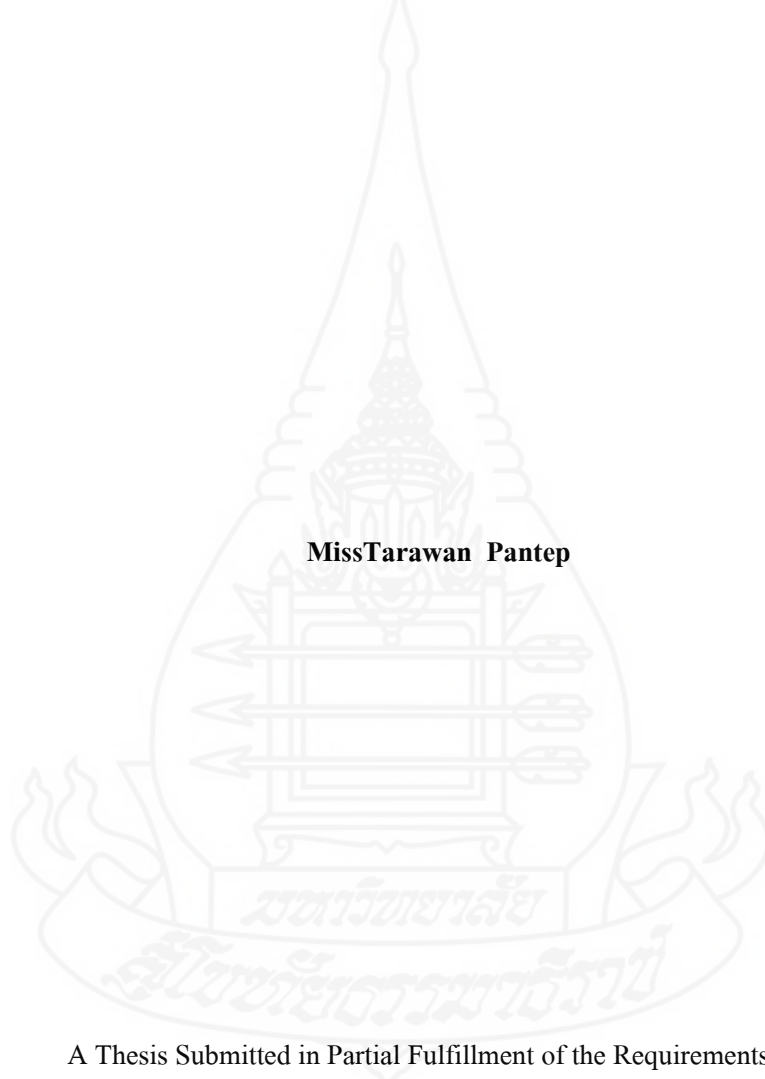
นางสาวธาราวรรณ ปานเทพ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกส่งเสริมและพัฒนากการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2562

**Guide Lines for Potential Development of Young Farmer Groups
in Krabi Province**

Miss Tarawan Pantep

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Agriculture in Agricultural Extension and Development

School of Agriculture and Cooperatives

Sukhothai Thammathirat Open University

2019

หัวข้อวิทยานิพนธ์   แนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่
ชื่อและนามสกุล   นางสาวธาราวรรณ ป่านเทพ
วิชาเอก   ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร
สาขาวิชา   เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา   1. รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน
                              2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นารีรัตน์ สีระसार

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2562

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมจิต โยธะคง)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นารีรัตน์ สีระसार)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. วรางคณา จันทรังค)

ชื่อวิทยานิพนธ์ แนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดกระบี่

ผู้วิจัย นางสาวธารารวรรณ ปานเทพ รหัสนักศึกษ 2609000373

ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ บำเพ็ญ เขียวหวาน (2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาริรัตน์ สิริระสาร

ปีการศึกษา 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ความรู้ แหล่งความรู้เกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มเยาวชนเกษตรกรของสมาชิกเกษตรกรและที่ปรึกษาเกษตรกร (2) ความคิดเห็นต่อกลุ่มเยาวชนเกษตรกร ต่อการดำเนินงานและต่อการทำกิจกรรมเกษตรของสมาชิกเกษตรกรและที่ปรึกษาเกษตรกร (3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและกิจกรรมเกษตรของสมาชิกเกษตรกรและที่ปรึกษาเกษตรกร (4) ปัญหาข้อเสนอแนะ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรคและแนวทางการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

ประชากรที่ศึกษาคือ กลุ่มเยาวชนเกษตรกรจังหวัดกระบี่ 64 กลุ่ม สมาชิกเกษตรกร 1,431 คน ที่ปรึกษาเกษตรกร 64 คน คณะกรรมการเยาวชนเกษตรกร 64 กลุ่ม กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ ได้สมาชิกเกษตรกร 233 คน ที่ปรึกษาเกษตรกร 52 คน สุ่มตัวอย่างแบบง่าย ส่วนคณะกรรมการเยาวชนเกษตรกร 64 คน ทำการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดอันดับ การวิเคราะห์ SWOT และการวิเคราะห์หาความแตกต่างของข้อมูลโดยใช้สถิติ t-test

ผลการวิจัย พบว่า (1) สมาชิกเกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้การดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในระดับมากที่สุด โดยสมาชิกเกษตรกรและที่ปรึกษาเกษตรกรได้รับความรู้จากแหล่งความรู้จากสื่อบุคคลมากที่สุด (2) สมาชิกเกษตรกรและที่ปรึกษาเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อกลุ่มเยาวชนเกษตรกร ต่อการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกรอยู่ในระดับมากที่สุด สมาชิกเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรมการเกษตรอยู่ในระดับมากที่สุดและที่ปรึกษาเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรมการเกษตรอยู่ในระดับมากที่สุด (3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่ม การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตรของสมาชิกเกษตรกรและที่ปรึกษาเกษตรกรอยู่ในระดับมากที่สุด (4) ปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกรของสมาชิกเกษตรกรและที่ปรึกษาเกษตรกรอยู่ในระดับน้อย แนวทางการพัฒนากลุ่มเยาวชนเกษตรกร ได้แก่ ที่ปรึกษาเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมร่วมกันวางแผนการพัฒนากลุ่ม สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้คำปรึกษาและชี้แนะการดำเนินงานกลุ่ม ส่งเสริมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกรุ่นใหม่และรุ่นเก่า ฐานจากกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในเรื่องงบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง เมื่อทดสอบสมมติฐาน การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตรระหว่างสมาชิกเกษตรกรและที่ปรึกษาเกษตรกร พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ แนวทางการพัฒนา กลุ่มเยาวชนเกษตรกร จังหวัดกระบี่

Thesis title: Guide Lines for Potential Development of Young Farmer Groups in Krabi Province

Researcher: Miss Tarawan Pantep; **ID:** 2609000373;

Degree: Master of Agriculture (Agricultural Extension and Development);

Thesis advisors: (1) Bampen Keowan, Associate Professor;

(2) Dr.Nareerut Seerasarn, Assistant Professor; **Academic year:** 2019

Abstract

The objective of this research is to study the following (1) Sources of information about group dynamics of young farmer group members and advisors (2) Views of young farmer group members and advisors on young farmer groups and the operating procedures and agricultural activities of young farmer groups (3) Participation in operational procedures and agricultural activities by young farmer group members and advisors (4) Problems, suggestions, strengths, weaknesses, opportunities, obstacles and guidelines for the potential development of young farmer groups.

The population in this study were 64 young farmer groups in Krabi made up of 1431 members, 64 advisors and 64 young farmer group committees. The specific size of the sample group followed the formula of Taro Yamane which gave 233 young farmer group members and 52 advisors. The 64 committee members were selected using a simple random sampling. The data was analysed through frequency distribution, percentage, maximum value, minimum value, average, standard deviation, ranking analysis, SWOT and the analysis of variations in the data using t-test.

The results of the research showed that (1) The majority of young farmer group members had the highest level of knowledge about the operating procedures of the young farmer group. The main source of information for members and advisors was individual communication.(2) Members and advisors had the highest opinions of young farmer groups and their operating procedures. Members had the highest opinions of agricultural activities by the groups. Advisors had a high opinion of the agricultural activities of the groups. (3) There was a high level of participation by members and advisors of young farmer groups. (4) Problem: Farmers are at a low level. The guidelines for potential development are as follows.Young farmer group advisors and officers should encourage a group development plan. Members should participate in the operating procedures of the young farmers group on a continuing basis. Officers should promote agriculture, give advice and suggest operating procedures for the group and encourage the exchange of knowledge between new and older members. They should observe the work of other groups that have experienced success and coordinate with different agencies about budget support on a continuing basis. When this hypothesis was tested it was found that participation in agricultural activities between members of young farmer groups and advisors varied significantly at a statistical level

KeyWords: Development Guide lines, Young Farmer Groups, Krabi Provinc

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีจากความกรุณาและความอนุเคราะห์เป็นอย่างดี
ยิ่งจาก รองศาสตราจารย์สมจิต โยชะคง ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาริรัตน์ สีระสาร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และ
คณาจารย์จากสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้กรุณาชี้แนะ
และเอาใจใส่เป็นอย่างดี ตลอดจนให้การสนับสนุน กำกับ ติดตามดูแล และให้คำแนะนำและ
ข้อคิดเห็นต่างๆ ในการทำการวิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงภายในระยะเวลาที่กำหนด
ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่าน และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่อำนวยความสะดวกทุก
ด้านซึ่งทำให้การศึกษาประสบผลสำเร็จ ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัดกระบี่ ที่
กรุณาอำนวยความสะดวกและติดต่อประสานงานในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณ
กลุ่มยุวเกษตรกรนจังหวัดกระบี่ทุกท่านที่เสียสละเวลาและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลภาคสนาม ขอขอบคุณเพื่อนๆนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร เพื่อนๆนักศึกษาปริญญาโทรุ่นที่
18 กระบี่ และทุกกลุ่ม สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้
กำลังใจกันและกันตลอดมา

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับการช่วยเหลือและให้กำลังใจจากครอบครัว ผู้บังคับบัญชา
เพื่อนร่วมงาน ตลอดจนบุคคลต่างๆที่ให้ความช่วยเหลืออีกมากที่ไม่สามารถกล่าวนามได้ทั้งหมดใน
ที่นี่ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและความปรารถนาดีของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงกราบ
ขอบพระคุณ และขอบคุณมาในโอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเกิดประโยชน์
และสามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานให้เกิดสิ่งที่ดีขึ้น และความดีอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่ บิคามารดา ครูบาอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

ธรรววรรณ ป่านเทพ

ตุลาคม 2562

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดความคิดเห็น	7
แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่ม	11
แนวคิดการส่งเสริมการเกษตร	15
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้	23
แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วม	25
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มยุทธกร	29
แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ SWOT	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
การวิเคราะห์ข้อมูล	49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก ยูวเกษตรกรและที่ปรึกษายูวเกษตรกร	53
ตอนที่ 2 ความรู้และแหล่งความรู้ เกี่ยวกับกระบวนการ กลุ่มยูวเกษตรกรของสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษายูวเกษตรกร	57
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อกลุ่มยูวเกษตรกร ต่อการดำเนินงาน และต่อการทำกิจกรรมเกษตรกรของยูวเกษตรกร	63
ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	74
ตอนที่ 5 ปัญหา ข้อเสนอแนะ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค และแนวทางการพัฒนากลุ่มยูวเกษตรกร	91
ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน	99
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	119
สรุปการวิจัย	119
อภิปรายผล	127
ข้อเสนอแนะ	134
บรรณานุกรม	138
ภาคผนวก	141
ก แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย	143
ข แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย (ที่ปรึกษายูวเกษตรกร)	143
ประวัติผู้วิจัย	171

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างยูวเกษตรกรที่ใช้ในการศึกษา.....	42
ตารางที่ 3.2 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ปรึกษากลุ่มยูวเกษตรกรที่ใช้ในการศึกษา ...	43
ตารางที่ 4.1 สภาพพื้นฐานของสมาชิกยูวเกษตรกร	53
ตารางที่ 4.2 สภาพพื้นฐานของที่ปรึกษายูวเกษตรกร.....	55
ตารางที่ 4.3 ความรู้เรื่องการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรของสมาชิกยูวเกษตรกร	57
ตารางที่ 4.4 ระดับความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรของสมาชิกยูวเกษตรกร ...	58
ตารางที่ 4.5 แหล่งความรู้ด้านยูวเกษตรกรของสมาชิกยูวเกษตรกร	59
ตารางที่ 4.6 สรุปแหล่งความรู้ด้านยูวเกษตรกรของสมาชิกยูวเกษตรกร.....	60
ตารางที่ 4.7 แหล่งความรู้ด้านยูวเกษตรกรของที่ปรึกษายูวเกษตรกร.....	61
ตารางที่ 4.8 สรุปแหล่งความรู้ด้านยูวเกษตรกรของที่ปรึกษายูวเกษตรกร.....	62
ตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นต่อกลุ่มยูวเกษตรกรของสมาชิกยูวเกษตรกร	63
ตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นต่อกลุ่มยูวเกษตรกรของที่ปรึกษายูวเกษตรกร.....	65
ตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรของสมาชิกยูวเกษตรกร.....	67
ตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรของที่ปรึกษายูวเกษตรกร.....	69
ตารางที่ 4.13 ความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรมการเกษตรของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร.....	71
ตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรมการเกษตรของที่ปรึกษายูวเกษตรกร.....	73
ตารางที่ 4.15 สรุปความคิดเห็นต่อกลุ่มยูวเกษตรกร ต่อการดำเนินงาน และต่อการทำกิจกรรมการเกษตร	74
ตารางที่ 4.16 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร	75
ตารางที่ 4.17 สรุปการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร.....	78
ตารางที่ 4.18 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของที่ปรึกษากลุ่มยูวเกษตรกร.....	79
ตารางที่ 4.19 สรุปการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของที่ปรึกษายูวเกษตรกร.....	82
ตารางที่ 4.20 การมีส่วนร่วมของยูวเกษตรกรในการทำกิจกรรมการเกษตร	83
ตารางที่ 4.21 สรุปการมีส่วนร่วมของยูวเกษตรกรในการทำกิจกรรมการเกษตร.....	85

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.22	การมีส่วนร่วมของที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกรในการทำกิจกรรมการเกษตร.....	86
ตารางที่ 4.23	สรุปการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตรของที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกร.....	88
ตารางที่ 4.24	ประเมินการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกร	89
ตารางที่ 4.25	สรุปการประเมินการพัฒนาในกลุ่มเยาวชนเกษตรกร	91
ตารางที่ 4.26	ปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกรจากความคิดเห็น ของสมาชิกเยาวชนเกษตรกร.....	92
ตารางที่ 4.27	ปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกรจากความคิดเห็นของที่ปรึกษา เยาวชนเกษตรกร.....	93
ตารางที่ 4.28	ปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ จากการสนทนากลุ่ม.....	95
ตารางที่ 4.29	ข้อเสนอแนะในการพัฒนาในกลุ่มเยาวชนเกษตรกร.....	96
ตารางที่ 4.30	จุดแข็ง จุดอ่อน ในการพัฒนาในกลุ่มเยาวชนเกษตรกร.....	97
ตารางที่ 4.31	โอกาสและอุปสรรคในการพัฒนาในกลุ่มเยาวชนเกษตรกร.....	97
ตารางที่ 4.32	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อกลุ่มเยาวชนเกษตรกรระหว่าง สมาชิกเยาวชนเกษตรกรและที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกร.....	99
ตารางที่ 4.33	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกร ระหว่างสมาชิกเยาวชนเกษตรกรและที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกร.....	102
ตารางที่ 4.34	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการทำการเกษตร ระหว่างสมาชิกเยาวชนเกษตรกรและที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกร.....	105
ตารางที่ 4.35	เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ระหว่างสมาชิกเยาวชนเกษตรกรและที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกร.....	108

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.36 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตรระหว่างสมาชิกยุวเกษตรกร และที่ปริญายุวเกษตรกร.....	112
ตารางที่ 4.37 เปรียบเทียบปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรระหว่างสมาชิกยุวเกษตรกรและ ที่ปริญายุวเกษตรกร.....	115

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดงานวิจัย.....

หน้า

4

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมและได้รับการยอมรับจากนานาชาติว่าเป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญเลี้ยงประชากรโลก ประชากรของประเทศร้อยละ 35 ประกอบอาชีพการเกษตร ซึ่งเป็นอาชีพที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ในสถานการณ์ปัจจุบันพื้นที่การเกษตรลดน้อยลงอย่างต่อเนื่อง สภาพแวดล้อมการเกษตรที่เปลี่ยนแปลงไป มีการอพยพแรงงานไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น ส่งผลให้แรงงานภาคเกษตรลดลง ครอบครัวเกษตรกรประสบปัญหาขาดแคลนแรงงาน ทำให้สังคมเกษตรเป็นสังคมผู้สูงอายุ เยาวชนในภาคเกษตรกรรมที่เคยเป็นแรงงานที่สำคัญในครอบครัวได้หันไปสู่อาชีพอื่น วัตถุนิยมได้เข้ามามีบทบาททำให้ค่านิยมเปลี่ยนแปลงไป บิดามารดาไม่สนับสนุนให้บุตรหลานประกอบอาชีพการเกษตร ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้ผู้สืบทอดอาชีพการเกษตรลดน้อยลง และไม่ได้ถูกปลูกฝังให้มีทัศนคติที่ดีต่อภาคการเกษตร (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2554, น. 2) ทิศทางการพัฒนาการเกษตรภายใต้ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) เป็นกรอบการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรกรรมมั่นคงภาคการเกษตรมั่งคั่งทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” แนวทางการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ 5 แนวทาง ดังนี้ 1) ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ทดแทนแรงงานเกษตร สร้างแรงจูงใจและความภาคภูมิใจในการสืบทอดอาชีพเกษตร 3) ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน โดยส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ พัฒนาหลักสูตรการศึกษาด้านการเกษตรตั้งแต่ประถมศึกษา ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ 4) พัฒนาองค์ความรู้สู่เกษตรกรมืออาชีพ 5) สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร โดยส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรและพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้ต่อยอดไปสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรและเชื่อมโยงทุกภาคส่วนเพื่อแก้ไขปัญหาของเกษตรกรอย่างเป็นระบบ (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2561, น. 1)

เด็กและเยาวชนถือเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสำคัญ ควรได้รับการดูแลเอาใจใส่ ส่งเสริม พัฒนา และสนับสนุนในทุกมิติให้สามารถรับมือและเท่าทันกับโลกที่มีการเปลี่ยนแปลง

อย่างรวดเร็ว รวมถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไทยที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ (กรมส่งเสริมการเกษตร , 2561) ซึ่งประเด็นท้าทายของการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่จะเป็นผู้สืบทอดอาชีพการเกษตรและการพัฒนาทัศนคติที่ดีต่อภาคเกษตรก็ถือเป็นสิ่งสำคัญ การปลูกฝังตั้งแต่เรียนหรือการตั้งกลุ่มยุวเกษตรกรจึงเป็นหนทางหนึ่งในการสร้างผู้สืบทอดเกษตรกร การส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มยุวเกษตรกรให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้นั้น ต้องเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่มและชุมชน ทั้งในระดับของการพึ่งพาตนเอง ในระดับของการแข่งขัน กลไกหนึ่งที่สนับสนุนให้ยุวเกษตรกรและชุมชน ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มความสามารถไปสู่เป้าหมายดังกล่าว คือ การนำเอาระบวนการจัดตั้งกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่ม ไปสู่การเชื่อมโยงเครือข่าย การมีส่วนร่วม การเสริมสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้มีความสามารถในการจัดการกับทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างชาญฉลาด รวมทั้งการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มยุวเกษตรกร สมาชิกยุวเกษตรกรให้มีความรู้ ความสามารถ มีความเข้มแข็ง และมีศักยภาพเพื่อเป็นผู้สืบทอด ในการผลิตทางการเกษตรเพื่อการบริโภคในประเทศและเพื่อการส่งออก อีกทั้งยังเป็นการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่เพื่อทดแทนเกษตรกรรุ่นเก่าที่ลดลงและเป็นบุคลากรที่สำคัญในภาคเกษตรกรรม

สำนักงานเกษตรจังหวัดกระบี่ (2561) ระบุว่า กลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ มีจำนวน 64 กลุ่มและจากการประเมินศักยภาพการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรนั้น ทำให้พบว่าการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกรของจังหวัดกระบี่ยังอยู่ในระดับที่ยังไม่สามารถพัฒนาสู่กลุ่มต้นแบบได้ และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการกลุ่มยุวเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ มีความรู้ ทักษะทางด้านการเกษตร การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมและมีพลังในการขับเคลื่อนงานในรูปแบบของการรวมกลุ่มผ่านกระบวนการเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนาไปสู่เครือข่ายกิจกรรม เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพการเกษตรให้สามารถพึ่งพาตนเอง มีความมั่นคงทางอาชีพ และมีความเป็นอยู่ที่ดี เกิดการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลงานดีเด่นของกลุ่มยุวเกษตรกรและสมาชิกที่เป็นต้นแบบที่ดีให้เป็นที่ประจักษ์แก่บุคคลทั่วไป

จากที่กล่าวมาประกอบกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนา ยุวเกษตรกรยังมีหลายประการ ทั้งจากการจัดการกระบวนการกลุ่มภายใน การมีส่วนร่วมของสมาชิกยุวเกษตรกร ความเข้าใจบทบาทหน้าที่ ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกลุ่ม ทัศนคติต่อการทำการเกษตรของสมาชิก ประสพการณ์ในการทำงานกลุ่มยุวเกษตรกรของอาจารย์ที่ปรึกษา จึงจำเป็นต้องทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา กลุ่มยุวเกษตรกรและเป็นแบบอย่างต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาความรู้ แหล่งความรู้เกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มยูวเกษตรกรของสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษายูวเกษตรกร

2.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อกลุ่มยูวเกษตรกร ต่อการดำเนินงานและต่อการทำกิจกรรมเกษตรของสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษายูวเกษตรกร

2.3 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและการทำกิจกรรมเกษตรของสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษายูวเกษตรกร

2.4 เพื่อศึกษาปัญหา ข้อเสนอแนะ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรคและแนวทางการพัฒนาศักยภาพกลุ่มยูวเกษตรกร

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยแนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่มีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

3.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษายูวเกษตรกร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรอาชีพของผู้ปกครอง ประสบการณ์ในการทำงานกลุ่มยูวเกษตรกร

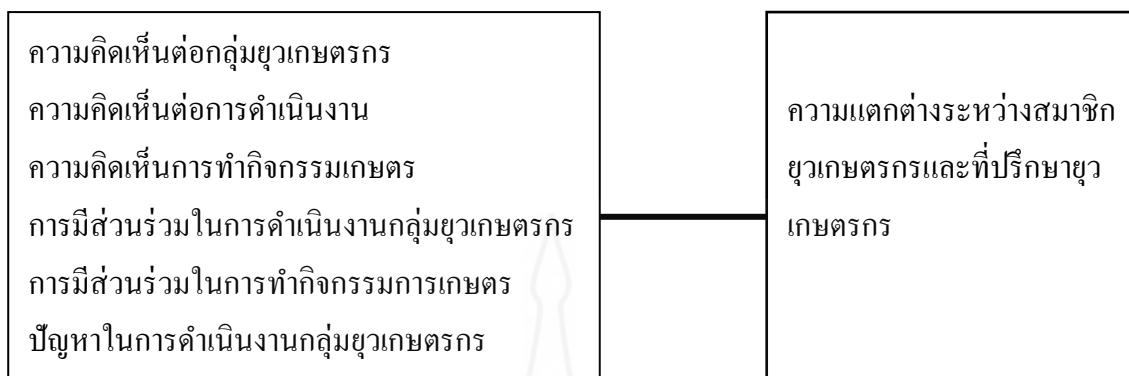
3.2 ความรู้ เกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกร แหล่งความรู้ด้านยูวเกษตรกร ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อการเรียนรู้อื่นๆ ความคิดเห็น ได้แก่ ความคิดเห็นต่อกลุ่มยูวเกษตรกร ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานและความคิดเห็นการทำกิจกรรมเกษตรของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

3.3 การมีส่วนร่วม เช่น การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตร ได้แก่ งานส่วนบุคคล งานกลุ่มย่อย งานรวม และการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกร ได้แก่ การบริหารจัดการกลุ่ม การบริหารทุนและทรัพยากร การพัฒนาความรู้ของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร การให้ความสำคัญกับชุมชน

3.4 ปัญหา ข้อเสนอแนะและ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคและแนวทางการพัฒนากลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดงานวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

คิดเห็นต่อกลุ่มยูวเกษตรกร ความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน ความคิดเห็นการทำกิจกรรมเกษตรของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกร การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตรและความคิดเห็นต่อปัญหาในการดำเนินงานของสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษายูวเกษตรกรแตกต่างกัน

5. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

5.1 ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร ที่ปรึกษากลุ่มยูวเกษตรกร และคณะกรรมการยูวเกษตรกร ที่มีการทำกิจกรรมกลุ่ม ในจังหวัดกระบี่

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาความรู้ แหล่งความรู้ ความคิดเห็น การมีส่วนร่วม การดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกร ปัญหา ข้อเสนอแนะและ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคและแนวทางการพัฒนากลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่

5.2 ขอบเขตด้านเวลา ใช้เวลาทำการศึกษาตั้งแต่ เดือนตุลาคม พ.ศ.2561 ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2562

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 **กลุ่มยุวเกษตรกร** หมายถึง กลุ่มเด็กและเยาวชน ที่มีอายุตั้งแต่ 10 ถึง 18 ปี ที่ศึกษาในสถานศึกษาและสมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนของจังหวัดกระบี่ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร

6.2 **สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร** หมายถึง เยาวชนชายหญิง ที่เป็นบุตรหลานของเกษตรกร ที่มีอายุระหว่าง 10 – 18 ปี ได้สมัครเป็นสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรเรียบร้อยแล้ว และได้รับการยินยอมจากผู้ปกครอง

6.3 **ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร** หมายถึง อาจารย์หรือผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ความสนใจด้านการเกษตร ที่อยู่ในโรงเรียนที่มีกลุ่มยุวเกษตรกร อาสาเข้ามาและถูกคัดเลือกให้เป็นที่ปรึกษากลุ่ม เพื่อช่วยเหลือ สนับสนุน แนะนำ กำกับดูแลการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่

6.4 **การดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกร** หมายถึง งานที่คณะกรรมการและสมาชิกยุวเกษตรกรร่วมกับปฏิบัติในฐานะเป็นสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร ได้แก่ งานที่เกี่ยวกับด้านการเกษตร ด้านสังคมเกษตรและด้านเคหกิจเกษตร

6.5 **ความรู้** หมายถึง ความรู้ของสมาชิกยุวเกษตรกรและที่ปรึกษายุวเกษตรกรที่มีเกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกร แหล่งความรู้ด้านยุวเกษตรกร

6.6 **ความคิดเห็น** หมายถึง ความคิดเห็นของสมาชิกยุวเกษตรกรและที่ปรึกษายุวเกษตรกรที่มีต่อกลุ่มยุวเกษตรกร ต่อการดำเนินงาน ต่อการทำกิจกรรมเกษตรของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร

6.7 **การมีส่วนร่วม** หมายถึง การมีส่วนร่วมของสมาชิกยุวเกษตรกรและที่ปรึกษายุวเกษตรกรที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกร การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตร

6.8 **การพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกร** หมายถึง แนวทางการพัฒนาให้กลุ่มเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี และเจริญขึ้นในการทำกิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ โดยวัดจากตัวชี้วัดและเกณฑ์ประเมินความเข้มแข็งกลุ่มยุวเกษตรกรในระดับต่างๆแบ่งเป็น 3 ระดับ

- 17 – 22 อยู่ในระดับ ดี
- 11 – 16 อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 0 – 10 อยู่ในระดับ ปรับปรุง

6.9 ศักยภาพกลุ่มยูวเกษตรกร หมายถึง ความสามารถทางการพัฒนาทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี และเจริญขึ้นในการทำกิจกรรมของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่

6.10 กิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกร หมายถึง การทำกิจกรรมร่วมกันของกลุ่มยูวเกษตรกรในโรงเรียน เช่น การวางแผนการดำเนินงาน การลงมือปฏิบัติงาน และการจัดการประชุมกลุ่มซึ่งจะมีคณะกรรมการ กลุ่มยูวเกษตรกรเป็นผู้จัดการประชุม ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ ปฏิคม เกรียงอุก

6.11 คณะกรรมการกลุ่มยูวเกษตรกร หมายถึง ผู้แทนกลุ่มยูวเกษตรกรได้มาจากการคัดเลือกของสมาชิกยูวเกษตรกร และเป็นผู้จัดการประชุม ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ ปฏิคม เกรียงอุก

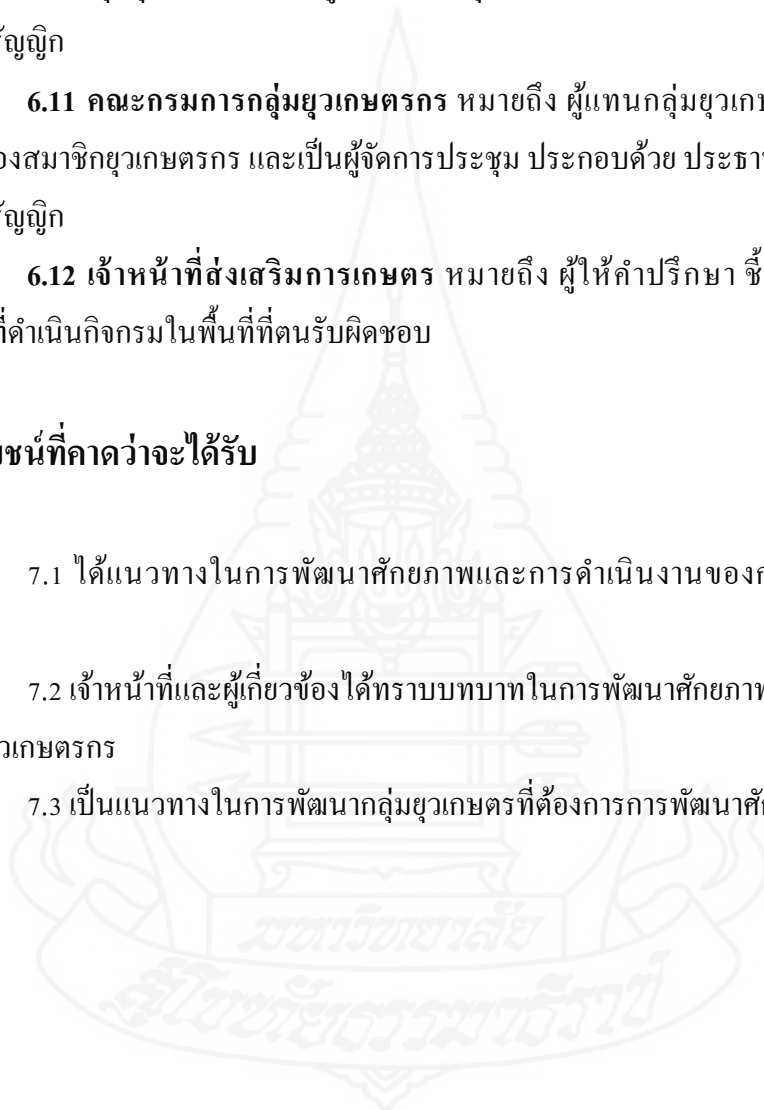
6.12 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร หมายถึง ผู้ให้คำปรึกษา ชี้แนะ ให้แก่กลุ่มยูวเกษตรกรที่ดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ที่ตนรับผิดชอบ

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ได้แนวทางในการพัฒนาศักยภาพและการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในโรงเรียน

7.2 เจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องได้ทราบบทบาทในการพัฒนาศักยภาพและการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร

7.3 เป็นแนวทางในการพัฒนากลุ่มยูวเกษตรกรที่ต้องการการพัฒนาศักยภาพต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางการวิจัย โดยมีแยกออกมาเป็นประเด็น ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
  2. แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่ม
  3. แนวคิดการส่งเสริมการเกษตร
  4. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้
  5. แนวคิดการมีส่วนร่วม
  6. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มยูวเกษตรกร
  7. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ SWOT
  8. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แนวคิดความคิดเห็น

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น มีประเด็นที่ต้องกล่าวถึง ได้แก่ ความหมายของความคิดเห็น การวัดความคิดเห็น และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ดังนี้

1.1 ความหมายของความคิดเห็น

Best (1977) อ้างโดย ศรีสมบุรณ์ แยมกมล (2538, น.47) กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกด้านความรู้สึกรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดด้วยการพูด การเขียน โดยมีพื้นฐานความรู้เดิม ประสบการณ์ที่บุคคลได้รับ ตลอดจนสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้นเป็นหลักในการแสดงความคิดเห็น

ศรีสมบุรณ์ แยมกมล (2538, น.47) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางความรู้สึกรู้สึกหรือความเชื่อมั่นต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ซึ่งอาจเกิดจากการประเมินผลสิ่งนั้นหรือเหตุการณ์นั้น โดยมีอารมณ์ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมในขณะนั้นเป็นพื้นฐานการแสดงออก ซึ่งอาจจะถูกต้องหรือไม่ก็ได้ อาจจะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคน

อื่นก็ได้ ความคิดเห็นอาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา การแสดงความคิดเห็นอาจจะทำด้วยคำพูด หรือการเขียนก็ได้

นพมาศ ชีรเวทิน (2542, น.99) กล่าวว่า ความคิดเห็น เป็นการใช้ปัญญาความคิด ประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม หรือทัศนะหรือประมาณการ เกี่ยวกับปัญหาหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง หรือคำแถลงที่ยอมรับนับถือว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อ ปัญหาที่มีผู้นำมาขอคำปรึกษา คำว่า “ความคิดเห็น” มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “เจตคติ” ซึ่งมี คำอธิบายไว้ว่าแนวโน้มที่บุคคลได้รับมาหรือเรียนรู้มาและกลายเป็นแบบอย่างในการแสดง ปฏิริยาสนับสนุนหรือเป็นปฏิปักษ์ต่อบางสิ่งบางอย่างหรือต่อบุคคลบางคน ความคิดเห็นเป็นสิ่งที่ มนุษย์แสดงออกมานั้น เป็นสิ่งที่สะท้อนความในใจ ทั้งนี้ปัจจุบันการศึกษาและสำรวจประชามติ ได้รับความนิยมนสูงเนื่องจากมีความน่าเชื่อถือสูง ซึ่งการแสดงประชามติก็คือการแสดงความคิดเห็น อีกทางหนึ่ง

Hurlock (1995) อ้าง โดย อรสา หนูกระแสร (2557, น.8) กล่าวว่า ความคิดเห็น เป็นการแสดงออกด้านความรู้สึกถึงสิ่งหนึ่งสิ่งใด เป็นความรู้สึกเชื่อถือที่ไม่ได้อยู่บนความแน่นอน หรือความจริง แต่ขึ้นอยู่กับจิตใจบุคคลจะแสดงออกโดยมีข้ออ้าง หรือการแสดงเหตุผลสนับสนุน หรือปกป้องความคิดเห็นนั้น ความคิดเห็นบางอย่างจะเป็นผลของการแปลความหมายของ ข้อเท็จจริง ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติเฉพาะตัวของแต่ละคน เช่น พื้นความรู้ ประสบการณ์การทำงาน สภาพแวดล้อมและมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบที่สำคัญ การแสดงความคิดเห็นอาจจะได้รับการ ยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นๆ ก็ได้

อรสา หนูกระแสร (2557, น.19) กล่าวโดยสรุปว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออก ของบุคคลทางอารมณ์ ความรู้สึก หรือทางความเชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์ หนึ่ง โดยไม่ต้องมีหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปแล้วนำไปสู่การแปลความหมาย หรือการ คาดคะเน โดยอาศัยความรู้ อารมณ์ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมขณะนั้นเป็นพื้นฐานแสดงออก ซึ่งอาจจะถูกต้องหรือไม่ก็ได้ อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธก็ได้ นอกจากนี้ความคิดเห็นยังอาจ เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและแสดงออกได้ทั้งในทางบวกหรือทางลบผ่านทางคำพูด การเขียน หรือเชิงสัญลักษณ์ การสำรวจความคิดเห็นเป็นการศึกษาหาความรู้สึกของบุคคล กลุ่มคนที่มีต่อสิ่ง หนึ่งสิ่งใด แต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใดๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน ความคิดเห็น เป็นเรื่องของแต่ละบุคคลที่แสดงออกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งเรื่องเดียวกันก็ไม่จำเป็นที่บุคคลต้องมีความคิดเห็นเป็นไปในทางเดียวกันเสมอไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับว่ามีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็นในเรื่องนั้นๆมากน้อยเพียงใด

จากแนวคิดดังกล่าว พอสรุปได้ว่า ความคิดเห็น คือการแสดงออกด้านความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งโดยที่ไม่จำเป็นต้องมีหลักฐานพิสูจน์ยืนยันก็ได้ ซึ่งความคิดเห็นของบุคคลที่แสดงออกมาจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ สภาพแวดล้อม และพื้นฐานความรู้เดิมของบุคคลนั้น ทั้งนี้ ความคิดเห็นอาจเปลี่ยนแปลงไปได้ตามกาลเวลาและเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ความคิดเห็นของบุคคลอาจได้รับการยอมรับหรือไม่ยอมรับก็ได้ และสามารถแสดงออกมาได้ทั้งทางบวกและทางลบผ่านการพูด การเขียน หรือการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์

1.2 การวัดความคิดเห็น

มาตรวัดทัศนคติที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายมี 3 ชนิด ได้แก่ มาตรวัดแบบเทอร์สโตน (Thurstone's Type Scale) มาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) และมาตรวัดของออสกู๊ด (Osgood Scale) ซึ่งมาตรวัดทัศนคติแต่ละแบบมีทั้งข้อดีและข้อจำกัดและเหมาะสำหรับการวัดทัศนคติในลักษณะที่ต่างกัน ซึ่งมาตรวัดทัศนคติแต่ละลักษณะมีรายละเอียด ดังนี้ (พวงรัตน์ ทีวีรัตน์. 2540, น.106-108)

1) มาตรวัดแบบของเทอร์สโตน (Thurstone's Type Scale) เป็นการกำหนดช่วงความรู้สึกของคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง 11 ช่วง จากช่วงน้อยที่สุดจนถึงมากที่สุด แต่ละช่วงมีระยะห่างเท่าๆกัน ข้อความที่บรรจุลงในมาตรวัดจะต้องนำไปให้ผู้ตัดสินใจเลือกว่าควรอยู่ในตำแหน่งใดของมาตรวัด แต่ละข้อความอาจจะต้องมีข้อความประมาณ 20 ข้อความหรือมากกว่าเล็กน้อย

2) มาตรวัดแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) เป็นการวัดระดับความคิดเห็นของคน แบ่งออกเป็น 5 ช่วง หรือ 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉยๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข้อความที่บรรจุในมาตรวัดจะเป็นการวัดความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางที่ดี (บวก) และในทางที่ไม่ดี (ลบ) และมีจำนวนพอๆกัน ข้อความเหล่านี้จะมีประมาณ 18-20 ข้อความ

3) มาตรวัดของออสกู๊ด (Osgood Scale) เป็นมาตรวัดที่ใช้คำคุณศัพท์มาอธิบายความหมายของสิ่งเร้า โดยมีคุณสมบัติตรงข้ามกันเป็นขั้วของมาตรวัด คำคุณศัพท์ที่ใช้ในการอธิบายคุณลักษณะของสิ่งเร้านี้สามารถอธิบายได้ 3 องค์ประกอบ คือ

(1) องค์ประกอบด้านประเมินค่า เป็นองค์ประกอบที่แสดงออกด้านคุณค่า คำคุณศัพท์ที่ใช้อธิบาย เช่น ชั่ว-ดี จริง-เท็จ ฉลาด-โง่ สวย-น่าเกลียด เป็นต้น

(2) องค์ประกอบด้านศักยภาพ เป็นองค์ประกอบที่แสดงถึง กำลัง อำนาจ เช่น แข็งแรง-อ่อนแอ หนัก-เบา หนา-บาง หยิบ-ละเอียด เป็นต้น

(3) องค์ประกอบด้านกิจกรรม เป็นคำคุณศัพท์ที่แสดงถึงลักษณะกิจกรรมต่างๆ เช่น ช้า-เร็ว เฉื่อยชา-กระตือรือร้น เป็นต้น

จากแนวคิดดังกล่าว จึงพอสรุปได้ว่า มาตรการทัศนคติที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายมี 3 ชนิด ได้แก่ มาตรการแบบเทอร์สโตน (Thurstone's Type Scale) มาตรการของลิเคิร์ต (Likert Scale) และมาตรการของออสกู๊ด (Osgood Scale) ซึ่งมาตรการทัศนคติแต่ละแบบมีทั้งข้อดีและข้อจำกัดและเหมาะสำหรับการวัดทัศนคติในลักษณะที่ต่างกัน การเลือกมาตรการควรเลือกให้ตรงกับวัตถุประสงค์ ซึ่งจะทำให้ผลการวัดมีความเที่ยงตรงมากขึ้น

สรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคลทางอารมณ์ความรู้สึก หรือทางความเชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง โดยอาศัยความรู้ อารมณ์ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมขณะนั้นเป็นพื้นฐานแสดงออก ซึ่งอาจจะถูกต้องหรือไม่ก็ได้ และความคิดเห็นอาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาได้

1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

ความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคลที่แสดงออกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งเรื่องเดียวกันก็ไม่จำเป็นที่บุคคลต้องมีความคิดเห็นคล้ายคลึงกัน หรือเหมือนกันเสมอไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับว่าจะมีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็นในเรื่องนั้น ๆ มากน้อยเพียงใด

Oskamp (1977, p.119-133) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดความคิดเห็นนอกจากประสบการณ์คือ

1) ปัจจัยทางพันธุกรรมและสรีระ ได้แก่ ภาวะต่าง ๆ ของบุคคลที่ใช้รับรู้ ความผิดปกติของอวัยวะความบกพร่องของอวัยวะสัมผัสมีผลต่อความคิดเห็นไม่ติดต่อบุคคลภายนอก

2) อิทธิพลของผู้ปกครอง คือ เมื่อเป็นเด็กผู้ปกครองจะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดและให้ข้อมูลแก่เด็กได้มาก ซึ่งจะมีผลต่อพฤติกรรมและความคิดเห็นของเด็กด้วย

3) ทัศนคติและความคิดเห็นของกลุ่ม คือ เมื่อบุคลิกร่วมกันโดยอ้อมจะมีกลุ่มและสังคมดังนั้นความคิดเห็นของกลุ่มเพื่อน กลุ่มอ้างอิง หรือการอบรมสั่งสอนในโรงเรียน หน่วยงานที่มีความคิดเห็นเหมือนหรือแตกต่างกันย่อมจะส่งผลต่อความคิดเห็นของบุคคลด้วย

4) สื่อมวลชน คือ สื่อต่าง ๆ ที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน อันได้แก่ โทรทัศน์วิทยุหนังสือพิมพ์นิตยสารเป็นปัจจัยอันหนึ่งที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคล

นิรุติ พัฒนรัฐ (2540, น.15) ได้สรุปว่า การแสดงความคิดเห็นของบุคคล ไม่ว่าจะด้วยการพูดการเขียน ต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ที่บุคคลได้รับ ตลอดจนสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้นเป็นหลักในการแสดงความคิดเห็นทั้งสิ้น

นอกจากนั้น ธิดา ชูทวี (2550, น.8 อ้างอิงจาก ชีระพร อุวรรณโร 2529, น.51-54) ดังนี้

1. อิทธิพลของบิดามารดา เป็นแหล่งบุคคลที่มีอิทธิพลส่งผลต่อความคิดเห็นต่างๆ สูงสุด โดยเฉพาะการมีอิทธิพลต่อวัยเด็กที่จะถูกบิดามารดาปลูกฝังความเชื่อ ค่านิยม และเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลในการควบคุมความคิดเห็นให้อยู่ในกรอบ โดยการกำหนดแนวคิดให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง เช่น บิดามารดาเป็นผู้มีอำนาจสั่งสอนให้มีความคิดที่ดี กระทำความดี และลงโทษเมื่อกระทำความผิดหรือกระทำสิ่งที่บิดามารดาไม่เห็นด้วยกับการกระทำนั้น

2. อิทธิพลของกลุ่มต่างๆ เป็นการอยู่ร่วมกันในสังคมของกลุ่มบุคคล ซึ่งมีทั้งกลุ่มขนาดใหญ่และกลุ่มขนาดเล็ก โดยกลุ่มจะแสดงออกทางความคิดเห็นแล้วนำมาแลกเปลี่ยนกันภายในกลุ่มร่วมกัน โดยยึดหลักเสียงส่วนมากเป็นหลักในการวัดผล

3. อิทธิพลของประสบการณ์ส่วนตัว เป็นความรู้สึกลึกและความคิดของบุคคลที่เกิดจากการนำประสบการณ์ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันที่ ซึ่งอาจส่งผลต่อแนวความคิดเห็นที่ก่อให้เกิดความรู้สึกลึกหรือไม่ลึกก็ได้

4. อิทธิพลของสื่อมวลชน เป็นสื่อต่างๆที่มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ และเกิดการกระตุ้นให้รับรู้ถึงข้อมูลเรื่องราวต่างๆ เช่น โฆษณาผ่านโทรทัศน์ วิทยุ นิตยสาร อินเทอร์เน็ต เป็นต้น โดยสื่อจะเป็นปัจจัยที่จะพยายามเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของบุคคลให้เกิดความสนใจได้

อาจสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็น มาจากประสบการณ์ ปัจจัยทางพันธุกรรม และสรีระ การเลี้ยงดูของผู้ปกครอง ทักษะคิดหรือความคิดเห็นของกลุ่ม อิทธิพลจากสื่อมวลชน

2. แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่ม

แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่ม มีประเด็นที่ต้องกล่าวถึง ได้แก่ ความสำคัญของกลุ่ม การเกิดของกลุ่ม การทำงานกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ การสร้างมนุษยสัมพันธ์ในกลุ่ม และปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของกลุ่ม ดังนี้

2.1 ความสำคัญของกลุ่ม

มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ไม่สามารถอาศัยอยู่บนโลกได้เพียงลำพัง ต่างต้องการการพึ่งพาอาศัยระหว่างกัน มนุษย์จึงจำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ทั้งนี้เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการทางกายหรือทางใจที่ตนเองมีอยู่ การที่มนุษย์จำเป็นต้องปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นนี้เองที่เป็นปัจจัยก่อให้เกิดการรวมกลุ่ม เพราะการรวมกลุ่มเป็นทางหนึ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการบางประการของมนุษย์ได้

พนม ลีมากรณ์ (2529, น. 59-61) ให้แนวคิดที่สำคัญเกี่ยวกับกลุ่ม คือ

- 1) กลุ่มประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปที่มาารวมกันและทำงานร่วมกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน มีการแสดงออกในลักษณะปะทะสังสรรค์กัน
- 2) กลุ่มทุกกลุ่มมีกำเนิดขึ้น เนื่องจากสมาชิกเหล่านั้นมีความผูกพันกันทางจิตใจหรือทางโครงสร้างเข้ามารวมกัน เพราะเหตุว่าแต่ละคนต้องการได้รับความพอใจจากกันและกันหรืออาจจะมีผลประโยชน์ร่วมกัน
- 3) กลุ่มทุกกลุ่มย่อยจะต้องประสบกับความขัดแย้งในหมู่สมาชิกด้วยกันไม่มากก็น้อย ดังนั้นจึงต้องมีการควบคุมกันเพื่อเป็นการรักษาไว้ซึ่งคุณภาพของกลุ่ม
- 4) กลุ่มทุกกลุ่มต้องมีโครงสร้าง 2 ลักษณะด้วยกันคือ
  - (1) โครงสร้างของกลุ่มในลักษณะที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกด้วยกัน
  - (2) โครงสร้างของกลุ่มในลักษณะของการแบ่งหน้าที่การงานกันทำ โดยที่สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะมีบทบาท (role) และหน้าที่ (function) แตกต่างกันไป
- 5) กลุ่มทุกกลุ่มจะต้องมีระบบทางสังคม (social system)
- 6) กลุ่มทุกกลุ่มจะต้องมีการตัดสินใจหรือชี้ขาดเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ เมื่อเกิดปัญหาขึ้น
- 7) กลุ่มทุกกลุ่มจะต้องมีขวัญหรือกำลังใจที่ดี (moral)
- 8) กลุ่มทุกกลุ่มต้องสร้างขนบธรรมเนียมประเพณี (culture) ของกลุ่มขึ้นเพื่อแสดงถึงเอกลักษณ์และเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกลุ่ม

1.2 การเกิดของกลุ่ม (group formation)

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2542, น.5) ได้กล่าวถึงสาเหตุของการเกิดกลุ่มไว้ว่า โดยทั่วไปการที่คนมารวมตัวเป็นกลุ่มก็เพราะเขาารู้ว่ากลุ่มจะสามารถตอบสนองความต้องการบางอย่างหรือหลายๆอย่างให้แก่เขาได้ ซึ่งมีเหตุผลหลายประการ คือ

- 1) บุคคลนั้นอาจถูกดึงเข้ากลุ่มโดยบุคคลที่เป็นสมาชิกของกลุ่มนั้นอยู่แล้ว ซึ่งคนที่ดึงจะคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าแล้วว่าสิ่งที่เขาได้เกี่ยวข้องกับบุคคลนั้นจะได้รับผลดี
- 2) บุคคลนั้นรู้สึกว่าจะจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้นมีผลที่คุ้มค่า
- 3) บุคคลนั้นเข้าร่วมกลุ่มเพราะเขาพอใจที่จะได้มีความสัมพันธ์กับสมาชิกในกลุ่มกิจกรรมของกลุ่มเป็นที่ดึงดูดใจ

4) บุคคลนั้นๆอาจเข้าร่วมกลุ่มเพื่อจุดหมายทางอ้อม เช่น นักธุรกิจร่วมกลุ่มอาหารกลางวัน ไม่ใช่เพื่อการสังคมน่าคบซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ของกลุ่ม แต่เพื่อผลการติดต่อทางธุรกิจเป็นสำคัญ

เบ็ญจา อ่อนท้วม (2531, น.62) ยังได้อธิบายสาเหตุของการเข้าร่วมกลุ่มไว้ว่า มนุษย์จำเป็นต้องอยู่ร่วมกัน ฟังพาอาศัยและมนุษย์ทุกคนจำเป็นต้องเป็นสมาชิกของกลุ่ม ดังนั้นจึงสามารถสรุปสาเหตุของการเข้าร่วมกลุ่มของมนุษย์เราไว้ดังนี้

- 1) เพื่อความพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
- 2) มีความสนใจในจุดมุ่งหมายของกลุ่ม
- 3) มีความสนใจสมาชิกกลุ่ม
- 4) เพื่อความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย บุคคลที่เข้าร่วมกันเป็นกลุ่มจะทำให้สมาชิกทุกคนเกิดความรู้สึกอบอุ่น มีความปลอดภัย ซึ่งจำมีผลทำให้ขวัญและกำลังใจของสมาชิกทุกคนดี ทำให้สมาชิกทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
- 5) เพื่อส่งเสริมสถานภาพของตนเอง
- 6) เพื่อจุดประสงค์ทางธุรกิจ
- 7) เพื่อให้การรวมกลุ่มสนองความต้องการภายนอก เมื่อภายในกลุ่มมีสิ่งที่น่าสนใจน้อย อาจทำให้สมาชิกในกลุ่มเบนความสนใจไปสู่ภายนอกกลุ่ม

1.3 การทำงานกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2542, น.10) สรุปถึงลักษณะการทำงานเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความต้องการของสมาชิกในกลุ่ม ดังนี้

- 1) สมาชิกในกลุ่มมีเป้าหมายร่วมกัน
- 2) มีการกำหนด บทบาท อำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบของสมาชิกไว้ชัดเจน
- 3) บรรยากาศในการทำงานมีลักษณะเป็นกันเอง
- 4) สมาชิกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ
- 5) ทีมงานพยายามส่งเสริมให้สมาชิกมีความคิดสร้างสรรค์และเป็นประชาธิปไตย
- 6) มีการประชุมพิจารณาผลการปฏิบัติงานเป็นประจำ
- 7) สมาชิกมุ่งประโยชน์ของกลุ่มเป็นหลัก
- 8) สมาชิกให้ความร่วมมือร่วมใจ มีความไว้วางใจ และบริสุทธิ์ใจต่อกัน
- 9) สมาชิกจะร่วมกันหาทางแก้ไขเมื่อเกิดปัญหา
- 10) การตัดสินใจของกลุ่มถือว่าสมาชิกทุกคนต้องร่วมกันรับผิดชอบ

11) สมาชิกทุกคนพอใจที่ได้ทำงานร่วมกัน

1.4 การสร้างมนุษยสัมพันธ์ในกลุ่ม

มนุษย์ทุกคนย่อมต้องการการยอมรับจากกลุ่มและสังคมที่ตนสังกัด เพราะมนุษย์ใช้สังคมเป็นที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนต้องการและการที่จะทำให้งานหรือกิจกรรมแต่ละอย่างดำเนินไปด้วยดี มีผลงานตามความต้องการย่อมต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มหรือสังคม

พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุศก์ (2531, น.54 - 55) กล่าวถึงองค์ประกอบของการสร้างมนุษยสัมพันธ์ไว้ดังนี้

- 1) ต้องเชื่อความสามารถของกันและกันและมีความไว้วางใจ
- 2) สมาชิกพร้อมที่จะช่วยกันเสมอเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้
- 3) มีการติดต่อสื่อสารที่ดีและสม่ำเสมอ โดยพยายามทุกวิถีทางที่จะให้ทุกคนมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นในปัญหาและงานของกลุ่ม
- 4) รู้จักการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบ และเอื้ออาทรต่อกัน
- 5) รู้จักใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงาน ให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของกลุ่ม

ในการทำงานกันเป็นกลุ่มนั้น ต้องอาศัยการทำงานที่มีประสิทธิภาพของสมาชิกจึงจะประสบผลสำเร็จได้ ซึ่ง ถวิล ธาราโกชน (2526, น.143-148) ได้กล่าวถึงประสิทธิภาพของกลุ่มซึ่งอาจเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นหรือด้อยลงก็ได้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆหลายปัจจัย โดยปัจจัยที่สำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของกลุ่มมี 5 ประการ ได้แก่

- 1) ตัวบุคคล หมายถึง สมาชิกทุกคนที่อยู่ในกลุ่มซึ่งจะเป็นตัวสำคัญในการดำเนินงานทุกอย่างของกลุ่ม ประกอบด้วย
  - (1) ผู้นำหรือหัวหน้าเป็นผู้รับผิดชอบของกลุ่ม โดยตรงและเป็นผู้ดำเนินการวางแผนงานของกลุ่ม
  - (2) ผู้ตามหรือสมาชิก
- 2) จุดหมายของกลุ่ม ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นหัวใจของกลุ่ม จุดมุ่งหมายที่ดีต้องสามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกทุกคนได้มากที่สุด
- 3) ค่านิยม เป็นองค์ประกอบอันหนึ่งที่จะช่วยกำหนดทิศทางของกลุ่ม เพราะกลุ่มจะมีคุณค่ามากน้อยเพียงใด ก็ขึ้นอยู่กับกลุ่มนั้นทำถูกต้องตามค่านิยมของสมาชิกในกลุ่มหรือไม่

4) ปทัสถานของกลุ่ม หมายถึงระเบียบข้อบังคับ หรือกฎเกณฑ์ที่ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

(1) วิถีประชา เป็นแบบแผนที่เรายึดถือปฏิบัติกันจนเป็นประเพณี เกิดเป็นความเคยชิน เช่น การแต่งกาย การกิน เป็นต้น

(2) กฎศีลธรรม เป็นแบบแผนความประพฤติที่ยึดถือกันในสังคมมีความสำคัญสูงกว่าวิถีประชา ผู้ใดฝ่าฝืนจะได้รับการประณามอย่างรุนแรงจากสังคมและสังคมไม่ยอมรับผู้นั้นเข้าพวก

(3) กฎหมาย เป็นระเบียบข้อบังคับที่กำหนดขึ้นในสังคม เพื่อควบคุมให้สังคมอยู่ในความเรียบร้อย

5) การสื่อสารภายในกลุ่ม กลุ่มจะต้องมีวิธีการที่ทำให้การสื่อสารเกิดความเข้าใจได้ตรงกัน

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกลุ่มสรุปได้ว่า กลุ่มคือการรวมตัวกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปที่มีจุดประสงค์เดียวกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยสมาชิกกลุ่มต้องมีทัศนคติตรงกัน และมีกฎระเบียบ โครงสร้างที่ชัดเจน กลุ่มจะดำเนินงานไปได้ด้วยดี สมาชิกต้องมีความร่วมมือ มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน ผู้นำและการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรม ต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคน โดยการวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวคิดต่าง ๆ มากำหนดประเด็นการรวมกลุ่มของสมาชิกยูวเกษตรกร ที่ทำกิจกรรมร่วมกันภายใต้กฎระเบียบ โครงสร้างที่ชัดเจน

2. แนวคิดการส่งเสริมการเกษตร

แนวคิดการส่งเสริมการเกษตรเป็นทั้งกระบวนการให้การศึกษา และการศึกษานอกระบบ ได้แก่ การเรียนรู้ในระบบ โรงเรียน การศึกษาผู้ใหญ่ และการศึกษาตลอดชีวิต แนวคิดทุกเรื่องย่อมมีปรัชญาเป็นหลักการในการคิดการปฏิบัติ การส่งเสริมการเกษตรก็เช่นกัน ปรัชญาการส่งเสริมการเกษตร คือ การจัดบริการความรู้การเกษตรแก่เกษตรกร ครอบครัว และกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ดีขึ้น โดยการช่วยเหลือตนเอง ซึ่งแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเกษตร ประกอบด้วย ความหมายการส่งเสริมการเกษตร ความสำคัญของการส่งเสริมการเกษตร รูปแบบการส่งเสริมการเกษตร และวิธีการส่งเสริมการเกษตร โดยมีนักวิชาการกล่าวไว้ดังนี้

3.1 ความหมายการส่งเสริมการเกษตร

ดิเรก ฤกษ์ห่วย (2527, น. 10) กล่าวว่า การส่งเสริมการเกษตร (Agricultural Extension Work) คือกระบวนการในการให้การศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งรวมทั้งการบริการแก่บุคคลเป้าหมายที่เป็นเกษตรกรและครอบครัว โดยให้บุคคลเป้าหมายเหล่านี้เรียนรู้โดยการกระทำด้วยตนเอง ช่วยตนเอง เพื่อให้บรรลุถึงการกินคืออยู่ดีของคนในชุมชน โดยส่วนรวม ทั้งนี้โดยมีพื้นฐานตั้งอยู่บนการพัฒนาประชาชนในชุมชน

บุญธรรม จิตอนันต์ (2543, น. 72) ได้ให้ความหมายของการส่งเสริมการเกษตรว่าการนำความรู้ วิธีการและเทคโนโลยีใหม่ๆ หรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรไปแนะนำเผยแพร่ให้แก่เกษตรกรโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เกษตรกร แล้วติดตามให้คำแนะนำช่วยเหลือในการปฏิบัติจนประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย

พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์ (2543, น. 167) ได้ให้ความหมายของงานส่งเสริมการเกษตรว่าเป็นการถ่ายทอดหรือเผยแพร่บริการความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ เกี่ยวกับการเกษตรไปสู่เกษตรกร ตลอดจนให้คำปรึกษาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกษตรกรสามารถนำไปพิจารณาและปฏิบัติยังผลให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มรายได้

จินดา ขลิบทอง (2545, น. 9) ได้ให้ความหมายของการส่งเสริมการเกษตร (Agricultural Extension) คือการบริหารการศึกษาแบบเสริมหรือขยายออกไปสู่ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะเกษตรกรให้ได้รับความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพและประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตทั้งครอบครัว

บุญทวี จำปา (2548, น.7) ได้สรุปไว้ว่า การส่งเสริมการเกษตรเป็นการให้การศึกษ และให้บริการแก่บุคคลและชุมชนเป้าหมายให้เกิดการเรียนรู้จากการลงมือกระทำด้วยตนเองและร่วมมือกันทำ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่สภาพที่ดีขึ้น ทั้งทางด้านการผลิต คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม บุคคลและชุมชนเกิดความเข้มแข็งมีขีดความสามารถเพิ่มขึ้น ในการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้บนหลักการพื้นฐานของการพึ่งตนเองและพึ่งพากันและกัน

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การส่งเสริมการเกษตร หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ วิธีการ และการใช้เทคโนโลยี ในการถ่ายทอดความรู้ แก่เกษตรกร ให้เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติ จนสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าทางการเกษตร

3.2 ความสำคัญของการส่งเสริมการเกษตร

พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์ (2556, น. 4-14, 4-15) กล่าวว่า การส่งเสริมการเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเกษตรกรมาก โดยการถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยี

ที่เหมาะสมไปสู่เกษตรกรก่อให้เกิดการพัฒนาความรู้ที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรได้โดยสามารถสร้างรายได้พัฒนาสถานะเศรษฐกิจ สังคมชนบท และครอบครัวเกษตรกรให้มีสถานะที่ดีได้ ดังนั้น หากจะพิจารณาถึงความสำคัญของการส่งเสริมการเกษตร จะสามารถวิเคราะห์ถึงสิ่งต่างๆเหล่านี้ได้

1) การเกษตรเป็นพื้นฐานของการผลิตอาหารเพื่อเลี้ยงประชากรของโลก การเกษตรจะเป็นแหล่งสำคัญในการสร้างความมั่นคงให้แก่ประเทศ ปัจจุบันประชากรของโลกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศด้อยพัฒนาซึ่งต้องการอาหารเพื่อดำรงชีวิต ดังนั้น โลกจำเป็นต้องอาศัยความมั่นคงทางอาหาร (Food Security) คือ ความสามารถในการมีอาหารในการเลี้ยงประชากรเหล่านั้นได้และต้องมีการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสม และคุ้มค่าในการลงทุนการผลิตไม่ว่าจะเป็นต้นทุน เทคโนโลยีและทรัพยากรธรรมชาติ จึงจำเป็นต้องอาศัยการพัฒนาเทคโนโลยีผสมผสานกับภูมิปัญญาเกษตรกรสามารถทำให้เกษตรกรนำไปใช้ในการผลิตได้ดีได้

2) การพัฒนาความรู้แก่เกษตรกร โดยเฉพาะการสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการผลิตจากผลการพัฒนาความรู้ผสมผสานกับภูมิปัญญาของตนเองที่ชาญฉลาด และมีความสมดุลกับสภาพธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและต้นทุนของการผลิต ซึ่งจะสามารถดำเนินการผลิตที่บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพได้ อีกทั้งการพัฒนาความรู้ดังกล่าวสามารถช่วยสร้างผลต่อการพัฒนาชีวิตครอบครัวและชุมชนชนบทได้อย่างดีด้วย ด้วยเหตุที่เกษตรกรซึ่งถือว่าเป็นแรงงานสำคัญถึงร้อยละ 60 หากได้รับการพัฒนาย่อมจะมีผลต่อสังคมชนบทและสังคมไทยได้เป็นอย่างดี

3) การพัฒนารายได้ และสถานะเศรษฐกิจของเกษตรกรและครอบครัวตลอดจนชุมชนชนบทและประเทศไทยผลของการส่งเสริมการเกษตรย่อมก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

4) การพัฒนาชีวิตเกษตรกรและครอบครัวเกษตรกร ซึ่งถือว่าเป็นเป้าหมายสำคัญ เนื่องจากเกษตรกรและครอบครัวจะเป็นเป้าหมายของการพัฒนาในชนบท การส่งเสริมการเกษตรจะมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสถานะชีวิต ความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้อยู่ในสถานะที่ดีได้อันเป็นผลต่อการพัฒนาสังคมชนบทที่ดีที่สุดในที่สุด

5) การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการเกษตรที่ดี ย่อมจะต้องคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างชาญฉลาด เหมาะสมและคุ้มค่ากับการผลิตทางการเกษตร

6) การพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศเกษตรกรรม ซึ่งพบว่ามักจะเป็นประเทศด้อยพัฒนาหรือกำลังพัฒนา จำเป็นต้องอาศัยการเกษตรเป็นพื้นฐานของการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ เกษตรกรรมจึงเป็นหัวใจสำคัญของประเทศเหล่านั้น ประเทศไทยก็เช่นเดียวกันการเกษตรเป็นพื้นฐานเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ปัจจุบันแม้ว่าประเทศจะพยายามพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปสู่อุตสาหกรรมใหม่ (New Industrial Country) ก็ตาม แต่พบว่าประสบปัญหาและความล้มเหลวมาก จึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงสภาพความเป็นจริงที่ว่าประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรร้อยละ 65 ยังคงอยู่ในครอบครัวเกษตร ยังต้องทำการเกษตรเพื่อยังชีพและเป็นรายได้หลัก ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มคนส่วนใหญ่ของประเทศ หากประชากรกลุ่มนี้ได้รับการพัฒนาที่ดีมีสถานะเศรษฐกิจ สังคมที่ดีมีความมั่นคงย่อมจะสะท้อนต่อผลของการพัฒนาประเทศไทย

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การส่งเสริมการเกษตรมีความสำคัญอย่างยิ่งในการผลิตของเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยการนำวิทยาการ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม ถ่ายทอด แนะนำส่งเสริมให้เกษตรกรได้นำไปปฏิบัติ รวมถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าย่อมจะทำให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางการเกษตรให้ดียิ่งขึ้น

3.3 รูปแบบการส่งเสริมการเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร (2556, น. 25-27) อธิบายว่าการส่งเสริมการเกษตรมีวิธีการที่หลากหลาย เมื่อประมวลเป็นรูปแบบต่างๆ จะมีรูปแบบสำคัญๆ ประมาณ 4 รูปแบบ ซึ่ง FAO ได้รวบรวมจากรูปแบบการส่งเสริมการเกษตรในประเทศต่างๆ รูปแบบแต่ละรูปแบบมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสังคมเกษตรที่แตกต่างกัน สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

3.3.1 การถ่ายทอดเทคโนโลยี มีที่มาจากแนวคิดด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยี และการให้บริการการเกษตรมีเป้าหมายเพื่อความมั่นคงทางอาหาร และการปรับปรุงคุณภาพชีวิตชาวชนบท โดยมีวัตถุประสงค์ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อความมั่นคงทางอาหาร และการเพิ่มรายได้ต่อครัวเรือน รูปแบบดังกล่าวนี้ เช่น

- การส่งเสริมการเกษตร โดยภาครัฐ (Ministry – Based Agricultural)
- การฝึกอบรมและเยี่ยมเยียน (Training and Visit Extension)

3.3.2 การส่งเสริมแบบมีส่วนร่วม มีที่มาจากแนวคิดด้านการศึกษานอกระบบ และการเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ มีเป้าหมายเพื่อการปรับปรุงคุณภาพชีวิตชาวชนบท โดยมีวัตถุประสงค์ในการเพิ่มรายได้ต่อครัวเรือน จัดระบบและเอื้ออำนวยให้เกษตรกรสร้างทุนทางสังคม รูปแบบดังกล่าวนี้ เช่น

- การส่งเสริมผ่านผู้นำชุมชน (Animation Rural)
- การพัฒนาชนบทแบบบูรณาการ (Integrated Rural Development)
- การส่งเสริมโดยองค์กรชุมชน (Farmer – Based Extension Organization)

3.3.3 การส่งเสริมแบบตลาดนำการผลิต มีที่มาจากแนวคิดด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยี และการให้บริการการเกษตร มีเป้าหมายเพื่อความมั่นคงทางอาหาร และการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของชาวชนบท โดยมีวัตถุประสงค์ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อความมั่นคงทางอาหารและการเพิ่มรายได้ต่อครัวเรือน รูปแบบดังกล่าวนี้ เช่น

- การส่งเสริมรายสินค้าเกษตร (Commodity – Based Advisory System)
- การส่งเสริมโดยใช้นวัตกรรมและการตลาดนำการผลิต (Innovative, Market – Driven Extension Approaches)
- การให้บริการ/คำแนะนำ แก่เกษตรกรระดับก้าวหน้า โดยภาคเอกชน (Privately Managed Out Grower Advisory Services)
- ความร่วมมือภาครัฐและเอกชน (Public – Private Partnerships)
- ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน เกษตรกร ในการทำสัญญาล่วงหน้า (Contract Farming)

3.3.4 การส่งเสริมการศึกษานอกระบบ มีที่มาจากแนวคิดด้านการศึกษานอกระบบ และการเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ มีเป้าหมายเพื่อการปรับปรุงคุณภาพชีวิตชาวชนบท และปรับปรุงการบริหารจัดการทรัพยากร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดระบบและเอื้ออำนวยให้เกษตรกรสร้างทุนทางสังคม และฝึกอบรมเกษตรกรให้สามารถจัดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน รูปแบบดังกล่าวนี้ เช่น

- โรงเรียนเกษตรกร (Farmers Field Schools)
- ศูนย์เรียนรู้ชุมชน
- การส่งเสริมโดยใช้ฐานการศึกษา (University - Based Extension)

ความเหมาะสมของการใช้รูปแบบส่งเสริมการเกษตรแปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์หรือเงื่อนไขของสภาพแวดล้อมในขณะนั้น

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า รูปแบบการส่งเสริมการเกษตร ที่สำคัญมี 4 รูปแบบ ได้แก่ การถ่ายทอดเทคโนโลยี การส่งเสริมแบบมีส่วนร่วม การส่งเสริมแบบตลาดนำการผลิต และ การส่งเสริมการศึกษานอกระบบ ซึ่งเป็นรูปแบบที่ใช้ในการทำงานส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้การทำงานส่งเสริมการเกษตรสามารถบรรลุเป้าหมาย และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3.4 วิธีการส่งเสริมการเกษตร

บุญธรรม จิตต์อนันต์ (2536, น. 43) กล่าวว่า วิธีการส่งเสริมการเกษตร (Extension Teaching Methods) หมายถึง วิธีการที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมติดต่อกับบุคคลเป้าหมาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสอนให้ความรู้ แจ่มข่าวสาร แนะนำ ชูใจ ให้ปฏิบัติหรือรับฟังปัญหาข้อคิดเห็นต่างๆ

พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์ (2545, น. 223 – 232) กล่าวว่า วิธีส่งเสริมการเกษตร (Agricultural Extension Methods) เป็นกระบวนการของการนำความรู้ วิชาการและเทคโนโลยี ไปสู่เกษตรกร เป็นลักษณะของการถ่ายทอด ซึ่งอาจจะเรียกว่าเป็นวิธีการสอนหรือฝึกอบรม วัตถุประสงค์มุ่งที่จะให้เกษตรกร สามารถสร้างความสนใจความรู้ และนำไปสู่การปฏิบัติของเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งวิธีการส่งเสริมการเกษตร มีดังนี้

3.4.1 วิธีการส่งเสริมการเกษตร โดยอิงบุคคลเป้าหมายเป็นเกณฑ์

1) วิธีการส่งเสริมแบบบุคคลต่อบุคคล (Individual Method) ให้เกษตรกรหรือบุคคลผู้รับการถ่ายทอดความรู้ได้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นอิสระ การถ่ายทอดความรู้ไปสู่เกษตรกร โดยตรงเป็นรายบุคคล

(1) การเยี่ยมไร่ นา และบ้าน ของเกษตรกร (Farmer and Home visit) เจ้าหน้าที่ไปพบปะรับฟังปัญหาและถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรถึงฟาร์มหรือไร่ นา โดยจะเห็นสภาพความเป็นจริงของเกษตรกร

(2) เกษตรกรผู้รับการส่งเสริมมาติดต่อที่สำนักงาน (Office Calls) เกษตรกรมีความสนใจ และเชื่อว่าเจ้าหน้าที่จะให้ข่าวสารหรือความรู้ได้

(3) การติดต่อทางโทรศัพท์ (Telephone Calls) สามารถช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาได้รวดเร็ว ลดเวลา และระยะทางในการติดต่อ

(4) การติดต่อทางจดหมายส่วนตัว (Personal Letter) เขียนจดหมายเมื่อเกิดปัญหาและต้องการคำตอบ หรือเพื่อแจ่มข่าวสาร ติดตามผลการส่งเสริม

(5) การติดต่ออย่างไม่เป็นทางการ (Informal Contract) ได้พบเกษตรกร โดยบังเอิญ เพื่อพูดคุยซักถามปัญหา

2) วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่มบุคคล (Group Methods)

(1) การประชุมกลุ่ม (Group Meeting) ช่วยในการถ่ายทอดข่าวสาร ความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์ต่างๆ ระหว่างทุกคนที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้มีโอกาสร่วมปรึกษาหารือกัน

(2) การฝึกอบรม (Training) ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและความชำนาญเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จนกระทั่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ (Learning) หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์

(3) การสาธิต (Demonstration) ใช้การบรรยายประกอบการแสดง ทำให้ผู้เรียนรู้ได้ฟังและได้เห็นไปพร้อมกัน การสาธิตแบ่งเป็น 2 แบบ

ก. การสาธิตวิธี (Method Demonstration) เป็นการแสดงให้เห็นถึงวิธีการปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนเป็นลำดับไป

ข. การสาธิตผล (Result Demonstration) การแสดงเพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่าการปฏิบัติที่ได้ปรับปรุงหรือที่ได้มีการวิจัยค้นคว้า สามารถนำไปปฏิบัติได้ในท้องถิ่น

(4) การศึกษาดูงานนอกสถานที่ (Field Trip Study Tour) มีโอกาสได้พบเห็นผลงานของผู้อื่นซึ่งได้ทำเสร็จแล้ว มีผลในการเพิ่มความเชื่อมั่นให้ยอมรับสิ่งใหม่มากขึ้น

3) การส่งเสริมแบบมวลชน (Mass Method) โดยสื่อสารมวลชนจะช่วยให้การส่งเสริมเผยแพร่ข่าวสาร ใช้กับคนจำนวนมากๆ ได้อย่างกว้างขวาง

(1) เอกสารหรือสิ่งพิมพ์เผยแพร่ (Printed Matter)

(2) ภาพโฆษณาหรือโปสเตอร์ (Poster)

(3) หนังสือพิมพ์ (Newspapers)

(4) วิทยุ (Radio)

(5) โทรทัศน์ (Television)

(6) ภาพยนตร์ (Motion pictures)

(7) การจัดนิทรรศการ (Exhibition or Exposition)

3.4.2 วิธีการส่งเสริมโดยอิงวัตถุประสงค์เป็นเกณฑ์

1) การส่งเสริมโดยการเลือกการส่งเสริมเพียงเรื่องเดียวมีข้อสมมุติว่าถ้าผู้รับการเปลี่ยนแปลงพบว่าเขาปฏิบัติได้ผลเป็นการง่ายที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงในเรื่องอื่นๆ ภายหลัง

2) การส่งเสริมโดยการเลือกเรื่องที่จะส่งเสริมหลายๆ เรื่อง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน ส่งเสริมให้ผลผลิตอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยการปรับปรุงปัจจัยการผลิตหลายๆอย่างตามความจำเป็น

3) การส่งเสริมโดยการเลือกเรื่องทั้งหมดเกี่ยวกับฟาร์มและบ้านเรือน คำนิยามว่าฟาร์มและบ้านเรือน รวมกันเป็นหน่วยเดียว และคำนิยามว่าทำอะไร จึงจะทำให้การจัดการฟาร์มและบ้านเรือน ในลักษณะที่ครอบครัวที่รายได้สุทธิสูง

4) การส่งเสริมโดยการเลือกห้องที่ใดห้องที่หนึ่งเป็นเป้าหมาย โดยการส่งเสริมเน้นเฉพาะพื้นที่ลักษณะของการผลิต และการเกษตรที่เฉพาะพื้นที่นั้น

3.4.3 วิธีการส่งเสริมโดยอิงเจ้าหน้าที่เป็นเกณฑ์

- 1) การใช้ Change agent ที่มีความรู้แบบกว้าง โดยถ่ายทอดแบบทั่วไป ไม่เป็นรายวิชา หรือเฉพาะอย่าง
- 2) การใช้ทีมนักวิชาการ (Team approach) ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาเข้าไปในหมู่บ้านเป็นทีม
- 3) การใช้เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วย (Interagency หรือ Cooperative approach) ร่วมกันทำงานพร้อมกันหรือประสานกันในการพัฒนาการเกษตร
- 4) การใช้เจ้าหน้าที่เป็นสื่อมวลชน (Change Agent as Mass Media Approach) โดยการนำเอาสื่อมวลชนต่างๆ มาเป็นตัวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในความคิดของเกษตรกร

3.4.4 วิธีการส่งเสริมโดยเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Oriented) วิทยาการของเทคโนโลยีสารสนเทศ จะเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายทอด และเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว

3.4.5 วิธีการส่งเสริมโดยอ้างอิงชุมชนเป็นเกณฑ์ (Community Oriented) การประสานงานทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นลักษณะผสมผสานกันตามความต้องการ และภูมิปัญญาของท้องถิ่น ซึ่งเรียกว่าศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร โดยจัดให้เป็นศูนย์ของการเรียนรู้ของเกษตรกร ตลอดจนผู้สนใจในการพัฒนาเกษตรในลักษณะครบวงจร

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า วิธีการส่งเสริมการเกษตร เป็นวิธีการที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมใช้ในการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร โดยใช้วิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบผสมผสาน ตลอดจนวิธีการเลือกใช้สื่อต่างๆ หลายวิธีผสมผสานกัน เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ เพิ่มทักษะสมรรถภาพ และประสิทธิภาพในการผลิตของเกษตรกรเป้าหมาย รวมถึงการสนับสนุนช่วยเหลือผู้ประกอบการเกษตรกรรมให้ใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างยั่งยืน แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตรนำมาใช้ในงานวิจัยครั้งนี้เพื่อให้ทราบและเข้าใจการปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรว่าเป็นอย่างไร

3. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ มีประเด็นที่ต้องกล่าวถึง ได้แก่ ความหมายของความรู้ ประเภทของความรู้ และวิธีการวัดความรู้ ดังนี้

3.1 ความหมายของความรู้

โรเจอร์ (Roger, 1969, PP.208-209) กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง การรับรู้เบื้องต้น บุคคลส่วนมากจะได้รับผ่านประสบการณ์ โดยการเรียนรู้จากการตอบสนองต่อสิ่งเร้าและจัดระบบเป็น โครงสร้างของความรู้ที่ผสมผสานระหว่างข้อมูล(ความจำ)กับสภาพทางจิตวิทยา ด้วยเหตุนี้ ความรู้จึงมีความจำเป็นที่เลือกสรรซึ่งสอดคล้องกับสภาพจิตใจของตนเอง เป็นกระบวนการภายใน ที่ผู้อื่นจะรับรู้ได้จากการอนุมานมากกว่าการสังเกตโดยตรง

เบอร์กูม (Burgoom, 1978, PP.64) กล่าวว่า ความรู้เป็นลักษณะอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร ดังนั้น คนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ต่างกัน ในยุคสมัยที่ต่างกัน ในสาขาวิชาที่ต่างกัน ย่อมมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์ และความต้องการที่แตกต่างกันออกไป คนที่มีการศึกษาสูงหรือมีความรู้ดี จะได้เปรียบอย่างมาในการที่จะเป็นผู้รับสารที่ดี เพราะคนเหล่านี้มีความรู้กว้างขวางในหลายเรื่องและมีความเข้าใจในสารที่ดี

ฟุงศรี ภักดีสุวรรณ (2542, น.17) กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง สิ่งที่มีมนุษย์ได้มา หลังจากมีการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะ เป็นข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ สถานที่ สิ่งของ หรือบุคคล ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งเป็นความจำที่ได้สะสมรายละเอียดของเรื่องราวต่างๆ ไว้ และแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่เรียกว่า การเอาสิ่งที่จำได้ออกมาให้ปรากฏ ให้สังเกตเห็นได้ และวัดได้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546, น.8) กล่าวว่า ความรู้ หมายถึง ข้อเท็จจริง และรายละเอียดของเรื่องราวที่บุคคลได้รับรู้ จดจำ และถ่ายทอดต่อกันมา ซึ่งจะมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถและทักษะในการระลึกได้ของบุคคลนั้น

สำนักงาน กพ. (2552, น.6) กล่าวถึงความรู้ว่า ความรู้เป็นปัจจัยหลักที่ใช้ในการจำแนกหรือวัดระดับความสามารถและทักษะของคนเพื่อการดำรงชีวิต การคิดค้น การประดิษฐ์และการดำเนินกิจกรรมต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการยกระดับตนเอง องค์กร ชุมชนและสังคมที่แต่ละคนอยู่ร่วมด้วย ดังนั้น ความรู้จึงเป็นเรื่องของแต่ละบุคคลหรือกลุ่มคนในชุมชน องค์กรและสังคมในแต่ละระดับ ที่จะกำหนดขอบเขตความสำคัญและความจำเป็นของสิ่งที่ต้องเรียนรู้ เพื่อสนองความต้องการ ความสนใจ และเป้าหมายในการนำไปใช้ประโยชน์เฉพาะด้าน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2556,น.232) ให้ความหมายของความรู้ว่า เป็นสิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิง

ทักษะและการปฏิบัติ หรือความเข้าใจหรือสารสนเทศได้รับมาจากประสบการณ์ หรือสิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน การฟัง การคิด การปฏิบัติ หรือองค์ความรู้ในแต่ละสาขาวิชา

จากแนวคิดดังกล่าว พอสรุปได้ว่า ความรู้ คือสิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน ค้นคว้า หรือประสบการณ์ ซึ่งความรู้เป็นปัจจัยหลักที่ใช้วัดระดับความสามารถและทักษะของคนเพื่อการดำรงชีวิต และความรู้ยังเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการรับและส่งสาร บุคคลที่มีความรู้ดีหรือได้รับการศึกษาที่สูงมักเป็นผู้รับสารที่ดีเพราะบุคคลเหล่านี้มักจะมีความรู้กว้างขวางและมีความเข้าใจในสารที่ผู้ส่งต้องการสื่อได้ดี

3.2 ประเภทของความรู้

Michael Polanyi และ Ikujiro Nonaka (สำนักงาน กพ. 2552, น.7) ได้จำแนกความรู้ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

4.2.1 ความรู้ที่สั่งสมในตน (Tacit Knowledge) เป็นความรู้ที่อยู่ในตัวของแต่ละบุคคล เกิดจากประสบการณ์ การเรียนรู้ หรือพรสวรรค์ต่างๆ ซึ่งสื่อสารหรือถ่ายทอดในรูปของตัวเลข สูตร หรือลายลักษณ์อักษรได้ยาก ความรู้ชนิดนี้พัฒนาและบ่งบั่นกันได้ และเป็นความรู้ที่ก่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน

4.2.2 ความรู้ที่ชัดเจน (Explicit Knowledge) คือความรู้ที่เป็นเหตุเป็นผล สามารถรวบรวมและถ่ายทอดออกมาในรูปแบบต่างๆ ได้ เช่น หนังสือ คู่มือ เอกสาร และรายงานต่างๆ ซึ่งทำให้คนสามารถเข้าถึงได้ง่าย

4.3 การวัดความรู้

รัตติกกรณ์ จงวิศาล (2535, น.51) กล่าวถึงเครื่องมือที่ใช้วัดความรู้ว่ามีหลายชนิด แต่ละชนิดมีความเหมาะสมกับการวัดความรู้ตามคุณลักษณะซึ่งแตกต่างกันออกไป การวัดความรู้ความสามารถในการระลึก (Recall) เรื่องราวข้อเท็จจริงหรือประสบการณ์ต่างๆ หรือเป็นการวัดการระลึก ประสบการณ์เดิมที่บุคคลได้รับจากคำสอน การบอกกล่าว การฝึกฝน ตำรา จากสิ่งแวดล้อมต่างๆ โดย รวีวรรณ ชินะตระกูล (2533, น.38-41) กล่าวถึงการสร้างแบบทดสอบเพื่อเป็นเครื่องมือวัดความรู้ ความจำ ที่เป็นที่รู้จัก ได้แก่

4.3.1 แบบอัตนัย เป็นแบบทดสอบที่ผู้สอบต้องเขียนตอบ การควบคุมการตอบของผู้สอบเป็นเรื่องยาก แบบทดสอบชนิดนี้ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

1) แบบทดสอบที่ไม่จำกัดคำตอบ (Essay – extended response) เป็นแบบทดสอบที่ผู้ตอบมีสิทธิในการตอบอย่างเสรี

2) แบบทดสอบที่จำกัดคำตอบ (Essay – restricted response) เป็นแบบทดสอบที่ผู้ตอบมีสิทธิในการตอบจำกัด

3) แบบทดสอบแบบตอบสั้นๆ (Short – answer) เป็นแบบทดสอบที่ต้องการคำตอบเป็นวลีเท่านั้น

4) แบบทดสอบแบบเติมคำให้สมบูรณ์ เป็นแบบทดสอบที่ให้เติมคำตอบเท่านั้น

4.3.2 แบบปรนัย เป็นแบบทดสอบที่มีรูปแบบมากที่สุด สามารถใช้วัดผลได้แบบทดสอบแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1) แบบถูกผิด (True – False) คำถามชนิดนี้ ถามถึงความจริง หลักการ กฎต่างๆ และการตีความ

2) แบบทดสอบแบบจับคู่ (Matching) ลักษณะข้อสอบจะมี 2 คอลัมน์ คอลัมน์หนึ่งจะเป็นชุดคำถาม อีกคอลัมน์จะเป็นชุดคำตอบ ผู้ตอบจะต้องเลือกจับคู่คำตอบที่ถูกต้องให้สอดคล้องกับคำถาม

3) แบบทดสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) ข้อสอบประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นส่วนของโจทย์ (Stem) อีกส่วนหนึ่งเป็นตัวเลือก (Alternative) มีตั้งแต่ 3-5 ตัวเลือก แบบทดสอบประเภทนี้จะวัดความสามารถของสมองได้ตั้งแต่ขั้นต่ำจนถึงขั้นสูง โดยคำตอบในตัวเลือกนั้นจะมีข้อถูกเพียงข้อเดียว ส่วนข้ออื่นๆเป็นตัวลวง (Distracters) เป็นแบบทดสอบที่นิยมใช้กันมาก เพราะมีข้อดีคือ ไม่ว่าใครจะเป็นคนตรวจ การให้คะแนนจะเท่ากันเสมอ

4. แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วม

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม มีประเด็นที่ต้องกล่าวถึง ได้แก่ ความหมายของการมีส่วนร่วม กระบวนการมีส่วนร่วม และแนวทางสร้างการมีส่วนร่วม ดังนี้

4.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมนับว่าเป็นหัวใจการพัฒนา เมื่อนักการศึกษานอกระบบหรือนักพัฒนากระตุ้นส่งเสริมให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ตระหนักในปัญหาและสามารถวิเคราะห์ตัดสินใจแก้ปัญหาได้แล้วก็จะเพิ่มขีดความสามารถ ในการพัฒนาตนเองและรับผิดชอบในการพัฒนาท้องถิ่นของตน ซึ่งจะทำให้การพัฒนาดำเนินไปอย่างต่อเนื่องไม่หยุดยั้ง แต่อย่างไรก็ตามการมีส่วนร่วมเป็นพฤติกรรมทางสังคมซึ่งความหมายขอบเขตเนื้อหาขึ้นอยู่กับจุดหมายและการนำไปใช้ อย่างไรก็ตาม เสน่ห์ จามริก ได้นิยามว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนที่แท้จริงนั้น คือ การที่ประชาชนมีโอกาสอย่างอิสระปราศจากการแทรกแซงครอบงำบังคับ ให้ได้

พัฒนาขีดความสามารถของตนเองในการจัดแจงควบคุม ระดมทรัพยากรและปัจจัยการผลิตมาใช้ประโยชน์เพื่อการดำรงชีพตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรีในฐานะสมาชิกของสังคม เป็นการพัฒนาระบวนการเรียนรู้และภูมิปัญญา ซึ่งแสดงออกในรูปการตัดสินใจที่จะกำหนดวิถีของตนเองอย่างเชื่อมั่น เพื่อเป้าหมายการพึ่งตนเองในที่สุด ทวีทอง หงส์วิวัฒน์ (2527, น.1-5)

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้หลายลักษณะ ซึ่งรวบรวมได้ดังต่อไปนี้

อาภรณ์พันธ์ จันทร์สว่าง (2542, น.16) อธิบายถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ว่า “การมีส่วนร่วม” เป็นผลมาจากความเห็นพ้องต้องกันในเรื่องของความต้องการและทิศทางการเปลี่ยนแปลง และความเห็นพ้องนั้นจะต้องมีมากพอจนเกิดการริเริ่ม โครงการเพื่อการปฏิบัติการ

ชัชวีร์ นฤทุม (2551, น.5) กล่าวโดยสรุปว่า “การมีส่วนร่วม” หมายถึงกระบวนการที่ทำให้ชุมชนเกิดความรักและรับผิดชอบต่อท้องถิ่นของตน ทำให้ร่วมกันคิด ร่วมกันรวบรวมปัญหาและความจำเป็นที่ต้องพัฒนาร่วมกัน วิเคราะห์และตัดสินใจหาทางเลือกเพื่อแก้ปัญหา สร้างทีมงานเพื่อร่วมกันลงมือแก้ไขปัญหา ร่วมกันวิเคราะห์และตัดสินใจหาทางเลือกเพื่อแก้ปัญหา สร้างทีมงานเพื่อร่วมกันลงมือแก้ไขปัญหา ร่วมกันประเมินผลของการพัฒนา และร่วมกันรับผลของการพัฒนา ภายใต้หลักการประชาธิปไตยและการสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนสามารถช่วยเหลือตัวเองได้อย่างภาคภูมิใจ

บำเพ็ญ เขียวหวาน (2551, น.6) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมว่า หมายถึงการที่ประชาชนหรือบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ตั้งแต่การร่วมศึกษาสถานการณ์ของตนเอง การวางแผน การปฏิบัติ การติดตามประเมินผลและการร่วมรับประโยชน์ ทำให้เกิดการพึ่งพาตนเอง และเกิดการพัฒนาทั้งในส่วนของตนเอง ชุมชน และสังคม กล่าวได้ว่า การมีส่วนร่วมมีจุดมุ่งหมายในการสร้างอำนาจ การเสริมศักยภาพ เพื่อให้งานพัฒนามีประสิทธิผล และประสิทธิภาพภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชน

ชฎาพร ไชยศรี (2552, น.57) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า หมายถึงกระบวนการที่รัฐบาลทำการส่งเสริม ชักนำ สนับสนุน และสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชน ทั้งในรูปส่วนบุคคล กลุ่มคน ชมรม สมาคม มูลนิธิ และองค์กรอาสาสมัครรูปแบบต่างๆ ให้เข้าร่วมในการดำเนินการเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องร่วมกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในเรื่องต่างๆ ซึ่งมีผลกระทบถึงตัวประชาชนเอง ผู้นำการเปลี่ยนแปลงต้องยอมรับในความสามารถของประชาชน เป็นยุทธศาสตร์สำคัญของหลักการพัฒนาชุมชน ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดการพึ่งตนเอง (Self reliance) และความเชื่อมั่น (Self confidence) ในการปฏิบัติงานตามโครงการพัฒนาต่างๆ ในชุมชน ก่อให้เกิดความสามารถและประสิทธิภาพในการดูแลตนเอง

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น จึงพอสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม คือการที่ประชาชนหรือบุคคลที่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาหรือริเริ่มโครงการ โดยมีส่วนร่วมตั้งเริ่มต้นกระบวนการจนจบกระบวนการ ตั้งแต่การศึกษาวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ของตนเองจนรับรู้ถึงเป้าหมายที่ต้องการ การวางแผน การปฏิบัติ การติดตามประเมินผล และการร่วมรับประโยชน์ ทำให้เกิดการพึ่งพาตนเองและการพัฒนาทั้งตนเอง ชุมชน และสังคม

4.2 กระบวนการมีส่วนร่วม

บำเพ็ญ เขียวหวาน (2551, น.95) อธิบายถึงกระบวนการมีส่วนร่วม ดังนี้

4.2.1 การมีส่วนร่วมในการศึกษาชุมชน เป็นการกระตุ้นให้ชาวบ้านได้ร่วมกันเรียนรู้สถานการณ์ชุมชน การดำเนินชีวิต ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม หรือข้อมูลด้านกายภาพ ชีวภาพ สังคม เศรษฐกิจ เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการทำงาน

4.2.2 การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุและวางแผน โดยมุ่งให้เกิดการรวมกลุ่มอภิปรายและแสดงความคิดเห็นในการวิเคราะห์ปัญหาสาเหตุ กำหนดลำดับความสำคัญ กำหนดเป้าหมาย เพื่อการกำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการ แนวทางในการดำเนินงานและทรัพยากรที่ต้องใช้ผู้รับผิดชอบ รวมทั้งแนวทางในการติดตามประเมินผล

4.2.3 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนา โดยการร่วมดำเนินการสนับสนุนด้านแรงงาน วัสดุอุปกรณ์ เงินทุน หรือการเข้าร่วมบริหารงาน การประสานงาน และดำเนินการขอความช่วยเหลือสนับสนุนจากภายนอก

4.2.4 การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการพัฒนา เพื่อให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรคต่างๆและนำมาซึ่งความร่วมมือกันดำเนินการหาทางแก้ไขปัญหาต่างๆรวมถึงบทเรียนจากการพัฒนาที่เกิดขึ้นได้ทันทีและระยะต่อไป

4.2.5 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา เป็นการนำเอากิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ทั้งด้านวัตถุและจิตใจ โดยอยู่บนพื้นฐานของความเท่าเทียมกันของบุคคล กลุ่ม ชุมชน และสังคมเพื่อการแจกจ่ายผลประโยชน์การพัฒนาอย่างยุติธรรม รวมถึงเป็นการเพิ่มระดับการพึ่งพาตนเอง

4.3 แนวทางสร้างการมีส่วนร่วม

นเรศ สงเคราะห์สุข (2541) อ่างโดย มัทนา ไชยจิตย์ (2552, น.14-15) ได้เสนอยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ดังนี้

1.3.1 การจัดกระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) สามารถทำได้หลายวิธีดังต่อไปนี้

- 1) การเวทีวิเคราะห์สถานการณ์ของหมู่บ้านเพื่อทำความเข้าใจและเรียนรู้ร่วมกันในประเด็นต่างๆ
- 2) การจัดเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกลุ่มองค์กรต่างๆ ภายในชุมชนและระหว่างชุมชน
- 3) การจัดทัศนศึกษาดูงาน การเชิญผู้มีประสบการณ์มาให้ข้อคิดเห็น และแลกเปลี่ยนแนวคิดและประสบการณ์
- 4) การจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะเฉพาะด้านต่างๆ
- 5) การลงมือปฏิบัติจริง
- 6) การถอดประสบการณ์และสรุปบทเรียนจะนำไปสู่การปรับปรุงกระบวนการทำงานที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

1.3.2 การพัฒนาผู้นำและเครือข่าย เพื่อให้ผู้นำเกิดความมั่นใจในความรู้หรือความสามารถที่มีอยู่ จะช่วยให้ผู้นำสามารถริเริ่มกิจกรรม การแก้ไขปัญหา หรือกิจกรรมการพัฒนาได้ โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้นำทั้งภายในและภายนอกชุมชนจะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างและชัดเจนขึ้น การสนับสนุนให้เกิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การสนับสนุนข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นอย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานร่วมกันของเครือข่าย สิ่งเหล่านี้จะส่งเสริมให้เกิดกระบวนการจัดการและจัดการองค์กรร่วมกันและเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้นำในด้านการสนับสนุนขององค์กร

จากแนวคิดดังกล่าว พอสรุปกระบวนการมีส่วนร่วมและแนวทางสร้างการมีส่วนร่วมได้ว่า การมีส่วนร่วมที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้มากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ ตั้งแต่การศึกษาสถานการณ์ภายใน การวิเคราะห์ปัญหาสาเหตุ การวางแผนการพัฒนา การมีส่วนร่วมในการพัฒนา การติดตามประเมินผล และการร่วมรับผลประโยชน์จากการพัฒนา โดยแนวทางสร้างการมีส่วนร่วม ได้แก่ การจัดกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาผู้นำเครือข่ายเพื่อสร้างความมั่นใจในความรู้ความสามารถที่มีอยู่จะช่วยให้ผู้นำสามารถริเริ่มและดำเนินกิจกรรมพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและประสบผลสำเร็จ โดยการวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวคิดต่างๆ มากำหนดประเด็นปัจจัยในการมีส่วนร่วมการดำเนินงานของกลุ่มยุทธกร

5. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเยาวชนเกษตรกร มีประเด็นที่ต้องกล่าวถึง ได้แก่ ความหมายของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร และการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกร ดังนี้

5.1 ความหมายของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

กรมส่งเสริมการเกษตร (2561) ได้ให้ความหมายของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรโดยสรุป คือ กลุ่มเด็กและเยาวชน ที่มีอายุระหว่าง 10 ถึง 25 ปีที่มีความสนใจด้านการเกษตรรวมกันจัดตั้งเป็นกลุ่มเยาวชนเกษตรกร เพื่อพัฒนาความรู้ ประสบการณ์ด้านการเกษตรทักษะอาชีพ และทักษะการดำเนินชีวิต ตลอดจนเสริมสร้างทัศนคติที่ดี ในการประกอบอาชีพภาคการเกษตร

พิศดาร จุมจนะ และคณะ (2554) อ้างโดย นายสุทิน จันอิน (2557,น.1) ให้ความหมายการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกร ว่า เริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2495 โดย Dr.Frank Dickinson ผู้เชี่ยวชาญองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO) ได้เสนอโครงการฟื้นฟูความเป็นอยู่ของสมาชิกนิคมสร้างตนเองบางปะกง ต่อองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ โดยให้มีการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติสำหรับเกษตรกร ผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวและเกษตรกรวัยรุ่น

ต่อมาในปี พ.ศ. 2496 มีการตั้งคณะกรรมการฟื้นฟูเกษตรกรในนิคมสร้างตนเองบางปะกง ประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตร กระทรวงศึกษาธิการ สำนักจัดความมั่นคงร่วมกนของสหรัฐอเมริกา (United States Operations Mission : USOM) องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ และองค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization : UNESCO) ดำเนินโครงการทดลองส่งเสริมการปลูกพืช ทำสวนครัว และเลี้ยงสัตว์แก่เยาวชนที่โรงเรียนพรหมานุเคราะห์ จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นครั้งแรก

วันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2496 คณะกรรมการฯ ได้ร่วมวางแผนการจัดตั้ง 4-H Club ขึ้นในประเทศไทย โดยนำรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา โดยได้จัดตั้งที่อำเภอบางปะกง อำเภอบางคล้า และอำเภอมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา และในวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2496 นายอินทรีย์ จันทรสติชัย อธิบดีกรมกสิกรรม ได้นำเสนอรายงานผลการดำเนินงานต่อที่ประชุมของคณะกรรมการฯ ที่ประชุมได้พิจารณาเห็นว่าการดำเนินงานของ 4-H Club ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการเกษตรจึงมีมติมอบให้กองส่งเสริมและเผยแพร่ กรมกสิกรรม กระทรวงเกษตร เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการส่งเสริมและจัดตั้งหน่วย และเปลี่ยนชื่อจาก 4-H Club เป็น “หน่วยยุวกสิกร”

กรมกสิกรรมได้มอบให้นายท่านอง สิงคาลวณิช หัวหน้ากองส่งเสริมและเผยแพร่ ในขณะนั้นเป็นผู้จัดร่างระเบียบและข้อบังคับ แนวทางการดำเนินงาน และออกแบบเครื่องหมายสัญลักษณ์เสนอให้ที่ประชุมพิจารณา และได้รับความเห็นชอบให้ถือปฏิบัติเรื่อยมา ในปีแรกได้มีการส่งเสริมจัดตั้งหน่วยยุวกสิกรขึ้น จำนวน 4 หน่วย ในเขตอำเภอบางปะกง อำเภอบางคล้า อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา และอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี หลังจากนั้นการส่งเสริมจัดตั้งหน่วยยุวกสิกรได้ขยายตัวไปอย่างกว้างขวางทั่วประเทศ

ต่อมาในปี พ.ศ. 2510 ได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้ง กรมส่งเสริมการเกษตรขึ้นในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และในปี พ.ศ. 2514 จึงได้มีการพิจารณาเปลี่ยนชื่อจาก “หน่วยยุวกสิกร” เป็น “หน่วยยุวเกษตรกร” และในปี พ.ศ. 2518 ได้เปลี่ยนเป็น “กลุ่มยุวเกษตรกร” เพื่อให้สอดคล้องกับงานของกรมส่งเสริมการเกษตร

6.2 การดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกร

6.2.1 หลักการและเหตุผล

กรมส่งเสริมการเกษตร (2550, น.3) ได้อธิบายว่า ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 60 ประกอบอาชีพการเกษตร จนได้รับการยอมรับจากนานาชาติประเทศทั่วโลกกว่า เป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญหล่อเลี้ยงพลโลกมาหลายทศวรรษ เกษตรกรที่เป็นประชากรกลุ่มใหญ่จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศทางด้านเศรษฐกิจ โดยฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศไทยขึ้นอยู่กับผลิตผลทางการเกษตร จึงอาจกล่าวได้ว่า ครอบครัวยุวเกษตรกรเปรียบเสมือนหน่วยพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศหากว่าฐานะของหน่วยเศรษฐกิจเหล่านี้ ไม่มั่นคงฐานะเศรษฐกิจของประเทศจะเป็นปีกแผ่นไม่ได้

ในปี พ.ศ. 2556 ประเทศไทยมีประชากรอยู่ในวัยเด็กและเยาวชน ประมาณ 16.3 ล้านคน ซึ่งเป็นเด็กและเยาวชนที่อยู่ในระบบการศึกษา จำนวน 12.9 ล้านคน และอยู่นอกระบบการศึกษา จำนวน 3.4 ล้านคน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2557, น. (ง)) เด็กและเยาวชนเหล่านี้ เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เป็นกลุ่มบุคคลที่มีพลังความคิดสร้างสรรค์และมีศักยภาพในการพัฒนาสูง ซึ่งจะเป็นผู้ที่ต้องก้าวเข้ามารับผิดชอบต่ออนาคตของประเทศในเวลาอันใกล้ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงกำหนดแนวทางการพัฒนาเด็กและเยาวชนด้วยการส่งเสริมการรวมตัวกันของเด็กและเยาวชนด้วยความสมัครใจ จำนวนอย่างน้อย 7 คนขึ้นไป จัดตั้งเป็น “กลุ่มยุวเกษตรกร” ขึ้นในสถานศึกษาและตำบลต่างๆ ทั่วประเทศ ตามภูมิลำเนาของเด็กและเยาวชนเหล่านั้น เพื่อให้เด็กและเยาวชนร่วมกันเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมตามความสนใจ โดยวิธีการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (Learning by doing) เพื่อปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องให้แก่เด็กและเยาวชน ทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม และการงานพื้นฐาน

อาชีพด้านเกษตรกรรมเพื่อที่จะเตรียมพร้อมเป็นเกษตรกรที่ดีและเป็นพลังในการพัฒนาการเกษตรของประเทศสืบไป

6.2.2 วัตถุประสงค์

กรมส่งเสริมการเกษตร (2550, น. 3) ได้อธิบายถึง วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรไว้ดังนี้

1) เพื่อส่งเสริมการรวมตัวของเด็กและเยาวชนเป็น กลุ่มยุวเกษตรกร เรียนรู้ การอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย โดยใช้ข้อบังคับและวิธีดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรเป็น แนวทางในการดำเนินงาน

2) เพื่อปรับเปลี่ยนและเสริมสร้างทัศนคติของเด็กและเยาวชนให้รู้สึก ภาคภูมิใจในคุณค่าของการเกษตรในฐานะที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีพของมนุษย์ และเศรษฐกิจ ของประเทศ

3) เพื่อให้เด็กและเยาวชน ได้รับการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีการเกษตร และฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเกษตรตามความสนใจ

4) เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ รู้จัก ช่วยเหลือตนเอง ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น การทำงานเป็นกลุ่มคณะเพื่อพัฒนาตนเองและชุมชน

6.2.3 ประเภทของกลุ่มยุวเกษตรกร

กลุ่มยุวเกษตรกรแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ดังที่พรชูลีย์ นิลวิเศษอ้างโดย นายสุทิน จันอิน (2557,16)กล่าวว่า

1) กลุ่มยุวเกษตรกรนอกโรงเรียน เป็นกลุ่มเกษตรกรที่สมาชิกทั้งหมดพ้นจาก การเป็นนักเรียนแล้ว กลุ่มยุวเกษตรกรประเภทนี้แบ่งออกได้เป็น

(1) กลุ่มยุวเกษตรกรนอกโรงเรียนในสถาบันเกษตรกร เป็นกลุ่มยุวเกษตรกร ที่จัดตั้งในเขตท้องที่หรือตำบลที่มีการจัดตั้งสถาบันเกษตรกรที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลแล้ว

(2) กลุ่มยุวเกษตรกรนอกโรงเรียนนอกสถาบันเกษตรกร เป็นกลุ่ม ยุวเกษตรกรที่จัดตั้งในเขตท้องที่หรือตำบลที่ยังไม่มีการจัดตั้งสถาบันเกษตรกรขึ้น

2) กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน เป็นกลุ่มยุวเกษตรกรที่สมาชิกทั้งหมดเป็น นักเรียนที่กำลังเรียน กลุ่มยุวเกษตรกรประเภทนี้ส่วนใหญ่จัดตั้งอยู่ในโรงเรียน

3) กลุ่มยุวเกษตรกรผสม เป็นกลุ่มยุวเกษตรกรที่ประกอบด้วยสมาชิกทั้งที่ เป็นนักเรียนและที่พ้นจากการเป็นนักเรียนแล้ว กลุ่มยุวเกษตรกรประเภทนี้ อาจจะจัดตั้งในท้องที่ หรือตำบลที่มีการจัดตั้งสถาบันเกษตรกรแล้ว และอาจจะจัดตั้งในท้องที่หรือตำบลที่ยังไม่มีการ จัดตั้งสถาบันเกษตรกรก็ได้

6.2.4 โครงสร้างของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

องค์ประกอบของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร ประกอบด้วย สมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกร คณะกรรมการสภาเยาวชนเกษตรกร และที่ปรึกษาเกษตรกรประจำท้องถิ่น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) สมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกร สมาชิกเยาวชนเกษตรกรแบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ

(1) สมาชิกสามัญ

ก. คุณสมบัติของสมาชิกสามัญ

- ต้องเป็นเยาวชนชายหรือหญิง อายุ 10-25 ปี เป็น โสด มีความสนใจในกิจการเกษตรหรือเคหกิจเกษตร
- สมัครเข้าเป็นสมาชิกด้วยความเต็มใจ ไม่มีการบังคับ ได้รับความเห็นชอบจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง
- เข้าใจในวัตถุประสงค์และเห็นชอบในหลักวิธีดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรทุกประการ โดยตลอด และยินดีปฏิบัติตามหลักวิธีดำเนินงานและข้อบังคับกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

ข. หน้าที่ความรับผิดชอบของสมาชิกสามัญ สมาชิกเยาวชนเกษตรกรทุกคนจะต้องมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

- ทำงานของตนซึ่งแยกจากผู้ปกครองให้เสร็จอย่างน้อยปี ละ 1 โครงการ
- ปฏิบัติและรับผิดชอบงานของตนเองอย่างเต็มความสามารถ เว้นแต่เกิดเจ็บป่วยหรือไม่สามารถปฏิบัติงานได้ด้วยเหตุใดก็ตาม อาจมอบให้ผู้ปกครองหรือผู้อื่นปฏิบัติงานแทนได้เป็นครั้งคราว
- ปรับปรุงงานตามคำแนะนำของที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกรประจำท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินงานเพื่อให้งานเจริญก้าวหน้าอยู่เสมอ
- บันทึกการปฏิบัติงานลงในสมุดบันทึกแต่ละประเภทให้เรียบร้อย พร้อมทั้งให้ที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกรประจำท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ตรวจได้ตลอดเวลา
- ร่วมประชุมประจำเดือน ทุกครั้งและร่วม ในการเลือกตั้งคณะกรรมการสภาเยาวชนเกษตรกร ตลอดจนต้องคัดเลือกที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกรประจำท้องถิ่นของกลุ่ม
- ให้ความช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกและคณะกรรมการสภาเยาวชนเกษตรกรในการดำเนินงานตาม
- ช่วยเผยแพร่งานเยาวชนเกษตรกรให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้รู้จัก ตลอดจนชักชวนให้เพื่อนเยาวชนเข้าร่วมเป็นสมาชิกให้มากยิ่งขึ้น

(2) สมาชิกกิตติมศักดิ์

1) คณะกรรมการสภายูวเกศตรกร

คณะกรรมการสภายูวเกศตรกร มีจำนวน 5 คน เคยได้รับเลือกตั้งจากสมาชิกในกลุ่มยูวเกศตรกรนั้นเพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกศตรกร คณะกรรมการสภายูวเกศตรกรนี้ จะอยู่ในตำแหน่งคราวละ 1 ปี และให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการสภายูวเกศตรกรชุดใหม่ทุกๆ ต้นปี การดำเนินงาน (เดือนพฤษภาคม) คณะกรรมการประกอบด้วยประธาน รองประธาน เลขานุการ ทรัพย์สิน และปฏิคม

2) ที่ปรึกษายูวเกศตรกรประจำท้องถิ่น

ที่ปรึกษายูวเกศตรกร หมายถึง บุคคลในท้องถิ่นที่ สนใจในงานยูวเกศตรกร จะเป็นชายหรือหญิงก็ได้ เป็นอาสาสมัครเพื่อทำหน้าที่ควบคุม แนะนำ คณะกรรมการสภายูวเกศตรกรและสมาชิกให้ปฏิบัติงานตาม โครงการที่กำหนดไว้ ตลอดจนช่วยเหลือแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น

จากความหมายทั้งหมดที่กล่าวมา จึงพอสรุปได้ว่า กลุ่มยูวเกศตรกรหมายถึง กลุ่มเด็กและเยาวชน ที่มีอายุระหว่าง 10 ถึง 25 ปีที่มีความสนใจด้านการเกษตรรวมกันจัดตั้งเป็น กลุ่มยูวเกศตรกร เพื่อพัฒนาความรู้ ประสบการณ์ด้านการเกษตรทักษะอาชีพ และทักษะการดำเนินชีวิต ตลอดจนเสริมสร้างทัศนคติที่ดี ในการประกอบอาชีพภาคการเกษตร

6. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ SWOT

แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ SWOT มีประเด็นที่ต้องกล่าวถึง ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับ SWOT และขั้นตอนในการวิเคราะห์ SWOT ดังนี้

6.1 แนวคิดเกี่ยวกับ SWOT

วิรัช สงวนวงษ์วาน (2560, น.137) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์สถานการณ์ โดยใช้ SWOT ว่า การจะกำหนดกลยุทธ์ขององค์กรใดได้ จะต้องเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์สถานการณ์ก่อนเสมอ การวิเคราะห์สถานการณ์ คือ กระบวนการที่องค์กรจะเลือกใช้กลยุทธ์ให้เหมาะสมกับโอกาสที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมภายนอกกับจุดแข็งที่กิจการมีอยู่โดยคำนึงถึงอุปสรรคและจุดอ่อนของกิจการด้วย ดังนั้นการวิเคราะห์สถานการณ์ก็คือการวิเคราะห์ SWOT ขององค์กรนั่นเอง

อภิชัย ศรีเมือง (2555) อ่าง โดย ทศนีย์ เชาว์วิเศษ (2555, น.22-23) อธิบายถึงการวิเคราะห์ SWOT หรือ SWOT Analysis ว่า เป็นการวิเคราะห์สภาพองค์กรหรือหน่วยงาน เพื่อค้นหา

จุดแข็ง จุดอ่อน หรือสิ่งที่จะอาจจะเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต โดยคำว่า SWOT เป็นการนำอักษรตัวแรกของคำว่า Strengths, Weaknesses, Opportunities และ Threats มารวมกัน มีความหมายดังนี้ (วิเชียร เลิศโกคานนท์, 2553, น.9-44)

6.1.1 S มาจาก Strengths หมายถึง จุดเด่น จุดแข็ง หรือส่วนที่เหนือกว่าคู่แข่งที่อยู่ในตัวองค์กรเอง เป็นปัจจัยภายในที่องค์กรสามารถส่งเสริมและจัดการได้ นำไปใช้วางแผนเพื่อสร้างความได้เปรียบและวางกลยุทธ์ในการบริหารงานองค์กร

6.1.2 W มาจาก Weaknesses หมายถึง จุดด้อย จุดอ่อน หรือข้อเสียภายในองค์กร ซึ่งการวิเคราะห์ weaknesses นี้จะทำให้ได้ข้อมูลในการวางแผนเพื่อหลีกเลี่ยงหรือหลบหลีกการเผชิญกับคู่แข่งในส่วนของที่ด้อยกว่า

6.1.3 O มาจาก Opportunities หมายถึง โอกาสที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมภายนอกซึ่งเป็นสิ่งที่ควบคุมไม่ได้ทั้งสิ้น

6.1.4 T มาจาก Threats หมายถึง อุปสรรค ข้อจำกัด หรือภัยคุกคามจากภายนอกที่ธุรกิจไม่สามารถควบคุมได้ สภาพแวดล้อมที่เป็นอุปสรรคอาจทำให้ธุรกิจประสบกับภาวะล้มเหลว จนอาจทำให้ไม่สามารถอยู่รอดต่อไปได้ นักการตลาดจึงจำเป็นต้องคาดคะเนความรุนแรงและโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ที่เป็นอุปสรรคขึ้น เพื่อจะได้วางแผนป้องกันหรือรับมือกับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด

หลักการสำคัญของ SWOT คือการวิเคราะห์โดยการสำรวจสภาพการณ์ 2 ด้าน คือ สภาพการณ์ภายใน ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อน เพื่อให้รู้สถานการณ์ของตนเอง และสภาพการณ์ภายนอก เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ซึ่งจะช่วยให้ทีมผู้บริหารขององค์กรได้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก ทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตรวมถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อองค์กร และจะได้้นำข้อมูลเหล่านี้ไปกำหนดกลยุทธ์และดำเนินตามกลยุทธ์ในการบริหารองค์กรต่อไป

6.2 ขั้นตอนในการวิเคราะห์ SWOT

6.2.1 การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร เป็นการวิเคราะห์และพิจารณาทรัพยากรและความสามารถภายในองค์กรทุกๆด้าน เพื่อที่จะระบุจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กร แหล่งที่มาเบื้องต้นของข้อมูลเพื่อการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน โดยจุดแข็งขององค์กร เป็นการวิเคราะห์ข้อได้เปรียบหรือจุดเด่นขององค์กรที่ควรนำมาใช้ในการพัฒนาองค์กรจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในองค์กรนั่นเอง ส่วนจุดอ่อนขององค์กร เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในที่เป็นจุดด้อย ข้อเสียเปรียบขององค์กรที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือขจัดให้หมดไป

6.2.2 การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก ภายใต้การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรนั้น สามารถค้นหาโอกาสและอุปสรรคในการดำเนินงานขององค์กรที่ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจทั้งในและระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กร โดยโอกาสทางสภาพแวดล้อม เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบที่เกิดประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อองค์กรและสามารถนำเอาโอกาสนั้นมาเสริมสร้างให้หน่วยงานเข้มแข็งขึ้น ส่วนอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมเป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกองค์กรที่ส่งผลกระทบในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งองค์กรจะต้องหลีกเลี่ยงหรือปรับสภาพองค์กรให้มีความแข็งแกร่งพร้อมที่จะเผชิญแรงกระทบดังกล่าวได้

6.2.3 ระบุสถานการณ์จากการประเมินสภาพแวดล้อม เมื่อได้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกด้วยการประเมินสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกแล้วให้นำจุดแข็งจุดอ่อนภายในมาเปรียบเทียบกับโอกาสอุปสรรคจากภายนอกเพื่อดูว่าองค์กรกำลังเผชิญกับสถานการณ์เช่นใด และภายใต้สถานการณ์เช่นนั้น องค์กรควรกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานอย่างไรเพื่อให้องค์กรอยู่รอดต่อไปได้

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 สภาพพื้นฐานสภาพทางเศรษฐกิจทางสังคม

7.1.1 เพศ

ฉันทิร ก้านนท์ (2555, น.80) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน กรณีศึกษากลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนบ้านทุ่งคล้า ตำบลบึงคล้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนมีสัดส่วนของเพศชายมากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 51.0 และร้อยละ 49.0) เพียงเล็กน้อยอาจเนื่องมาจากนักเรียนชายในโรงเรียนบึงคล้าให้ความสนใจในอาชีพเกษตรกรรมมากกว่านักเรียนหญิงให้ความสนใจกับการทำการเกษตรก็มีจำนวนสูงเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับ วีระชัย เข็มวงษ์ (2546, น.31) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการประกอบอาชีพเกษตรของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร จังหวัดราชบุรี พบว่ายุวเกษตรกร ร้อยละ 63.4 เป็นเพศชาย และร้อยละ 36.6 เป็นเพศหญิง และดุจเดี่ยว วงศ์ภักดิ์ (2536, น.35) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่าสมาชิกที่ศึกษามีทั้ง 2 เพศในสัดส่วนเท่ากัน ร้อยละ 50.0 เป็นเพศชายและ ร้อยละ 50.0 เป็นเพศหญิง การที่สมาชิกเท่ากันทั้ง 2 เพศเกิดจากการสุ่ม

7.1.2 อายุ

กฐิน ศรีมงคล (2542, น.27) ได้ให้ความหมายว่าเยาวชนที่มีอายุ 10-25 ปี โดยธรรมชาติและอารมณ์แล้วชอบการรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรม ดังนั้นวิธีการส่งเสริมการเกษตรที่มีประสิทธิภาพและได้ผลก็คือ วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่ม หรือเรียกว่า กลุ่มยุวเกษตรกร คุงเตี้ยว วงศ์ศักดิ์ (2536, น.33) พบว่าอายุของสมาชิกยุวเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 20 อยู่ในช่วง 20-21 ปี รองลงมาร้อยละ 19.5 คือ 18-19 ปี และร้อยละ 17.0 อายุ 16-17 ปี เช่นเดียวกับ นครินทร์ บุญก่อแก้ว (2536, น.159) ศึกษาความต้องการของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดศรีสะเกษ มีอายุโดยเฉลี่ย 19 ปี ดังนั้นในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมต่างๆยังต้องอาศัยผู้ปกครองและที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำ และ วีระชัย เข็มวงศ์ (2546, น.32) พบว่าสมาชิกยุวเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 27.3 อายุ 16-20 ปี

7.1.3 ระดับการศึกษา

ธิดาวาดิ เหลืองชน โภค (2546, น.37) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกยุวเกษตรกรในโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ระดับการศึกษาของสมาชิกยุวเกษตรกรในโรงเรียนร้อยละ 23.1 และ 21.7 ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และปีที่ 5 เช่นเดียวกับ ฌภัทร ก้านนท์ (2555, น.80) พบว่าสมาชิกยุวเกษตรกรส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และ นครินทร์ บุญก่อแก้ว (2536, น.159) พบว่า สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดศรีสะเกษจบการศึกษาภาคบังคับโดยสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรดีเด่น มีการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาในระบบโรงเรียน ขณะที่สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรกำลังพัฒนาเมื่อจบการศึกษาภาคบังคับแล้ว จะไม่ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาในระบบโรงเรียน แต่ใช้ระบบการศึกษานอกโรงเรียนและฝึกวิชาชีพ ทั้งนี้อาจเพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่สามารถส่งบุตรให้เรียนระดับสูงได้ สาเหตุมาจากความยากจนประกอบกับผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบในชุมชน จึงมีการอพยพแรงงานไปรับจ้างต่างจังหวัด จึงทำให้สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรบางส่วนอพยพแรงงานไปต่างจังหวัดตามผู้ปกครองด้วย

7.1.4 การประกอบอาชีพของผู้ปกครอง

วีระชัย เข็มวงศ์ (2546, น.53) พบว่า สมาชิกยุวเกษตรกรร้อยละ 36.6 ครอบครัวประกอบอาชีพทำสวน รองลงมาร้อยละ 32.3 คือ ทำนา ร้อยละ 16.8 ทำนาควบคู่ทำไร่ และทำสวน และร้อยละ 14.3 ทำไร่ และ นิจวรรณ จรุงจิรัฐติกาล (2546, น.180) ศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานและความต้องการของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรดีเด่นและกลุ่มยุวเกษตรกรกำลังพัฒนาในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า กลุ่มยุวเกษตรกรดีเด่นสมาชิกมีพื้นที่ทำการเกษตรของครัวเรือนโดยเฉลี่ย 12 ไร่ โดยมีรายได้เงินสดจากภาคการเกษตร เฉลี่ย 28,135.20 บาทต่อครัวเรือน

ต่อปีและมีรายได้จากกิจกรรมยูวเกษตรกรซึ่งแยกตามประเภทกิจกรรม คือ รายได้จากกิจกรรมกลุ่มรวมที่เป็นเงินสด เฉลี่ย 13.38 บาทต่อปี รายได้จากกิจกรรมกลุ่มย่อยเป็นเงินสดเฉลี่ย 34.86 บาทต่อปี รายได้จากกิจกรรมส่วนบุคคลที่เป็นเงินสดเฉลี่ย 181.42 บาทต่อปี สำหรับกลุ่มยูวเกษตรกรกำลังพัฒนาพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีพื้นที่ทำการเกษตรของครัวเรือน โดยเฉลี่ย 11.8 ไร่ โดยมีรายได้เงินสดจากภาคการเกษตร เฉลี่ย 22,835 บาทต่อครัวเรือนต่อปีและมีรายได้จากกิจกรรมยูวเกษตรกรซึ่งแยกตามประเภทกิจกรรม คือ รายได้จากกิจกรรมกลุ่มรวมที่เป็นเงินสด เฉลี่ย 42.30 บาทต่อปี รายได้จากกิจกรรมกลุ่มย่อยเป็นเงินสดเฉลี่ย 7.09 บาทต่อปี รายได้จากกิจกรรมส่วนบุคคลที่เป็นเงินสดเฉลี่ย 876.62 บาทต่อปี

7.1.5 ระยะเวลาที่เป็นสมาชิก

วีระชัย เข็มวงศ์ (2546, น.53) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการประกอบอาชีพเกษตรของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรจังหวัดราชบุรี พบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.2 มีอายุการเป็นสมาชิกกลุ่ม ระหว่าง 2-3 ปี ซึ่งสอดคล้องกับ คุณเด็ย วงศ์ภักดิ์ (2536, น.33) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่าระยะเวลาของการเป็นสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 51.5 จะเข้าร่วมกลุ่มยูวเกษตรกรเป็นเวลา 1-2 ปี และ ฅภัทร ก้านนท์ (2555, น.80) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรในโรงเรียน กรณีศึกษากลุ่มยูวเกษตรกรในโรงเรียนบ้านทุ่งคล้า ตำบลบึงคล้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรส่วนมากเพียงจะเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม 1 ปี

8.2 ความรู้ แหล่งความรู้ เกี่ยวกับกลุ่มยูวเกษตรกร

8.2.1 ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่ม

ชญลักษณ์ มณีวรรณ (2557, น.65) พบว่า คำถามที่สมาชิกยูวเกษตรกรทั้งหมดมีระดับความรู้มากที่สุด 3 อันดับ คือ ยูวเกษตรกรต้องมีสมุดบันทึกกิจกรรม ร้อยละ 87.7 รองลงมา คือ งานยูวเกษตรกรแบ่งเป็น งานส่วนบุคคล งานกลุ่มย่อย และงานรวม คิดเป็นร้อยละ 77.9 และอักษร ก ในเครื่องหมายยูวเกษตรกร เป็นคำย่อ ของ เกศ กมล กร กาย คิดเป็นร้อยละ 77.4 โดยภาพรวมสมาชิกยูวเกษตรกรมีความรู้ เฉลี่ย 7.48 คะแนน ค่า คะแนนน้อยที่สุด 3 คะแนน มากที่สุด 10 คะแนน

8.2.2 แหล่งความรู้

ชญลักษณ์ นิมนุ้ย (2554, น.37) พบว่า แหล่งความรู้ที่สมาชิกได้รับข่าวสารมากที่สุด ได้แก่ วิทยุโทรทัศน์ รองลงมาได้แก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่างจาก อามร รอดคำ

(2551, น.64) พบว่า สมาชิกได้รับข่าวสารจากสื่อบุคคลมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ สื่อการอบรมคู่มือ งาน สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามลำดับ

8.3 ความคิดเห็น

ธิดาวดี เหลืองชนะ โภค (2546, น.71) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกยูวเกษตรกรในโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า สมาชิกทุกคนควรร่วมมือกัน มีส่วนร่วมเสนอและออกความคิดเห็นเพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงในการทำงาน และในเรื่องระยะเวลาการดำเนินงานนั้นควรเพิ่มเวลาให้มากขึ้นหรือมีการจัดฝึกในช่วงปิดภาคเรียนเพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่นเดียวกับ ปวีต ถมยวิทย์ (2536, น.50) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มยูวเกษตรกรจังหวัดกาญจนบุรี พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของกลุ่มยูวเกษตรกร

8.4 การมีส่วนร่วม

ธิดาวดี เหลืองชนะ โภค (2546, น.71) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกยูวเกษตรกรในโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมในการวางแผนมากที่สุดทั้งนี้เพราะการวางแผนมีครูที่ปรึกษาคอยให้คำชี้แนะในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการวางแผนจึงมีมากที่สุด รองลงมาเป็นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ทั้งนี้เนื่องจากสมาชิกยูวเกษตรกรในโรงเรียนมีโอกาสได้ปฏิบัติงานในภาคสนามจริง จึงมีโอกาสมิติดอกและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติงาน เช่นเดียวกับ ณภัทร ก้านนท์ (2555, น.80) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรในโรงเรียน กรณีศึกษากลุ่มยูวเกษตรกรในโรงเรียนบ้านทุ่งคล้า ตำบลบึงคล้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของสมาชิกยูวเกษตรกรส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมปลูกผัก การเลี้ยงปลา การเลี้ยงไก่พื้นเมือง การเพาะเห็ด การเลี้ยงกบ การทำปุ๋ยหมัก การเลี้ยงไส้เดือนดิน การทำน้ำหมักชีวภาพ ซึ่งการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรม สมาชิกยูวเกษตรกร 1 คน สามารถมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมได้มากกว่า 1 กิจกรรม

8.5 ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

8.5.1 ปัญหา

ชญ์ญ์วี ธนศิริพุกภัทร์ (2555, น.65) พบว่า สมาชิกมีปัญหาด้านการรวมกลุ่มและกำหนดหน้าที่ของสมาชิกซึ่งจะให้ความสำคัญเฉพาะเครือข่ายเท่านั้น ขาดการประสานงานที่มีประสิทธิภาพกับหน่วยงานภายนอก ขาดความรู้ด้านการพัฒนาและขาดเงินทุนในการพัฒนา ขาดการมีส่วนร่วมด้านการตลาด และขาดการเชื่อมโยงเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกชุมชน

รัชฎ์ลักษณ์ มณีวรรณ (2557, น.65) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนจังหวัดลำปาง พบว่า สมาชิกมีปัญหาเกี่ยวกับการไม่มีเวลาในการทำกิจกรรม วัสดุอุปกรณ์มีปริมาณไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และเงินทุนในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอ

ปยุตย์วิศ เกิดศิริ (2558, บทคัดย่อ) ศึกษาบทบาทของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตรในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัญหาในการพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกร มาจาก เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ไม่ได้เข้ามาดูแลให้คำปรึกษาแนะนำ สมาชิกยังขาดความรู้ทักษะและประสบการณ์ในด้านการเกษตรและการดำเนินกิจกรรมต่างๆของกลุ่ม บางส่วนขาดความกระตือรือร้นเนื่องจากขาดแรงผลักดันของหน่วยงาน

สุทิน จันอิน (2557, บทคัดย่อ) ศึกษาการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท พบว่า ปัญหาของกลุ่มยุวเกษตรกร คือ กำลังคนมีน้อย วัสดุและงบประมาณไม่เพียงพอ และขาดการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

8.5.2 ข้อเสนอแนะ

รัชฎ์ลักษณ์ มณีวรรณ (2557, น.77) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนจังหวัดลำปาง พบว่า สมาชิกยุวเกษตรกรส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ควรเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมมากขึ้น ต้องการมีรายได้จากกิจกรรมของกลุ่ม และแนะนำให้มีการศึกษาดูงานต่างจังหวัดเพื่อเพิ่มประสบการณ์

สุทิน จันอิน (2557, บทคัดย่อ) ศึกษาการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท พบว่า คณะกรรมการและสมาชิกยุวเกษตรกรเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ควรมีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกันในการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

8.5.3 แนวทางการพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกร

รัชฎ์ลักษณ์ มณีวรรณ (2557, บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนจังหวัดลำปาง ได้แนวทางการพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกรคือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้คำแนะนำปรึกษาและชี้แนะแนวทางการดำเนินงานกลุ่ม การส่งเสริมสมาชิกให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน วางแผนการดำเนินงานเพื่อให้ครูที่ปรึกษาและสมาชิกสามารถทำกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆในการสนับสนุน กำหนดเวลาในการทำกิจกรรมเพื่อให้สมาชิกยุวเกษตรกรได้ทำงานอย่างต่อเนื่อง

สัญญา สิงห์ใจ (2559, น.115) ศึกษาความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรของโครงการยุวเกษตรกรในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ เสนอแนวทางในการพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกร ควรสนับสนุนให้วิทยากรที่มีความรู้เฉพาะด้านมาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนวิธีการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้กับนักเรียนและครู และประสานงานกับหน่วยงานภายนอก ให้เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปเพื่อนำไปกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ ได้ดังนี้

1) สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกยุวเกษตรกรและที่ปรึกษาเกษตรกร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร อาชีพของผู้ปกครอง ประสบการณ์ในการทำงานกลุ่มยุวเกษตรกร

2) ความรู้ เกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกร แหล่งความรู้ด้านยุวเกษตรกร ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อการเรียนรู้อื่นๆ ความคิดเห็น ได้แก่ ความคิดเห็นต่อกลุ่มยุวเกษตรกร ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานและความคิดเห็นการทำกิจกรรมเกษตรของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร

3) การมีส่วนร่วม เช่น การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกร การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตร ได้แก่ งานส่วนบุคคล งานกลุ่มย่อย งานรวม และการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกร ได้แก่ การบริหารจัดการกลุ่ม การบริหารทุนและทรัพยากร การพัฒนาความรู้ของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร การให้ความสำคัญกับชุมชน

4) ปัญหา ข้อเสนอแนะและ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพัฒนากลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ เป็นสมาชิกของของกลุ่มยูวเกษตรกร และอาจารย์ที่ปรึกษากลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ จาก 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอเหนือคลอง อำเภอเขาพนม อำเภอคลองท่อม อำเภอลำทับ อำเภอเกาะลันตา อำเภออ่าวลึก อำเภอปลายพระยา จำนวน 64 กลุ่ม ประกอบด้วย 1)สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรจำนวน 1,431 คน 2) ที่ปรึกษากลุ่มยูวเกษตรกร จำนวน 64 คน และ 3)คณะกรรมการสมาชิกยูวเกษตรกร จำนวน 64 คน (สำนักงานเกษตรจังหวัดกระบี่ : 2561)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 สมาชิกยูวเกษตรกรดำเนินการ ทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ดังนี้

1) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ Taro Yamane (1973) ที่ค่าความคลาดเคลื่อน 0.6

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

กำหนดให้

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ประชากรทั้งหมด

e = ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ ในการศึกษา

ครั้งนี้กำหนดค่าความคลาดเคลื่อน 0.06

$$\text{แทนค่าสูตร ของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร } n = \frac{1,431}{1+1,431(0.06)^2} = 232.62$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ จะเท่ากับ 233 คน คิดเป็น 16.28 ของประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 3.1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างยูวเกษตรกรที่ใช้ในการศึกษา

ที่	อำเภอ	จำนวนกลุ่มยูวเกษตรกร(กลุ่ม)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง(ราย)	
			สมาชิกทั้งหมด	สมาชิก (จากการสุ่ม)
1	เมือง	6	132	21
2	เหนือคลอง	10	205	33
3	เขาพนม	14	274	45
4	คลองท่อม	6	133	22
5	ลำทับ	4	104	17
6	เกาะลันตา	8	201	33
7	อ่าวลึก	9	232	38
8	ปลายพระยา	7	150	24
รวม		64	1,431	233

2) การสุ่มตัวอย่าง

ทำการสุ่มตัวอย่างสมาชิกยูวเกษตรกรตามจำนวนที่กำหนด ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากตามสัดส่วนสมาชิกยูวเกษตรกรของแต่ละอำเภอ ในจังหวัดกระบี่

1.2.2 ที่ปรึกษายูวเกษตรกร ดำเนินการ ดังนี้

1) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ Taro Yamane (1973) ที่ค่าความคาดเคลื่อน 0.6

กำหนดให้ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = ประชากรทั้งหมด
 e = ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ในการศึกษา
 ครั้งนี้กำหนดค่าความคลาดเคลื่อน 0.06

$$\text{แทนค่าสูตร ของที่ปรึกษากลุ่มยุทธกร } n = \frac{64}{1+64(0.06)^2} = 52.01$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของที่ปรึกษายุทธกรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จะเท่ากับ 52 คน คิดเป็น 81.25 ของประชากรทั้งหมด ดังตาราง

ตารางที่ 3.2 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ปรึกษากลุ่มยุทธกรที่ใช้ในการศึกษา

ที่	อำเภอ	จำนวนที่ปรึกษากลุ่มยุทธกร(คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง(ราย)	
			ที่ปรึกษาทั้งหมด	ที่ปรึกษา (จากการสุ่ม)
1	เมือง	6	6	5
2	เหนือคลอง	10	10	8
3	เขาพนม	14	14	11
4	คลองท่อม	6	6	5
5	ลำทับ	4	4	3
6	เกาะลันตา	8	8	7
7	อ่าวลึก	9	9	7
8	ปลายพระยา	7	7	6
	รวม	64	64	52

2) การสุ่มตัวอย่าง

ทำการสุ่มตัวอย่างที่ปรึกษายุทธกรตามจำนวนที่กำหนด ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนที่ปรึกษายุทธกร ในจังหวัดกระบี่

1.2.3 คณะกรรมการกลุ่มยุทธกร คัดเลือกเฉพาะเจาะจง ในจังหวัดกระบี่ จาก 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอเหนือคลอง อำเภอเขาพนม อำเภอคลองท่อม อำเภอลำทับ อำเภอ

เกาะลันตา อำเภออ่าวลึก อำเภอปลายพระยา จำนวน 64 ราย โดยเลือกตัวแทนคณะกรรมการ 1 คน ต่อกลุ่มในกลุ่มเยาวชนเกษตรกร 64 กลุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ

2.1.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ประกอบด้วยลักษณะคำถามแบบแบบปลายปิดและคำถามปลายเปิด ประกอบด้วย 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ของที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกรและสมาชิกเยาวชนเกษตรกร

1. ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา
2. สภาพทางสังคมทางสังคม ได้แก่ อาชีพของผู้ปกครอง
3. สภาพทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ประสบการณ์ในการทำงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกร ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

1. ความรู้ในเรื่องการดำเนินกลุ่มเยาวชนเกษตรกรซึ่งคำถามเป็นแบบเลือกตอบถูกและผิด ประกอบด้วยคำถามจำนวน 10 ข้อ เป็นคำถามที่คำตอบถูก จำนวน 6 ข้อ เป็นคำตอบผิด (คำถามลง) จำนวน 4 ข้อ โดยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ตอบถูก 1 คะแนน

ตอบผิด 0 คะแนน

2. แหล่งความรู้ด้านเยาวชนเกษตรกร การสอบถามระดับความรู้ที่ได้รับจาก แหล่งความรู้ด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านสื่อบุคคล สื่อการเรียนรู้อื่นๆ เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ โดยจะให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

**ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อกลุ่มยุทธกร ต่อการดำเนินงานและต่อการทำ
กิจกรรมยุทธของกลุ่มยุทธกร**

1. ความคิดเห็นต่อกลุ่มยุทธกร เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ โดยจะให้
คะแนนในแต่ละข้อคำถามดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

2. ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่มยุทธกร เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ
โดยจะให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

3. ความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรมยุทธของกลุ่มยุทธกร เป็นคำถามแบบให้
เลือกตอบ โดยจะให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มยุทธกร และการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตรและดำเนินงานกลุ่มยุทธกร

1. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มยุทธกรของ ได้แก่การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ โดยจะให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

2. การมีส่วนร่วมของยุทธกรในการทำกิจกรรมการเกษตร ได้แก่ งานส่วนบุคคล งานกลุ่มย่อย งานรวม เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ โดยจะให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมมาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมที่น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

3. การดำเนินงานกลุ่มยุทธกรของคณะกรรมการกลุ่มยุทธกร ได้แก่ การบริหารจัดการกลุ่ม การบริหารทุนและทรัพยากร การพัฒนาความรู้ของสมาชิกกลุ่มยุทธกร การให้ความสำคัญกับชุมชน เป็นคำถามให้เลือกตอบ ปฏิบัติ และไม่ปฏิบัติ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ปฏิบัติ 1 คะแนน

ไม่ปฏิบัติ 0 คะแนน

ตอนที่ 5 ปัญหา ข้อเสนอแนะในการพัฒนากลุ่มยุทธกร

1. ระดับความเป็นปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยุทธกร เป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ โดยจะให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามดังนี้

ระดับปัญหามากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
ระดับปัญหามาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
ระดับปัญหาปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน

ระดับปัญหาน้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
ระดับปัญหาน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

2. ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานและพัฒนา กลุ่มยุทธศาสตร์ เกี่ยวกับ ด้านความรู้ในการจัดกิจกรรมกลุ่ม ด้านการปฏิบัติในการทำกิจกรรมกลุ่มยุทธศาสตร์ ด้านเป็นการส่งเสริมและการสนับสนุนจากหน่วยงาน ลักษณะคำถามปลายเปิด

2.2 เครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

ใช้แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในประเด็น การวิเคราะห์ SWOT ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มยุทธศาสตร์ จากตัวแทนสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ ที่ปรึกษายุทธศาสตร์ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง และคณะกรรมการยุทธศาสตร์ รวมจำนวน 20 คน

2.3 การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

2.3.1 การสร้างเครื่องมือ สร้างเครื่องมือโดยศึกษาจากเอกสารวิชาการและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบประเด็นต่างๆให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

2.3.2 การทดสอบความตรงตามเนื้อหา (Validity) โดยนำเสนอเครื่องมือกับอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและตรงของเนื้อหา จากนั้นจึงปรับแต่งแก้ไขตามข้อเสนอแนะให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ตรงตามเนื้อหามากที่สุด และหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ (IOC) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนข้อคำถาม ดังนี้

คะแนน +1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อสอบวัดวัตถุประสงค์/เนื้อหานั้น
คะแนน 0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดวัตถุประสงค์/เนื้อหานั้น
คะแนน -1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อสอบไม่วัดวัตถุประสงค์/เนื้อหานั้น

นำข้อมูลที่ได้จากการให้คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านขึ้นไป หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (IOC : Index of Item Objective Conguence) จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	คือ	ดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง -1 ถึง +1
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ให้คะแนนค่าความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ (IOC) พบว่า ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์มีค่าเท่ากับ 0.96 แสดงว่า แบบสัมภาษณ์นั้นวัดได้ตรงวัตถุประสงค์หรือตรงตามเนื้อหาและสามารถนำไปใช้ได้

2.3.3 การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปทดสอบสัมภาษณ์กับสมาชิกกลุ่มในพื้นที่อื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 30 ราย เพื่อนำมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาความเชื่อมั่นตามวิธีการของ Cronbach's alpha โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติในการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient of alpha) ซึ่งสามารถวิเคราะห์ค่าความเชื่อถือของแบบสัมภาษณ์ในแต่ละตอนได้ ดังนี้

- 1) ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มเยาวชนตรกร ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.90
- 2) ความคิดเห็นต่อกลุ่มเยาวชนตรกร ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.71
- 3) ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.87
- 4) ความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรมเกษตรของกลุ่มเยาวชนตรกร ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.73
- 5) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่ม ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.92
- 6) การมีส่วนร่วมของเยาวชนตรกรในการทำกิจกรรมเกษตร ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.91
- 7) ปัญหา ข้อเสนอแนะในการพัฒนากลุ่มเยาวชนตรกร ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.75

ซึ่งหมายความว่าแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นสำหรับงานวิจัยนี้มีค่าความเชื่อถือได้ในระดับมาก สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ เพราะมีค่า α ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ถือว่าข้อคำถามมีความเชื่อมั่น (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์และอัจฉรา ชำนิประศาสน์, 2545, น.145) จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์อีกครั้งก่อนที่จะนำไปใช้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้ กำหนดขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 รวบรวมข้อมูลสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของกลุ่มเกษตรกร โดยการ ใช้แบบสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มบวบเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ จำนวน 233 ราย ที่ปรึกษากลุ่มเกษตรกร 52 ราย และคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกร 64 ราย

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ SWOT เรื่องปัญหาข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนา กลุ่มเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ จำนวน 20 ท่าน ได้แก่ สมาชิกกลุ่มเกษตรกร ที่ปรึกษาเกษตรกร คณะกรรมการเกษตรกร และ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเกษตรกรในระดับอำเภอ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกเกษตรกรและที่ปรึกษาเกษตรกร วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation ; S.D.)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลความรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าเฉลี่ย (mean) การจัดอันดับ และการแปลความรู้ความเข้าใจ พิจารณาจากข้อมูลการเลือกตอบ (ใช่หรือไม่ใช่) ตามความรู้ แปลผลโดยกำหนดช่วงคะแนนความรู้ในแต่ละระดับ ดังนี้

ตอบถูก 0-2	ข้อ	หมายถึง	มีความรู้ในระดับน้อยที่สุด
ตอบถูก 3-4	ข้อ	หมายถึง	มีความรู้ในระดับน้อย
ตอบถูก 5-6	ข้อ	หมายถึง	มีความรู้ในระดับปานกลาง
ตอบถูก 7-8	ข้อ	หมายถึง	มีความรู้ในระดับมาก
ตอบถูก 9-10	ข้อ	หมายถึง	มีความรู้ในระดับมากที่สุด

4.3 การวิเคราะห์แหล่งความรู้ด้านเกษตรกร วิเคราะห์โดยใช้สถิติ คือ ความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation ; S.D.) การจัดอันดับ และการแปลความหมายระดับการได้รับความรู้จากแหล่งความรู้ ตามเกณฑ์ประเมิน คะแนนเฉลี่ย ใช้ค่าน้ำหนักเฉลี่ย (mean weight score) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

นั่นคือ คะแนนเฉลี่ย

1.00 – 1.80 คะแนน	หมายถึง	ได้รับความรู้น้อยที่สุด
1.81 – 2.60 คะแนน	หมายถึง	ได้รับความรู้น้อย
2.61 – 3.40 คะแนน	หมายถึง	ได้รับความรู้ปานกลาง
3.41 – 4.20 คะแนน	หมายถึง	ได้รับความรู้มาก
4.21 – 5.00 คะแนน	หมายถึง	ได้รับความรู้มากที่สุด

4.4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อกลุ่มยุทธกร ต่อการดำเนินงานและต่อการทำกิจกรรมยุทธกรของกลุ่มยุทธกร วิเคราะห์โดยใช้สถิติ คือ ความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation ; S.D.) การจัดอันดับ และการแปลความหมายระดับความคิดเห็นตามเกณฑ์ประเมิน คะแนนเฉลี่ย ใช้ค่าน้ำหนักเฉลี่ย (mean weight score) แปลผลได้ ดังนี้

1.00 – 1.80	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด
1.81 – 2.60	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
2.61 – 3.40	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
3.41 – 4.20	หมายถึง	เหมาะสมมาก
4.21 – 5.00	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด

4.5 การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มยุทธกร และการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการยุทธและดำเนินงานกลุ่มยุทธกร วิเคราะห์โดยใช้สถิติ คือ ความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation ; S.D.) การจัดอันดับ และการแปลความหมายระดับการมีส่วนร่วม ตามเกณฑ์ประเมิน คะแนนเฉลี่ย ใช้ค่าน้ำหนักเฉลี่ย (mean weight score) แปลผลได้ ดังนี้

1.00 – 1.80	หมายถึง	มีส่วนร่วมน้อยที่สุด
1.81 – 2.60	หมายถึง	มีส่วนร่วมน้อย
2.61 – 3.40	หมายถึง	มีส่วนร่วมปานกลาง
3.41 – 4.20	หมายถึง	มีส่วนร่วมมาก

4.21 – 5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด

4.6 การวิเคราะห์ปัญหาในการดำเนินงาน วิเคราะห์โดยใช้สถิติ คือ ความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation ; S.D.) การจัดอันดับ และการแปลความหมายระดับความรุนแรงของปัญหาในการดำเนินงาน ตามเกณฑ์ประเมิน คะแนนเฉลี่ย ใช้ค่าน้ำหนักเฉลี่ย (mean weight score) แปลผลได้ ดังนี้

1.00 – 1.80	หมายถึง ปัญหารุนแรงน้อยที่สุด
1.81 – 2.60	หมายถึง ปัญหารุนแรงน้อย
2.61 – 3.40	หมายถึง ปัญหารุนแรงปานกลาง
3.41 – 4.20	หมายถึง ปัญหารุนแรงมาก
4.21 – 5.00	หมายถึง ปัญหารุนแรงมากที่สุด

4.7 การวิเคราะห์ปัญหา ข้อเสนอแนะ และจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค และ แนวทางการพัฒนา กลุ่มเยาวชนเกษตรกร ในจังหวัดกระบี่ โดยการนำข้อมูลการสนทนากลุ่มมาทำการจัดหมวดหมู่ข้อมูล และวิเคราะห์ SWOT

4.8 การทดสอบสมมติฐาน โดยวิธีการทดสอบความแตกต่างของสมาชิกเกษตรกร และที่ปรึกษากลุ่มเกษตรกรเกี่ยวกับ ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกร ความคิดเห็นต่อกลุ่มเกษตรกร ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานและความคิดเห็นการทำกิจกรรมเกษตรของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกร การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตร และความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกร โดยการวิเคราะห์ t-test ซึ่งเป็นสถิติที่ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจและสังคม ของสมาชิกเยาวชนเกษตรกรและที่ปรึกษาเยาวชน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ แหล่งความรู้เกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มเยาวชนเกษตรกรของสมาชิกเยาวชนเกษตรกรและที่ปรึกษาเยาวชน

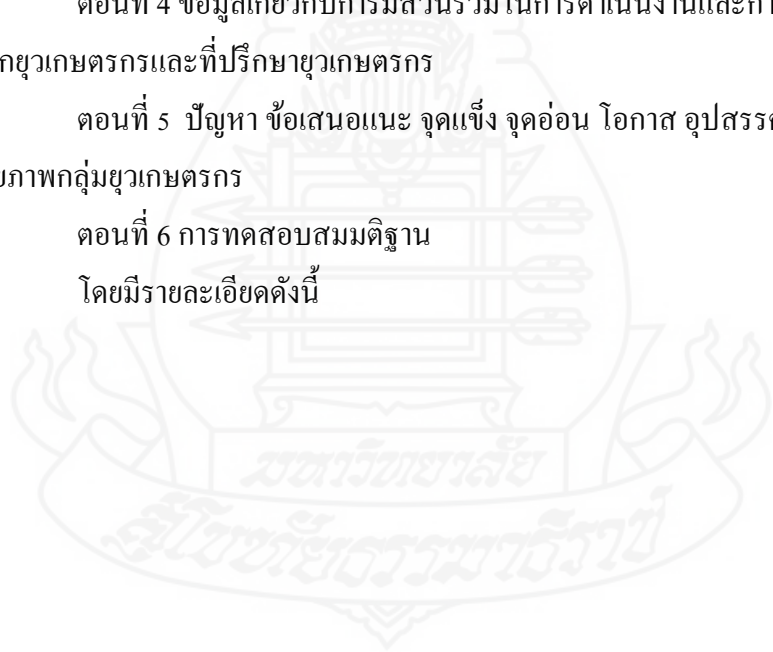
ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อกลุ่มเยาวชนเกษตรกร ต่อการดำเนินงานและต่อการทำกิจกรรมเกษตรของสมาชิกเยาวชนเกษตรกรและที่ปรึกษาเยาวชน

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและการทำกิจกรรมเกษตรของสมาชิกเยาวชนเกษตรกรและที่ปรึกษาเยาวชน

ตอนที่ 5 ปัญหา ข้อเสนอแนะ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรคและแนวทางการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน

โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานของสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษายูวเกษตร

ผลการวิเคราะห์สภาพพื้นฐาน สภาพเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษายูวเกษตรกร

ตอนที่ 1.1 สภาพพื้นฐานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ มีสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล ทางเศรษฐกิจและสังคมเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร อาชีพของผู้ปกครอง ดังนี้

1.1.1 สภาพพื้นฐานของสมาชิกยูวเกษตรกร

ตารางที่ 4.1 สภาพพื้นฐานของสมาชิกยูวเกษตรกร

		n= 233	
สภาพพื้นฐานของสมาชิกยูวเกษตรกร		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.	เพศ		
	ชาย	108	46.4
	หญิง	125	53.6
2.	อายุ (ปี)		
	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10	25	10.7
	11 – 12	117	50.3
	13 – 14	42	18.0
	มากกว่าหรือเท่ากับ 15	49	21.0
	ค่าต่ำสุด 10 ปี ค่าสูงสุด 16 ปี		
	ค่าเฉลี่ย 12.50 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.727		
3.	ระดับการศึกษา		
	ประถมศึกษาปีที่ 4	25	10.7
	ประถมศึกษาปีที่ 5	55	23.6
	ประถมศึกษาปีที่ 6	59	25.3
	มัธยมศึกษาปีที่ 1	23	10.0
	มัธยมศึกษาปีที่ 2	22	9.4
	มัธยมศึกษาปีที่ 3	49	21.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สภาพสังคมกลุ่มเยาวชน		จำนวน (คน)	ร้อยละ
n= 233			
ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกกลุ่มเยาวชน			
1		50	21.5
2		77	33.0
3		106	45.5
ค่าต่ำสุด 1 ปี	ค่าสูงสุด 3 ปี		
ค่าเฉลี่ย 2.24 ปี	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.784		
อาชีพของผู้ปกครอง			
เกษตรกรรวม		175	75.1
รับราชการ		13	5.6
ค้าขาย		27	11.6
รับจ้างทั่วไป		18	7.7

จากตารางที่ 4.1 ผลการศึกษาแสดงของสภาพสภาพพื้นฐานของสมาชิกกลุ่มเยาวชน ดังนี้

เพศ สมาชิกกลุ่มเยาวชนในจังหวัดกระบี่ ร้อยละ 53.6 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 46.4 เป็นเพศชาย

อายุ สมาชิกกลุ่มเยาวชนในจังหวัดกระบี่ ร้อยละ 50.3 มีอายุระหว่าง 11 – 12 ปี ร้อยละ 21.0 มีอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 15 ปี ร้อยละ 18.0 มีอายุระหว่าง 13 – 14 ปี ร้อยละ 10.7 มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี โดยมีอายุต่ำสุด 10.0 ปี อายุสูงสุด 16 ปี มีอายุเฉลี่ย 12.50 ปี

ระดับการศึกษา สมาชิกกลุ่มเยาวชนในจังหวัดกระบี่ ร้อยละ 25.3 ศึกษาประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 23.6 ศึกษาประถมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 21.0 ศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 10.7 ศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 10.0 ศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 1 และ ร้อยละ 9.4 ศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามลำดับ

ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกกลุ่มเยาวชน สมาชิกกลุ่มเยาวชนในจังหวัดกระบี่ ร้อยละ 45.5 เป็นสมาชิกกลุ่มเยาวชน 3 ปี ร้อยละ 33.0 เป็นสมาชิกกลุ่มเยาวชน 2 ปี และร้อยละ 21.5 เป็นสมาชิกกลุ่มเยาวชน 1 ปี ตามลำดับ

อาชีพของผู้ปกครอง สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ ร้อยละ 75.1 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 11.6 ประกอบอาชีพค้าขาย ร้อยละ 7.7 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป และ ร้อยละ 5.6 ประกอบอาชีพรับราชการ ตามลำดับ

ตอนที่ 1.2 สภาพพื้นฐานของที่ปรึกษายูวเกษตรกร

ที่ปรึกษายูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ มีสภาพพื้นฐาน เกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานกลุ่มยูวเกษตรกร ดังนี้

1.2.1 สภาพพื้นฐานของที่ปรึกษายูวเกษตรกร

ตารางที่ 4.2 สภาพพื้นฐานของที่ปรึกษายูวเกษตรกร

			n= 52
สภาพพื้นฐานของที่ปรึกษายูวเกษตรกร		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.	เพศ		
	ชาย	30	57.7
	หญิง	22	42.3
2.	อายุ (ปี)		
	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 34	3	5.8
	35 – 40	26	50.0
	41 – 46	10	19.2
	47 – 52	8	15.4
	มากกว่าหรือเท่ากับ 53	5	9.6
	ค่าต่ำสุด 34 ปี ค่าสูงสุด 59 ปี		
	ค่าเฉลี่ย 42.35 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.695		
3.	ระดับการศึกษา		
	ปริญญาตรี	48	92.3
	ปริญญาโท	4	7.7

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

		n= 52	
สภาพพื้นฐานของที่ปรึกษายูวเกษตรกร		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการทำงานกลุ่มยูวเกษตรกร			
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2		2	3.8
3 – 5		31	59.7
6 – 8		15	28.8
มากกว่าหรือเท่ากับ 9		4	7.7
ค่าต่ำสุด 2 ปี	ค่าสูงสุด 10 ปี		
ค่าเฉลี่ย 5.31 ปี	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.165		

จากตารางที่ 4.3 ผลการศึกษาแสดงของสภาพสภาพพื้นฐานของที่ปรึกษายูวเกษตรกร ดังนี้

เพศ ที่ปรึกษายูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ ร้อยละ 57.7 เป็นเพศชาย ร้อยละ 42.3 เป็นเพศหญิง

อายุ ที่ปรึกษายูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ ร้อยละ 50.0 มีอายุระหว่าง 35 – 40 ปี ร้อยละ 19.2 มีอายุระหว่าง 41 – 46 ปี ร้อยละ 15.4 มีอายุระหว่าง 47 - 52 ปี ร้อยละ 9.6 มีอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 53 ปี และร้อยละ 5.8 มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 34 ปี โดยมีอายุต่ำสุด 34 ปี อายุสูงสุด 59 ปี มีอายุเฉลี่ย 42.35 ปี

ระดับการศึกษา ที่ปรึกษายูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ ร้อยละ 92.3 จบการศึกษาปริญญาตรี และร้อยละ 7.7 จบปริญญาโท ตามลำดับ

ประสบการณ์ในการทำงานกลุ่มยูวเกษตรกร ที่ปรึกษายูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ ร้อยละ 59.7 มีประสบการณ์ในการทำงานกลุ่มยูวเกษตรกรระหว่าง 3 – 5 ปี ร้อยละ 28.8 มีประสบการณ์ในการทำงานกลุ่มยูวเกษตรกรระหว่าง 6–8 ปี ร้อยละ 7.7 มีประสบการณ์ในการทำงานกลุ่มยูวเกษตรกรมากกว่าหรือเท่ากับ 9 ปี และร้อยละ 3.8 มีประสบการณ์ในการทำงานกลุ่มยูวเกษตรกรน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 โดยมีประสบการณ์ในการทำงานกลุ่มยูวเกษตรกรต่ำสุด 2 ปี ประสบการณ์ในการทำงานกลุ่มยูวเกษตรกรอายุสูงสุด 10 ปี มีประสบการณ์ในการทำงานกลุ่มยูวเกษตรกรเฉลี่ย 5.31 ปี

ตอนที่ 2 ความรู้และแหล่งความรู้เกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มเยาวชนเกษตรกรของสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษาเกษตรกร

2.1 ความรู้ในเรื่องการดำเนินกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการกลุ่มเยาวชนเกษตรกรของสมาชิกยูวเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดกระบี่ ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ที่เป็นคำถามวัดความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกรผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

2.1.1 ความรู้การดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกรของสมาชิกยูวเกษตรกร

ตารางที่ 4.3 ความรู้เรื่องการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกรของสมาชิกยูวเกษตรกร

n= 233

ประเด็นความรู้	เฉลย	ผู้ตอบได้ถูกต้อง		ลำดับ
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	
1. ยูวเกษตรกร คือเด็กและเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 10-15 ปี มีความสนใจด้านการเกษตร (เฉลย : ยูวเกษตรกร คือเด็กและเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 10-25 ปี มีความสนใจด้านการเกษตร)	ผิด	233	100.0	1
2. ยูวเกษตรกรต้องมีการจดบันทึกกิจกรรม	ถูก	233	100.0	1
3. สัญลักษณ์ตัว ก ในเครื่องหมายยูวเกษตรกร เป็นคำย่อจาก เกศ กมล กร กาย	ถูก	231	99.1	7
4. กลุ่มยูวเกษตรกรมีเฉพาะกลุ่มใน โรงเรียนเท่านั้น (เฉลย : กลุ่มยูวเกษตรกรมี 3 ประเภท กลุ่มในสถานบันการศึกษา กลุ่มนอกสถานบันการศึกษา กลุ่มแบบผสม)	ผิด	194	83.3	8
5. ที่ปรึกษากลุ่มยูวเกษตรกรต้องเป็นครูใน โรงเรียนเท่านั้น (เฉลย : ที่ปรึกษายูวเกษตรกรเป็นบุคคลใดก็ได้ที่มีความสนใจในงานยูวเกษตรกร)	ผิด	193	82.8	9
6. โบโครเวอร์สีเขียว มี 4 แฉก คือสัญลักษณ์ของกลุ่มยูวเกษตรกร	ถูก	233	100.0	1
7. คณะกรรมการสภายูวเกษตรกรประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ เกรียณุก ปลูกม	ถูก	233	100.0	1

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

n = 233

ประเด็นความรู้	เฉลี่ย	ผู้ตอบได้ถูกต้อง		ลำดับที่ ถูก
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	
8. การแปรรูปอาหารเป็นหนึ่งในกิจกรรมของกลุ่มเยาวชน เกษตรกร	ถูก	233	100.0	1
9. งานของเยาวชนเกษตรกรแบ่งเป็น งานส่วนบุคคล งาน กลุ่มย่อย และ งานรวม	ถูก	233	100.0	1
10. กิจกรรมเยาวชนเกษตรกรที่สำคัญที่สุดคือการประชุม (เฉลี่ย กิจกรรมเยาวชนเกษตรกรที่สำคัญที่สุดคือการทำงาน เช่นงานด้านการเกษตร งานด้านเคหกิจเกษตร เป็นต้น)	ผิด	140	60.1	10

ตารางที่ 4.4 ระดับความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกรของสมาชิกเยาวชนเกษตรกร

n = 233

จำนวนข้อที่ตอบได้ถูกต้อง	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ความหมาย
0-2	0	0.0	มีความรู้ในระดับน้อยที่สุด
3-4	0	0.0	มีความรู้ในระดับน้อย
5-6	0	0	มีความรู้ในระดับปานกลาง
7-8	39	16.7	มีความรู้ในระดับมาก
9-10	194	83.3	มีความรู้ในระดับมากที่สุด
ค่าต่ำสุด 7 ข้อ ค่าสูงสุด 10 ข้อ			
ค่าเฉลี่ย 9.25 ข้อ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.896			

จากตารางที่ 4.4 ความรู้เกี่ยวกับดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกร พบว่าสมาชิกตอบถูกต้องเฉลี่ย 9.25 ข้อ ถูกต้องต่ำสุด 7 ข้อ สูงสุด 10 ข้อ ร้อยละ 16.7 ตอบได้ถูกต้อง 7-8 ข้อ และร้อยละ 83.3 ตอบได้ถูกต้อง 9-10 ข้อ ตามลำดับ

2.2 แหล่งความรู้ด้านยูวเกษตร

2.2.1 แหล่งความรู้ด้านยูวเกษตรของยูวเกษตรกร

ตารางที่ 4.5 แหล่งความรู้ด้านยูวเกษตรของสมาชิกยูวเกษตรกร

n=233

สื่อ	ระดับการได้รับข้อมูล (จำนวน/ร้อยละ)					x̄	S.D.	ความหมาย	ลำดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)				
1. สื่อบุคคล						4.03		มาก	
						(0.675)			
1.1 ครู	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	89 (38.2)	144 (61.8)	4.62 (0.487)		มากที่สุด	1
1.2 เพื่อน	13 (5.6)	28 (12.0)	126 (54.1)	56 (24.0)	10 (4.3)	3.09 (0.866)		ปานกลาง	11
1.3 เจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตร	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (0.9)	88 (37.8)	143 (61.4)	4.61 (0.507)		มากที่สุด	2
1.4 ผู้ปกครอง	0 (0.0)	6 (2.6)	66 (28.3)	108 (46.4)	53 (22.7)	3.89 (0.778)		มาก	10
1.5 ประชาชนชาวบ้าน	0 (0.0)	6 (2.6)	50 (21.4)	124 (53.2)	53 (22.7)	3.96 (0.739)		มาก	9
2 สื่อการเรียนรู้อื่นๆ						4.14		มาก	
						(0.694)			
2.1 การประชุม	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	94 (40.3)	139 (59.7)	4.60 (0.492)		มากที่สุด	3
2.2 ศึกษาดูงาน	0 (0.0)	0 (0.0)	9 (3.9)	102 (43.8)	122 (52.4)	4.48 (0.573)		มากที่สุด	5
2.3 การอ่าน	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	110 (47.2)	123 (52.8)	4.53 (0.500)		มากที่สุด	4
2.4 นิทรรศการ/การจัด งาน	0 (0.0)	0 (0.0)	27 (11.6)	120 (51.5)	86 (36.9)	4.25 (0.650)		มากที่สุด	7
2.5 ไลน์/เฟสบุ๊ก	63 (27.0)	75 (32.2)	27 (11.6)	38 (16.3)	30 (12.9)	2.56 (1.376)		น้อย	12
2.6 การอบรม/สาธิต	0 (0.0)	3 (1.3)	37 (15.9)	113 (48.5)	80 (34.3)	4.16 (0.728)		มาก	8
2.7 วีดิทัศน์	0 (0.0)	0 (0.0)	5 (2.1)	121 (51.9)	107 (45.9)	4.44 (0.539)		มากที่สุด	6
เฉลี่ยรวมทั้งหมด						4.09		มาก	
						(0.686)			

จากตารางที่ 4.5 แสดงแหล่งข้อมูลการได้รับความรู้ความรู้อันเกี่ยวกับด้านยูวเกษตรของยูวเกษตรกรจังหวัดกระบี่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.09) เมื่อพิจารณาแยกออกเป็นแหล่งความรู้ที่ได้จากแต่ละสื่อ พบว่า

1. สื่อบุคคล

สมาชิกยูวเกษตรกร จังหวัดกระบี่ ได้รับความรู้เกี่ยวกับด้านยูวเกษตรกรของยูวเกษตรกรจากสื่อบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.03) โดยได้รับความรู้ในระดับ มาก ที่สุด จำนวน 2 แหล่ง ได้แก่ จากครู (ค่าเฉลี่ย 4.62) และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 4.61) รองลงมาได้รับความรู้ในระดับ มาก จำนวน 3 แหล่ง ได้แก่ จากปราชญ์ชาวบ้าน (ค่าเฉลี่ย 3.96) ผู้ปกครอง (ค่าเฉลี่ย 3.89) และ นอกจากนั้นยังได้รับความรู้ในระดับ ปานกลาง จำนวน 1 แหล่ง ได้แก่ จากเพื่อน (ค่าเฉลี่ย 3.09)

2. สื่อการเรียนรู้อื่นๆ

สมาชิกยูวเกษตรกร จังหวัดกระบี่ ได้รับความรู้เกี่ยวกับด้านยูวเกษตรกรของยูวเกษตรกรจากสื่อบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.14) โดยได้รับความรู้ในระดับ มาก ที่สุด จำนวน 5 แหล่ง ได้แก่ จากการประชุม (ค่าเฉลี่ย 4.60) การอ่าน (ค่าเฉลี่ย 4.53) ได้แก่ จาก การศึกษาดูงาน (ค่าเฉลี่ย 4.48) วิดีทัศน์ (ค่าเฉลี่ย 4.44) นิทรรศการ/การจัดงาน (ค่าเฉลี่ย 4.25) รองลงมาได้รับความรู้ในระดับมาก จำนวน 1 แหล่ง การอบรม/สาธิต (ค่าเฉลี่ย 4.16) นอกจากนั้นยัง ได้รับความรู้ในระดับน้อย จำนวน 1 แหล่ง ได้แก่ จากไลน์/เฟสบุ๊ก (ค่าเฉลี่ย 2.56)

ตารางที่ 4.6 สรุปแหล่งความรู้ด้านยูวเกษตรกรของสมาชิกยูวเกษตรกร

n = 233

แหล่งความรู้	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย	อันดับ
1. สื่อบุคคล	4.04	0.675	มาก	2
2. สื่อการเรียนรู้อื่นๆ	4.11	0.694	มาก	1

จากตารางที่ 4.6 สรุปได้ว่า แหล่งความรู้เกี่ยวกับการรับความรู้ด้านยูวเกษตรกรของสมาชิกยูวเกษตรกรได้รับจากสื่อการเรียนรู้อื่นๆ ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.11) และ สื่อบุคคล (ค่าเฉลี่ย 4.04) ตามลำดับ

ตอนที่ 2.3 แหล่งความรู้ด้านยุทธศาสตร์ของที่ปรึกษายุทธศาสตร์

2.3.1 แหล่งความรู้ด้านยุทธศาสตร์ของที่ปรึกษากลุ่มยุทธศาสตร์

ตารางที่ 4.7 แหล่งความรู้ด้านยุทธศาสตร์ของที่ปรึกษากลุ่มยุทธศาสตร์

n=52

สื่อ	ระดับการได้รับข้อมูล (จำนวน/ร้อยละ)					x	S.D.	ความหมาย	ลำดับ
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)				
1. สื่อบุคคล						4.12		มาก	
						(0.566)			
1.1 ครู	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	22 (42.3)	30 (57.7)	4.58 (0.499)		มากที่สุด	2
1.2 เพื่อน	0 (0.0)	3 (5.8)	33 (63.5)	10 (19.2)	6 (11.5)	3.37 (0.768)		ปานกลาง	11
1.3 เจ้าหน้าที่ ส่งเสริม การเกษตร	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	20 (38.5)	32 (61.5)	4.62 (0.491)		มากที่สุด	1
1.4 ผู้ปกครอง	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (7.7)	38 (73.1)	10 (19.2)	4.12 (0.511)		มาก	8
1.5 ประชาชน ชาวบ้าน	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (3.8)	28 (53.8)	22 (42.3)	4.38 (0.565)		มากที่สุด	6
2 สื่อการเรียนรู้อื่นๆ						4.09		มาก	
						(0.751)			
2.1 การประชุม	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	29 (55.8)	23 (44.2)	4.44 (0.502)		มากที่สุด	5
2.2 ศึกษาดูงาน	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (1.9)	31 (59.6)	20 (38.5)	4.37 (0.525)		มากที่สุด	7
2.3 การอ่าน	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	23 (44.2)	29 (55.8)	4.56 (0.502)		มากที่สุด	3
2.4 นิทรรศการ/ การจัดงาน	0 (0.0)	5 (9.6)	10 (19.2)	17 (32.7)	20 (38.5)	4.00 (0.990)		มาก	9
2.5 ไลน์/เฟสบุ๊ก	4 (7.7)	21 (40.4)	12 (23.1)	7 (13.5)	8 (15.4)	2.88 (1.215)		ปานกลาง	12
2.6 การอบรม/ สาริต	0 (0.0)	6 (11.5)	11 (21.2)	16 (30.8)	19 (36.5)	3.92 (1.026)		มาก	10
2.7 วิดีทัศน์	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	28 (53.8)	24 (46.2)	4.46 (0.503)		มากที่สุด	4
เฉลี่ยรวมทั้งหมด						4.14		มาก	
						(0.674)			

จากตารางที่ 4.7 แสดงแหล่งข้อมูลการได้รับความรู้ความรู้อด้านคุณลักษณะของที่ปรึกษาคุณลักษณะกรจังหวัดกระบี่ ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย 4.14) เมื่อพิจารณาแยกออกเป็นแหล่งความรู้ที่ได้จากแต่ละสื่อ พบว่า

1. สื่อบุคคล

ที่ปรึกษาคุณลักษณะกร จังหวัดกระบี่ ได้รับความรู้เกี่ยวกับด้านคุณลักษณะของคุณลักษณะกรจากสื่อบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.12) โดยได้รับความรู้ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 แหล่ง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 4.62) ครู (ค่าเฉลี่ย 4.58) ประชาชนชาวบ้าน (ค่าเฉลี่ย 4.38) รองลงมาได้รับความรู้ในระดับมาก จำนวน 1 แหล่ง ได้แก่ ผู้ปกครอง (ค่าเฉลี่ย 4.12) และ นอกจากนั้นยังได้รับความรู้ในระดับ ปานกลาง จำนวน 1 แหล่ง ได้แก่ จากเพื่อน (ค่าเฉลี่ย 3.37)

2. สื่อการเรียนรู้อื่นๆ

ที่ปรึกษาคุณลักษณะกร จังหวัดกระบี่ ได้รับความรู้เกี่ยวกับด้านคุณลักษณะของคุณลักษณะกรจากสื่อบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.09) โดยได้รับความรู้ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 แหล่ง ได้แก่ การอ่าน (ค่าเฉลี่ย 4.56) วิทยุทัศน์ (ค่าเฉลี่ย 4.46) การประชุม (ค่าเฉลี่ย 4.44) การศึกษาคูงาน (ค่าเฉลี่ย 4.37) รองลงมาได้รับความรู้ในระดับ มาก จำนวน 2 แหล่ง ได้แก่ นิทรรศการ/การจัดงาน (ค่าเฉลี่ย 4.00) การอบรม/สาธิต (ค่าเฉลี่ย 3.92) นอกจากนั้นยังได้รับความรู้ในระดับ ปานกลาง จำนวน 1 แหล่ง ได้แก่ ไลน์/เฟสบุ๊ก (ค่าเฉลี่ย 2.88)

ตารางที่ 4.8 สรุปแหล่งความรู้ด้านคุณลักษณะของที่ปรึกษาคุณลักษณะกร

n = 52				
แหล่งความรู้	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย	อันดับ
1. สื่อบุคคล	4.12	0.566	มาก	1
2. สื่อการเรียนรู้อื่นๆ	4.09	0.751	มาก	2

จากตารางที่ 4.8 สรุปได้ว่า แหล่งความรู้เกี่ยวกับการรับความรู้ด้านคุณลักษณะของที่ปรึกษาคุณลักษณะกรได้รับจากสื่อบุคคล (ค่าเฉลี่ย 4.12) รองลงมาคือ สื่อการเรียนรู้อื่นๆมาก (ค่าเฉลี่ย 4.09)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อกลุ่มยูวเกษตรกร ต่อการดำเนินงานและต่อการทำกิจกรรม

เกษตร

ตอนที่ 3.1 ความคิดเห็นต่อกลุ่มยูวเกษตรกร

3.1.1 ความคิดเห็นต่อกลุ่มยูวเกษตรกรของสมาชิกยูวเกษตรกร

ตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นต่อกลุ่มยูวเกษตรกรของสมาชิกยูวเกษตรกร

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{x}$ S.D.	ความ หมาย	ลำดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
1. การดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรเป็นการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตร	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	107 (45.9)	126 (54.1)	4.54 (0.499)	มาก ที่สุด	4
2. การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้รู้สึกถึงความสำคัญของการเกษตร	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (1.7)	125 (53.6)	104 (44.6)	4.43 (0.530)	มาก ที่สุด	6
3. การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้รู้สึกถึงความสำคัญของการเกษตรที่มีความสำคัญต่อประเทศ	0 (0.0)	0 (0.0)	44 (18.9)	137 (58.8)	52 (22.3)	4.03 (0.642)	มาก	10
4. การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เห็นความสำคัญของอาหารและสุขภาพ	0 (0.0)	0 (0.0)	8 (3.4)	139 (59.7)	86 (36.9)	4.33 (0.541)	มาก ที่สุด	7
5. การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้ยูวเกษตรกรมีความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร	0 (0.0)	0 (0.0)	11 (4.7)	139 (59.7)	83 (35.6)	4.31 (0.556)	มาก ที่สุด	8
6. การดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรเป็นการสร้างความรู้	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	93 (39.9)	140 (60.1)	4.60 (0.491)	มาก ที่สุด	2
7. การดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรเป็นการสร้างทักษะและความสามารถด้านเทคโนโลยีด้านการเกษตร	0 (0.0)	0 (0.0)	26 (11.2)	146 (62.7)	61 (26.2)	4.15 (0.594)	มาก	9
8. การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดภาวะผู้นำ	0 (0.0)	0 (0.0)	7 (3.0)	92 (39.5)	134 (57.5)	4.55 (0.556)	มาก ที่สุด	3
9. การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดการฝึกการอยู่ร่วมกันในสังคม	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	83 (35.6)	150 (64.4)	4.64 (0.480)	มาก ที่สุด	1

n=233

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

		ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{x}$	ความ	ลำดับ
ประเด็นความคิดเห็น		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	S.D.	หมาย	
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
10	การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดระบบการบริหารจัดการ ในลักษณะแบบกลุ่มได้เป็นอย่างดี	0	0	0	108	125	4.54	มาก	4
		(0.0)	(0.0)	(0.0)	(46.4)	(53.6)	(0.500)	ที่สุด	
เฉลี่ยรวมทั้งหมด							4.41	มาก	
							(0.539)	ที่สุด	

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.9 พบว่า สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ มีความคิดเห็นต่อกลุ่มยูวเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.41)

สมาชิกยูวเกษตรกรให้ความคิดเห็นระดับมากที่สุด มี 8 ประเด็น ได้แก่ การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดการฝึกการอยู่ร่วมกันในสังคม (ค่าเฉลี่ย 4.64) การดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรเป็นการสร้างความรู้ (ค่าเฉลี่ย 4.60) การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดภาวะผู้นำ (ค่าเฉลี่ย 4.55) การดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรเป็นการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 4.54) การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดระบบการบริหารจัดการ ในลักษณะแบบกลุ่มได้เป็นอย่างดี (ค่าเฉลี่ย 4.54) การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้รู้สึกถึงความสำคัญของการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 4.43) การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เห็นความสำคัญของการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 4.33) การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้ยูวเกษตรกรมีความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 4.31) ตามลำดับ

ส่วนประเด็นที่สมาชิกยูวเกษตรกรให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มี 2 ประเด็น คือ การดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรเป็นการสร้างทักษะและความสามารถด้านเทคโนโลยีด้านการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 4.15) การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้รู้สึกถึงความสำคัญของการเกษตรที่มีความสำคัญต่อประเทศ (ค่าเฉลี่ย 4.03) ตามลำดับ

3.1.2 ความคิดเห็นต่อกลุ่มยุทธศาสตร์ของที่ปรึกษายุทธศาสตร์

ตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นต่อกลุ่มยุทธศาสตร์ของที่ปรึกษายุทธศาสตร์

n=52

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)				
1. การดำเนินงานกลุ่มยุทธศาสตร์เป็นการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตร	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	27 (51.9)	25 (48.1)	4.48 (0.505)	มาก ที่สุด	1	
2. การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้รู้สึกถึงความสำคัญของการเกษตร	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (1.9)	29 (55.8)	22 (42.3)	4.40 (0.534)	มาก ที่สุด	2	
3. การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้รู้สึกถึงความสำคัญของการเกษตรที่มี ความสำคัญต่อประเทศ	0 (0.0)	0 (0.0)	11 (21.2)	20 (38.5)	21 (40.4)	4.19 (0.768)	มาก	8	
4. การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เห็น ความสำคัญของการเกษตรและสุขภาพ	0 (0.0)	0 (0.0)	10 (19.2)	22 (42.3)	20 (38.5)	4.19 (0.768)	มาก	8	
5. การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มเป็นสิ่ง ส่งเสริมให้ยุทธศาสตร์มีความภาคภูมิใจ ในอาชีพการเกษตร	0 (0.0)	0 (0.0)	6 (11.5)	20 (38.5)	26 (50.0)	4.38 (0.690)	มาก ที่สุด	3	
6. การดำเนินงานกลุ่มยุทธศาสตร์เป็นการ สร้างความรู้	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (5.8)	27 (51.9)	22 (42.3)	4.37 (0.595)	มาก ที่สุด	4	
7. การดำเนินงานกลุ่มยุทธศาสตร์เป็นการ สร้างทักษะและความสามารถด้าน เทคโนโลยีด้านการเกษตร	0 (0.0)	0 (0.0)	9 (17.3)	27 (51.9)	16 (30.8)	4.13 (0.687)	มาก	10	
8. การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิด ภาวะผู้นำ	0 (0.0)	0 (0.0)	8 (15.4)	17 (32.7)	27 (51.9)	4.37 (0.742)	มาก ที่สุด	4	
9. การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิด การฝึกการอยู่ร่วมกันในสังคม	0 (0.0)	0 (0.0)	12 (23.1)	17 (32.7)	23 (44.2)	4.21 (0.800)	มาก ที่สุด	7	
10. การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิด ระบบการบริหารจัดการ ในลักษณะแบบ กลุ่มได้เป็นอย่างดี	0 (0.0)	0 (0.0)	11 (21.2)	13 (25.0)	28 (53.8)	4.33 (0.810)	มาก ที่สุด	6	
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	-	-	-	-	-	4.30 (0.687)	มาก ที่สุด		

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.10 พบว่า ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ มีความคิดเห็นต่อกลุ่มยุวเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.30)

ที่ปรึกษายุวเกษตรกรให้ความคิดเห็นระดับมากที่สุด มี 7 ประเด็น ได้แก่ การดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรเป็นการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 4.48) ร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้รู้สึกถึงความสำคัญของการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 4.40) การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้ยุวเกษตรกรมีความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 4.38) การดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรเป็นการสร้างความรู้ (ค่าเฉลี่ย 4.37) การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดภาวะผู้นำ (ค่าเฉลี่ย 4.37) การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดระบบการบริหารจัดการ ในลักษณะแบบกลุ่มได้เป็นอย่างดี (ค่าเฉลี่ย 4.33) การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดการฝึกการอยู่ร่วมกันในสังคม (ค่าเฉลี่ย 4.21) ตามลำดับ

รองลงมาให้ความคิดเห็นระดับมาก มี 3 ประเด็น การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้รู้สึกถึงความสำคัญของการเกษตรที่มีความสำคัญต่อประเทศ (ค่าเฉลี่ย 4.19) การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เห็นความสำคัญของอาหารและสุขภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.19) การดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรเป็นการสร้างทักษะและความสามารถด้านเทคโนโลยีด้านการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 4.13) ตามลำดับ

ตอนที่ 3.2 ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกร

3.2.1 ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรของสมาชิกยูวเกษตรกร

ตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรของสมาชิกยูวเกษตรกร

n =233

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{x}$ S.D.	ความ หมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)			
1. การกำหนดระเบียบและข้อตกลงที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่ม	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (0.9)	73 (31.3)	158 (67.8)	4.67 (0.458)	มาก ที่สุด	1
2. การบันทึกการประชุมสภายูวเกษตรกร	0 (0.0)	0 (0.0)	7 (3.0)	115 (49.4)	111 (47.6)	4.45 (0.555)	มาก ที่สุด	4
3. การเลือกตั้งคณะกรรมการสภายูวเกษตรกร เป็นไปตามระเบียบที่กลุ่มยูวเกษตรกรกำหนด	0 (0.0)	0 (0.0)	7 (3.0)	118 (50.6)	108 (46.4)	4.43 (0.554)	มาก ที่สุด	6
4. การกำหนดแผนงาน รายงานผลการดำเนินงานสม่ำเสมอ	0 (0.0)	0 (0.0)	13 (5.6)	116 (49.8)	104 (44.6)	4.39 (0.593)	มาก ที่สุด	8
5. การเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาในการทำกิจกรรมสม่ำเสมอ	0 (0.0)	0 (0.0)	8 (3.4)	122 (52.4)	103 (44.2)	4.41 (0.558)	มาก ที่สุด	7
6. การปรึกษาหารือในเรื่องกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	0 (0.0)	0 (0.0)	13 (5.6)	120 (51.5)	100 (42.9)	4.37 (0.589)	มาก ที่สุด	9
7. การกำหนดแผนการดำเนินงาน และมอบหมายผู้เกี่ยวข้อง ดำเนินการตามแผนงาน	0 (0.0)	0 (0.0)	17 (7.3)	130 (55.8)	86 (36.9)	4.30 (0.597)	มาก ที่สุด	10
8. คณะกรรมการสภายูวเกษตรกรทุกคนควรมีหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจนและมีการทำงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการทุกตำแหน่ง	0 (0.0)	0 (0.0)	14 (6.0)	139 (59.7)	80 (34.3)	4.28 (0.570)	มาก ที่สุด	11

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

n =233

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					— x S.D.	ความ หมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย (2)	ปาน กลาง	มาก (4)	มาก ที่สุด			
	(1)	(3)	(4)	(5)				
10 สมาชิกควรปฏิบัติรับผิดชอบงาน ของตนอย่างเต็มที่	0 (0.0)	0 (0.0)	10 (4.3)	83 (35.6)	140 (60.1)	4.56 (0.578)	มาก ที่สุด	2
11. การประชุมประจำเดือนสภาฯ เกษตรกรสม่ำเสมอ	0 (0.0)	0 (0.0)	17 (7.3)	95 (40.8)	121 (51.9)	4.45 (0.628)	มาก ที่สุด	4
12 การเผยแพร่งานกลุ่มฯเกษตรกร เพื่อให้ผู้สนใจเข้ามาเป็นสมาชิก มากขึ้น	0 (0.0)	0 (0.0)	8 (3.4)	106 (45.5)	119 (51.1)	4.48 (0.565)	มาก ที่สุด	3
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	-	-	-	-	-	4.42 (0.619)	มาก ที่สุด	

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.11 พบว่า สมาชิกกลุ่มฯเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ มีความคิดเห็นคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่มฯเกษตรกรของสมาชิกฯเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.42)

สมาชิกฯเกษตรกรให้ความคิดเห็นระดับมากที่สุด มี 12 ประเด็น ได้แก่ การกำหนดระเบียบและข้อตกลงที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มฯ (ค่าเฉลี่ย 4.67) สมาชิกฯควรปฏิบัติรับผิดชอบงานของตนอย่างเต็มที่ (ค่าเฉลี่ย 4.56) การเผยแพร่งานกลุ่มฯเกษตรกรเพื่อให้ผู้สนใจเข้ามาเป็นสมาชิกมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.48) การประชุมประจำเดือนสภาฯเกษตรกรสม่ำเสมอ (ค่าเฉลี่ย 4.45) การบันทึกการประชุมสภาฯเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 4.45) การเลือกตั้งคณะกรรมการสภาฯเกษตรกรเป็นไปตามระเบียบที่กลุ่มฯเกษตรกรกำหนด (ค่าเฉลี่ย 4.43) การเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาในการทำกิจกรรมสม่ำเสมอ (ค่าเฉลี่ย 4.43) การกำหนดแผนงาน รายงานผลการดำเนินงานสม่ำเสมอ (ค่าเฉลี่ย 4.39) การปรึกษาหารือในเรื่องกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย 4.37) การกำหนดแผนการดำเนินงานและมอบหมายผู้เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนงาน (ค่าเฉลี่ย 4.30) คณะกรรมการสภาฯเกษตรกรทุกคนควรมีหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจนและมีการทำงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการทุกตำแหน่ง (ค่าเฉลี่ย 4.28) การบันทึกกิจกรรมลงในสมุดบันทึกให้เรียบร้อย พร้อมต่อการตรวจ (ค่าเฉลี่ย 4.27) ตามลำดับ

3.2.2 ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกรของที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกร

ตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกรของที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกร

n = 52

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{x}$ S.D.	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
1 การกำหนดระเบียบและข้อตกลงที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่ม	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (7.7)	25 (48.1)	23 (44.2)	4.37 (0.627)	มากที่สุด	3
2 การบันทึกการประชุมสภาเยาวชนเกษตรกร	0 (0.0)	0 (0.0)	6 (11.5)	23 (44.2)	23 (44.2)	4.33 (0.678)	มากที่สุด	4
3 การเลือกตั้งคณะกรรมการสภาเยาวชนเกษตรกร เป็นไปตามระเบียบที่กลุ่มเยาวชนเกษตรกรกำหนด	0 (0.0)	0 (0.0)	6 (11.5)	25 (48.1)	21 (40.4)	4.29 (0.667)	มากที่สุด	6
4 การกำหนดแผนงาน รายงานผลการดำเนินงานสม่ำเสมอ	0 (0.0)	0 (0.0)	8 (15.4)	21 (40.4)	23 (44.2)	4.29 (0.723)	มากที่สุด	6
5 การเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาในการทำกิจกรรมสม่ำเสมอ	0 (0.0)	0 (0.0)	8 (15.4)	21 (40.4)	23 (44.2)	4.29 (0.723)	มากที่สุด	6
6 การปรึกษาหารือในเรื่องกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (1.9)	29 (55.8)	22 (42.3)	4.40 (0.534)	มากที่สุด	2
7 การกำหนดแผนการดำเนินงานและมอบหมายผู้เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนงาน	0 (0.0)	0 (0.0)	10 (19.2)	21 (40.4)	21 (40.4)	4.21 (0.750)	มากที่สุด	11
8 คณะกรรมการสภาเยาวชนเกษตรกรทุกคนควรมีหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจนและมีการทำงานร่วมกันระหว่างกรรมการทุกตำแหน่ง	0 (0.0)	0 (0.0)	8 (15.4)	22 (42.3)	22 (42.3)	4.27 (0.717)	มากที่สุด	9
9 การบันทึกกิจกรรมลงในสมุดบันทึกให้เรียบร้อย พร้อมต่อการตรวจ	0 (0.0)	0 (0.0)	16 (30.8)	13 (25.0)	23 (44.2)	4.13 (0.864)	มากที่สุด	12

ตารางที่ (ต่อ)

n =52

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{x}$ S.D.	ความ หมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
10 สมาชิกควรปฏิบัติรับผิดชอบงานของตนอย่างเต็มที่	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (3.8)	25 (48.1)	25 (48.1)	4.44 (0.574)	มาก ที่สุด	1
11. การประชุมประจำเดือนสภาผู้ เกษตรกรรมสม่ำเสมอ	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (7.7)	30 (57.7)	18 (34.6)	4.27 (0.598)	มาก ที่สุด	9
12 การเผยแพร่งานกลุ่มผู้เกษตรกร เพื่อให้ผู้สนใจเข้ามาเป็นสมาชิกมากขึ้น	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (7.7)	27 (51.9)	21 (40.4)	4.33 (0.617)	มาก ที่สุด	4
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	-	-	-	-	-	4.30 (0.670)	มาก ที่สุด	

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.12 พบว่า ที่ปรึกษาผู้เกษตรกรในจังหวัดกระบี่ มีความคิดเห็นคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่มผู้เกษตรกรของสมาชิกผู้เกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.30)

ที่ปรึกษาผู้เกษตรกรให้ความคิดเห็นระดับมากที่สุด มี 11 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกควรปฏิบัติรับผิดชอบงานของตนอย่างเต็มที่ (ค่าเฉลี่ย 4.44) การปรึกษาหารือในเรื่องกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย 4.40) การกำหนดระเบียบและข้อตกลงที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 4.37) การบันทึกการประชุมสภาผู้เกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 4.33) การเผยแพร่งานกลุ่มผู้เกษตรกรเพื่อให้ผู้สนใจเข้ามาเป็นสมาชิกมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.33) การเลือกตั้งคณะกรรมการสภาผู้เกษตรกรเป็นไปตามระเบียบที่กลุ่มผู้เกษตรกรกำหนด (ค่าเฉลี่ย 4.29) การกำหนดแผนงาน รายงานผลการดำเนินงานสม่ำเสมอ (ค่าเฉลี่ย 4.29) การเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาในการทำกิจกรรมสม่ำเสมอ (ค่าเฉลี่ย 4.29) คณะกรรมการสภาผู้เกษตรกรทุกคนควรมีหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจนและมีการทำงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการทุกตำแหน่ง (ค่าเฉลี่ย 4.27) การประชุมประจำเดือนสภาผู้เกษตรกรสม่ำเสมอ (ค่าเฉลี่ย 4.27) การกำหนดแผนการดำเนินงานและมอบหมายผู้เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนงาน (ค่าเฉลี่ย 4.21) ตามลำดับ

รองลงมาให้ความคิดเห็นระดับมาก มี 1 ประเด็น ได้แก่ การบันทึกกิจกรรมลงในสมุดบันทึกให้เรียบร้อย พร้อมต่อการตรวจ (ค่าเฉลี่ย 4.13) ตามลำดับ

ตอนที่ 3.3 ความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรมการเกษตรของสมาชิก กลุ่มยุวเกษตรกร

3.3.1 ความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรมการเกษตรของสมาชิก กลุ่มยุวเกษตรกร

จากการสัมภาษณ์สมาชิกยุวเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดกระบี่ ในด้านความคิดเห็นต่อการทำการเกษตรของสมาชิก กลุ่มยุวเกษตรกร ผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.13 ความคิดเห็นต่อการทำการเกษตรของสมาชิก กลุ่มยุวเกษตรกร

n=233

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{x}$	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	S.D.		
1. อาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่มีคุณค่าควรสนับสนุน	0	0	0	94	139	4.60	มาก	2
	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(40.3)	(59.7)	(0.492)	มากที่สุด	
2. อาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่เหมาะสมสำหรับทุกคน	0	0	7	96	130	4.53	มาก	3
	(0.0)	(0.0)	(3.0)	(41.2)	(55.8)	(0.557)	มากที่สุด	
3. รู้สึกตื่นตัวเมื่อได้ทำการเกษตรทำแล้วสนุก	0	0	42	115	76	4.64	มาก	1
	(0.0)	(0.0)	(18.0)	(49.4)	(32.6)	(0.939)	มากที่สุด	
4. อาชีพเกษตรกรช่วยให้ชีวิตความเป็นอยู่ที่บ้านดีขึ้น	0	3	28	116	86	4.22	มาก	6
	(0.0)	(1.3)	(12.0)	(49.8)	(36.9)	(0.702)	มากที่สุด	
5. การเกษตรทำให้เกิดความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำการเกษตรอยู่เสมอ	0	0	25	127	81	4.24	มาก	5
	(0.0)	(0.0)	(10.7)	(54.5)	(34.8)	(0.632)	มากที่สุด	
6. นักเรียนรู้สึกยินดีที่ได้ฟังการบรรยายในเรื่องการเกษตร	0	3	38	122	70	4.11	มาก	7
	(0.0)	(1.3)	(16.3)	(52.4)	(30.0)	(0.710)		
7. ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่ทันสมัยได้	0	0	43	127	63	4.09	มาก	8
	(0.0)	(0.0)	(18.5)	(54.5)	(27.0)	(0.670)		
8. การทำการเกษตรเป็นอาชีพอิสระได้	0	0	7	99	127	4.52	มาก	4
	(0.0)	(0.0)	(3.0)	(42.5)	(54.5)	(0.558)	มากที่สุด	
9. นักเรียนคิดว่าอาชีพเกษตรกรมีศักดิ์ศรีเหมือนอาชีพอื่น	0	0	81	115	37	3.81	มาก	9
	(0.0)	(0.0)	(34.8)	(49.4)	(15.9)	(0.688)		
10. อาชีพเกษตรกรทำแล้วเท่	0	0	91	110	32	3.75	มาก	10
	(0.0)	(0.0)	(39.1)	(47.2)	(13.7)	(0.682)		
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	-	-	-	-	-	4.25	มาก	
						(0.664)	มากที่สุด	

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.13 พบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ มีความคิดเห็นต่อการทำการเกษตรของสมาชิก กลุ่มยูวเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.25)

สมาชิกยูวเกษตรกรให้ความคิดเห็นระดับมากที่สุด มี 6 ประเด็น ได้แก่ รู้สึกตื่นตัวเมื่อได้ทำการเกษตรทำแล้วสนุก (ค่าเฉลี่ย 4.64) อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่มีคุณค่าควรสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย 4.60) อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่เหมาะสมสำหรับทุกคน (ค่าเฉลี่ย 4.53) การทำการเกษตรเป็นอาชีพอิสระได้ (ค่าเฉลี่ย 4.52) การเกษตรทำให้เกิดความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำการเกษตร อยู่เสมอ (ค่าเฉลี่ย 4.24) อาชีพเกษตรกรรมช่วยให้ชีวิตความเป็นอยู่ที่บ้านดีขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.22) นักเรียนรู้สึกยินดีที่ได้ฟังการบรรยายในเรื่องการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 4.11) ตามลำดับ

ส่วนประเด็นที่สมาชิกยูวเกษตรกรให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มี 4 ประเด็น ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ทันสมัยได้ (ค่าเฉลี่ย 4.09) นักเรียนคิดว่าอาชีพเกษตรกรรมมีศักดิ์ศรีเหมือนอาชีพอื่น (ค่าเฉลี่ย 3.81) อาชีพเกษตรทำแล้วเท่ (ค่าเฉลี่ย 3.75) ตามลำดับ

3.3.2 ความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรมการเกษตรของที่ปรึกษากลุ่มยูวเกษตรกร

ตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรมการเกษตรของที่ปรึกษากลุ่มยูวเกษตรกร

n=52

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{x}$ S.D.	ความ หมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
1. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่มีคุณค่าควรสนับสนุน	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	22 (42.3)	30 (57.7)	4.58 (0.499)	มากที่สุด	1
2. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่เหมาะสมสำหรับทุกคน	0 (0.0)	0 (0.0)	11 (21.2)	22 (42.3)	19 (36.5)	4.15 (0.751)	มาก	4
3. รู้สึกตื่นตัวเมื่อได้ทำการเกษตรทำแล้วสนุก	0 (0.0)	3 (5.8)	11 (21.2)	23 (44.2)	15 (28.8)	3.96 (0.862)	มาก	6
4. อาชีพเกษตรกรรมช่วยให้ชีวิตความเป็นอยู่ที่บ้านดีขึ้น	0 (0.0)	0 (0.0)	17 (32.7)	14 (26.9)	21 (40.4)	4.08 (0.860)	มาก	5
5. การเกษตรทำให้เกิดความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำการเกษตรอยู่เสมอ	0 (0.0)	0 (0.0)	12 (23.1)	16 (30.8)	24 (46.2)	4.23 (0.807)	มากที่สุด	3
6. นักเรียนรู้สึกยินดีที่ได้ฟังการบรรยายในเรื่องการเกษตร	0 (0.0)	3 (5.8)	18 (34.6)	16 (30.8)	15 (28.8)	3.83 (0.923)	มาก	7

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

n=52

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)				
7 ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ทันสมัยได้	0 (0.0)	2 (3.8)	20 (38.5)	15 (28.8)	15 (28.8)	3.83 (901)	มาก	7	
8 การทำการเกษตรเป็นอาชีพอิสระได้	0 (0.0)	0 (0.0)	11 (21.2)	11 (21.2)	30 (57.7)	4.37 (0.817)	มากที่สุด	2	
9 นักเรียนคิดว่าอาชีพเกษตรกรรมมีศักดิ์ศรีเหมือนอาชีพอื่น	0 (0.0)	0 (0.0)	20 (38.5)	21 (40.4)	11 (21.2)	3.83 (0.760)	มาก	7	
10 อาชีพเกษตรทำแล้วเท่	0 (0.0)	2 (3.8)	22 (42.3)	17 (32.7)	11 (21.2)	3.71 (0.848)	มาก	10	
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	-	-	-	-	-	4.05 (0.802)	มาก		

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.14 พบว่า ที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ มีความคิดเห็นต่อการทำการเกษตรของสมาชิก กลุ่มเยาวชนเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.05)

ที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกรให้ความคิดเห็นระดับมากที่สุด มี 3 ประเด็น ได้แก่ อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่มีคุณค่าควรสนับสนุน (ค่าเฉลี่ย 4.58) การทำการเกษตรเป็นอาชีพอิสระได้ (ค่าเฉลี่ย 4.37) การเกษตรทำให้เกิดความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำการเกษตรอยู่เสมอ (ค่าเฉลี่ย 4.23) ตามลำดับ

ส่วนประเด็นที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกรให้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มี 7 ประเด็น อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่เหมาะสมสำหรับทุกคน (ค่าเฉลี่ย 4.15) อาชีพเกษตรกรรมช่วยให้ชีวิตความเป็นอยู่ที่บ้านดีขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.08) รู้สึกตื่นตัวเมื่อได้ทำการเกษตรทำแล้วสนุก (ค่าเฉลี่ย 3.96) นักเรียนรู้สึกยินดีที่ได้ฟังการบรรยายในเรื่องการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 3.83) ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ทันสมัยได้ (ค่าเฉลี่ย 3.83) นักเรียนคิดว่าอาชีพเกษตรกรรมมีศักดิ์ศรีเหมือนอาชีพอื่น (ค่าเฉลี่ย 3.83) อาชีพเกษตรทำแล้วเท่ (ค่าเฉลี่ย 3.71) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 สรุปความคิดเห็นต่อกลุ่มยูวเกษตรกร ต่อการดำเนินงานและต่อการทำกิจกรรม
การเกษตร

ประเด็นความคิดเห็น	สมาชิกยูวเกษตรกร		ความ หมาย	ที่ปรึกษายูวเกษตรกร		ความหมาย
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.	
1. ความคิดเห็นต่อกลุ่มยูวเกษตรกร	4.41	(0.539)	มากที่สุด	4.30	(0.687)	มากที่สุด
2. ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่ม ยูวเกษตรกร	4.42	(0.619)	มากที่สุด	4.30	(0.670)	มากที่สุด
3. ความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรม การเกษตร	4.25	(0.664)	มากที่สุด	4.05	(0.802)	มาก
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	4.36	0.607	มากที่สุด	4.22	0.719	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.15 สรุปได้ว่า ความคิดเห็นต่อกลุ่มยูวเกษตรกร การดำเนินงานและการ
ทำกิจกรรมเกษตรของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.36)
ความคิดเห็นต่อกลุ่มยูวเกษตรกร การดำเนินงานและการทำกิจกรรมเกษตรของที่
ปรึกษายูวเกษตรกร ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.22)

ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ตอนที่ 4.1 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

4.1.1 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

จากการสัมภาษณ์ที่สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดกระบี่ ในด้านการ
มีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร ผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.16 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์

n=233

ประเด็นการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{x}$	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)			
						S.D.		
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน						4.33	มากที่สุด	
						(0.594)		
1.1 การกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	120 (51.5)	113 (48.5)	4.48 (0.501)	มากที่สุด	1
1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรม	0 (0.0)	0 (0.0)	23 (9.9)	121 (51.9)	89 (38.2)	4.28 (0.634)	มากที่สุด	4
1.3 การกำหนดแผนกิจกรรมของกลุ่ม	0 (0.0)	3 (1.3)	1 (0.4)	150 (64.4)	79 (33.9)	4.31 (0.548)	มากที่สุด	3
1.4 การวางแผนการทำกิจกรรมของกลุ่ม	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (1.7)	134 (57.5)	95 (40.8)	4.39 (0.523)	มากที่สุด	2
1.5 การวางแผนการบริหารการดำเนินงานกลุ่ม	0 (0.0)	4 (1.7)	72 (30.9)	160 (68.7)	87 (37.3)	4.17 (0.767)	มาก	5
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน						4.56	มากที่สุด	
						(0.526)		
2.1 การเลือกตั้งหรือคัดเลือกกรรมการกลุ่ม	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (0.4)	72 (30.9)	160 (68.7)	4.68 (0.476)	มากที่สุด	1
2.2 การดำเนินกิจกรรมกลุ่ม	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (1.3)	88 (37.8)	142 (60.9)	4.60 (0.517)	มากที่สุด	2
2.3 การประชุมสภายุทธศาสตร์	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (0.4)	100 (42.9)	132 (56.7)	4.56 (0.506)	มากที่สุด	3
2.4 การแก้ไขปัญหากิจกรรมกลุ่ม	0 (0.0)	3 (1.3)	5 (2.1)	114 (48.9)	111 (47.6)	4.43 (0.606)	มากที่สุด	4

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

n=233

ประเด็นการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{x}$	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)			
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์						4.38	มากที่สุด	
						(0.615)		
3.1 การนำผลผลิตของกลุ่มไปจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้	0 (0.0)	3 (1.3)	12 (5.2)	126 (54.1)	92 (39.5)	4.32 (0.631)	มากที่สุด	3
3.2 การแบ่งปันผลกำไรจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม	0 (0.0)	3 (1.3)	25 (10.7)	111 (47.6)	94 (40.3)	4.27 (0.701)	มากที่สุด	4
3.3 การนำผลผลิตไปใช้ในการบริโภค	0 (0.0)	0 (0.0)	6 (2.6)	104 (44.6)	123 (52.8)	4.50 (0.550)	มากที่สุด	1
3.4 การนำประสบการณ์ไปใช้ในการเรียน	0 (0.0)	0 (0.0)	10 (4.3)	110 (47.2)	113 (48.5)	4.44 (0.578)	มากที่สุด	2
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล						4.27	มากที่สุด	
						(0.736)		
4.1 การให้ข้อเสนอแนะในการทำกิจกรรมกลุ่ม	0 (0.0)	3 (1.3)	30 (12.9)	75 (32.2)	125 (53.6)	4.38 (0.757)	มากที่สุด	1
4.2 การวิเคราะห์ผลการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม	0 (0.0)	3 (1.3)	41 (17.6)	107 (45.9)	82 (35.2)	4.15 (0.748)	มาก	3
4.3 การเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมกลุ่ม	0 (0.0)	3 (1.3)	24 (10.3)	107 (45.9)	99 (42.5)	4.30 (0.703)	มากที่สุด	2
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	-	-	-	-	-	4.39	มากที่สุด	
						(0.609)		

จากตารางที่ 4.16 แสดงผลการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มของสมาชิกกลุ่มยูว เกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.39) เมื่อพิจารณาแยกออกเป็นประเด็นการมี ส่วนร่วม พบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน

สมาชิกยูวเกษตรกร จังหวัดกระบี่ มีส่วนร่วมในการวางแผน ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.33) โดยมีส่วนร่วมในการวางแผนในระดับ มากที่สุด จำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ การกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 4.48) การวางแผนการทำกิจกรรมของ กลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 4.39) การกำหนดแผนกิจกรรมของกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 4.31) การกำหนดวัตถุประสงค์ใน การดำเนินกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย 4.28) การวางแผนการบริหารการดำเนินงานกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 4.17) ตามลำดับ

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

สมาชิกยูวเกษตรกร จังหวัดกระบี่ มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.56) โดยการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในระดับ มากที่สุด จำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ การเลือกตั้งหรือคัดเลือกกรรมการกลุ่ม(ค่าเฉลี่ย 4.68) การดำเนินกิจกรรมกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 4.60) การประชุมสมาชิกยูวเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 4.56) การแก้ไขปัญหากิจกรรมกลุ่ม(ค่าเฉลี่ย 4.43) ตามลำดับ

3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

สมาชิกยูวเกษตรกร จังหวัดกระบี่ มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ในภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.38) โดยการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ การนำผลผลิตไปใช้ในการบริโภค(ค่าเฉลี่ย 4.50) การนำประสบการณ์ไป ใช้ในการเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.44) การนำผลผลิตของกลุ่มไปจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ (ค่าเฉลี่ย 4.32) การแบ่งปันผลกำไรจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 4.27) ตามลำดับ

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

สมาชิกยูวเกษตรกร จังหวัดกระบี่ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลในภาพรวมอยู่ ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย 4.27) โดยการมีส่วนร่วมในการประเมินผลในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ การให้ข้อเสนอแนะในการทำกิจกรรมกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 4.38) การเสนอความคิดเห็น เกี่ยวกับกิจกรรมกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 4.30) รองลงมาการประเมินผลในระดับมาก จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่การวิเคราะห์ผลการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 4.15) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 สรุปการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มของสมาชิกกลุ่มยุทธกร

n = 233

ด้าน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย	อันดับ
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน	4.33	0.594	มากที่สุด	3
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	4.56	0.526	มากที่สุด	1
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	4.38	0.615	มากที่สุด	2
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.27	0.736	มากที่สุด	4
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	4.39	0.618	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.17 สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มของสมาชิกกลุ่มยุทธกรในจังหวัดกระบี่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.56) รองลงมาการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (ค่าเฉลี่ย 4.38) การมีส่วนร่วมในการวางแผน (ค่าเฉลี่ย 4.38) และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (ค่าเฉลี่ย 4.27) ตามลำดับ

4.1.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มของที่ปรึกษากลุ่มยุทธกร

ตารางที่ 4.18 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มของที่ปรึกษากลุ่มยุทธศาสตร์

n=52

ประเด็นการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{x}$	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)			
						S.D.		
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน						4.17	มาก	
						(0.705)		
1.1 การกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (7.7)	28 (53.8)	20 (38.5)	4.31 (0.612)	มากที่สุด	1
1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรม	0 (0.0)	0 (0.0)	12 (23.1)	23 (44.2)	17 (32.7)	4.10 (0.748)	มาก	4
1.3 การกำหนดแผนกิจกรรมของกลุ่ม	0 (0.0)	0 (0.0)	9 (17.3)	25 (48.1)	18 (34.6)	4.17 (0.706)	มาก	3
1.4 การวางแผนการทำกิจกรรมของกลุ่ม	0 (0.0)	0 (0.0)	8 (15.4)	25 (48.1)	19 (36.5)	4.21 (0.696)	มากที่สุด	2
1.5 การวางแผนการบริหารการดำเนินงานกลุ่ม	0 (0.0)	0 (0.0)	13 (25.0)	22 (42.3)	17 (32.7)	4.08 (0.763)	มาก	5
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน						4.46	มากที่สุด	
						(0.581)		
2.1 การเลือกตั้งหรือคัดเลือกกรรมการกลุ่ม	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (3.8)	21 (40.4)	29 (55.8)	4.52 (0.577)	มากที่สุด	1
2.2 การดำเนินกิจกรรมกลุ่ม	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (3.8)	22 (42.3)	28 (53.8)	4.50 (0.577)	มากที่สุด	2
2.3 การประชุมสภายุทธศาสตร์	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (3.8)	25 (48.1)	25 (48.1)	4.44 (0.574)	มากที่สุด	3
2.4 การแก้ไขปัญหากิจกรรมกลุ่ม	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (5.8)	26 (50.0)	23 (44.2)	4.38 (0.599)	มากที่สุด	4

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

n=52

ประเด็นการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{x}$	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)			
						S.D.		
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์						4.44 (0.552)	มากที่สุด	
3.1 การนำผลผลิตของกลุ่มไปจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้	0 (0.0)	0 (0.0)	18 (34.6)	17 (32.7)	17 (32.7)	3.98 (0.828)	มาก	3
3.2 การแบ่งปันผลกำไรจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม	0 (0.0)	0 (0.0)	18 (34.6)	18 (34.6)	16 (30.8)	3.96 (0.816)	มาก	4
3.3 การนำผลผลิตไปใช้ในการบริโภค	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (7.7)	48 (92.3)	4.92 (0.269)	มากที่สุด	1
3.4 การนำประสบการณ์ไปใช้ในการเรียน	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	5 (9.6)	47 (90.4)	4.90 (0.298)	มากที่สุด	2
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล						4.24 (0.606)	มากที่สุด	
4.1 การให้ข้อเสนอแนะในการทำกิจกรรมกลุ่ม	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (3.8)	33 (63.5)	17 (32.7)	4.29 (0.536)	มากที่สุด	2
4.2 การวิเคราะห์ผลการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม	0 (0.0)	0 (0.0)	10 (19.2)	26 (50.0)	16 (30.8)	4.12 (0.704)	มาก	3
4.3 การเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมกลุ่ม	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (5.8)	30 (57.7)	19 (36.5)	4.31 (0.579)	มากที่สุด	1
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	-	-	-	-	-	4.32 (0.617)	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.18 แสดงผลการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มของสมาชิกกลุ่มยูว เกษตรกร ของที่ปรึกษาเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.32) เมื่อพิจารณา แยกออกเป็นประเด็นการมีส่วนร่วม พบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน

ที่ปรึกษาเกษตรกร จังหวัดกระบี่ มีส่วนร่วมในการวางแผน ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.17) โดยมีส่วนร่วมในการวางแผนในระดับ มากที่สุด จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ การกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 4.31) การวางแผนการทำกิจกรรมของ กลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 4.21) และรองลงมา มีส่วนร่วมในการวางแผนในระดับ มาก จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ การกำหนดแผนกิจกรรมของกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 4.17) การกำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนิน กิจกรรม (ค่าเฉลี่ย 4.10) การวางแผนการบริหารการดำเนินงานกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 4.08) ตามลำดับ

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

ที่ปรึกษาเกษตรกร จังหวัดกระบี่ มีส่วนร่วมในการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.46) โดยการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในระดับ มากที่สุด จำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ การเลือกตั้งหรือคัดเลือกกรรมการกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 4.52) การดำเนินกิจกรรมกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 4.50) การประชุมสภาเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 4.44) การแก้ไขปัญหากิจกรรมกลุ่ม(ค่าเฉลี่ย 4.38) ตามลำดับ

3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

ที่ปรึกษาเกษตรกร จังหวัดกระบี่ มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ในภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.44) โดยการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ การนำผลผลิตไปใช้ในการบริโภค(ค่าเฉลี่ย 4.92) การนำประสบการณ์ไป ใช้ในการเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.90) และในระดับมาก จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ การนำผลผลิตของกลุ่ม ไปจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ (ค่าเฉลี่ย 3.98) การแบ่งปันผลกำไรจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 3.96) ตามลำดับ

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ที่ปรึกษาเกษตรกร จังหวัดกระบี่ มีส่วนร่วมในการประเมินผลในภาพรวมอยู่ใน ระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.24) โดยการมีส่วนร่วมในการประเมินผลในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ การเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 4.31) การให้ข้อเสนอแนะใน การทำกิจกรรมกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 4.29) และในระดับมาก จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ การวิเคราะห์ผลการ ดำเนินกิจกรรมกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 4.12) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 สรุปความการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มของที่ปรึกษาอุตสาหกรรม

n = 52

ด้าน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย	อันดับ
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน	4.17	0.705	มาก	4
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	4.46	0.581	มากที่สุด	1
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	4.44	0.552	มากที่สุด	2
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.24	0.606	มากที่สุด	3
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	4.32	0.617	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.19 สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มของที่ปรึกษาอุตสาหกรรมในจังหวัดกระบี่ มีส่วนร่วมในการดำเนินงานมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.46) รองลงมามีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (ค่าเฉลี่ย 4.44) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (ค่าเฉลี่ย 4.24) และการมีส่วนร่วมในการวางแผน (ค่าเฉลี่ย 4.17) ตามลำดับ

ตอนที่ 4.2 การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตร

4.2.1 การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตรของสมาชิกอุตสาหกรรม

จากการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มอุตสาหกรรม ในด้านการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.20 การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตรของสมาชิกยูเอชเอ

n=233

ประเด็นการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{x}$	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	S.D.		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
1. งานส่วนบุคคล						3.79 (0.742)	มาก	
1.1 การปลูกพืชผักสวนครัว	0 (0.0)	0 (0.0)	2 (0.9)	109 (46.8)	122 (52.4)	4.52 (0.518)	มากที่สุด	1
1.2 การเลี้ยงสัตว์	3 (1.3)	16 (6.9)	76 (32.6)	103 (44.2)	35 (15.0)	3.65 (0.864)	มาก	4
1.3 การทำนา/การปลูกพืชไร่	3 (1.3)	23 (9.9)	102 (43.8)	92 (39.5)	13 (5.6)	3.38 (0.791)	มาก	5
1.4 กิจกรรมแปรรูป	0 (0.0)	19 (8.2)	59 (25.3)	122 (52.4)	33 (14.2)	3.73 (0.805)	มาก	2
1.5 กิจกรรมประมง	0 (0.0)	10 (4.3)	83 (35.6)	114 (48.9)	26 (11.2)	3.67 (0.730)	มาก	3
2. งานกลุ่มย่อย						3.86 (0.775)	มาก	
2.1 การปลูกพืชผักสวนครัว	0 (0.0)	0 (0.0)	4 (1.7)	99 (42.5)	130 (55.8)	4.54 (0.533)	มากที่สุด	1
2.2 การเลี้ยงสัตว์	0 (0.0)	19 (8.2)	75 (32.2)	92 (39.5)	47 (20.2)	3.72 (0.879)	มาก	4
2.3 การทำนา/การปลูกพืช	0 (0.0)	27 (11.6)	79 (33.9)	106 (45.5)	21 (9.0)	3.52 (0.815)	มาก	5
2.4 กิจกรรมแปรรูป	0 (0.0)	15 (6.4)	69 (29.6)	106 (45.5)	43 (18.5)	3.76 (0.827)	มาก	2
2.5 กิจกรรมประมง	0 (0.0)	15 (6.4)	69 (29.6)	107 (45.9)	42 (18.0)	3.76 (0.823)	มาก	2

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

n=233

ประเด็นการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{x}$	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	S.D.		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
3. งานรวม						4.39 (0.590)	มากที่สุด	
3.1 การเข้าร่วมการ	0	0	0	94	139	4.60	มากที่สุด	1
ประชุมวางแผนการเกษตร	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(40.3)	(59.7)	(0.492)		
3.2 การร่วมดูแลกิจกรรม	0	0	18	105	110	4.39	มากที่สุด	2
ทางการเกษตรของกลุ่ม	(0.0)	(0.0)	(7.7)	(45.1)	(47.2)	(0.629)		
3.3 การจัดบันทึก	0	3	22	135	73	4.19	มาก	3
กิจกรรมการเกษตร	(0.0)	(1.3)	(9.4)	(57.9)	(31.3)	(0.651)		
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	-	-	-	-	-	3.95 (0.719)	มาก	

จากตารางที่ 4.20 แสดงผลการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการทำกิจกรรมการเกษตรของสมาชิกเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.95) เมื่อพิจารณาแยกออกเป็นประเด็นการมีส่วนร่วม พบว่า

1. งานส่วนบุคคล

สมาชิกเกษตรกร จังหวัดกระบี่ มีส่วนร่วมของเกษตรกรในการทำกิจกรรมการเกษตร ด้านงานส่วนบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย 3.79) โดยการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตร ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ การปลูกพืชผักสวนครัว (ค่าเฉลี่ย 4.52) และในระดับมาก จำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ กิจกรรมแปรรูป (ค่าเฉลี่ย 3.73) กิจกรรมประมง (ค่าเฉลี่ย 3.67) การเลี้ยงสัตว์ (ค่าเฉลี่ย 3.65) การทำนา/การปลูกพืชไร่ (ค่าเฉลี่ย 3.38) ตามลำดับ

2. งานกลุ่มย่อย

สมาชิกเกษตรกร จังหวัดกระบี่ มีส่วนร่วมของเกษตรกรในการทำกิจกรรมการเกษตร ด้านงานกลุ่มย่อย ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย 3.86) โดยการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตร ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ การปลูกพืชผักสวนครัว (ค่าเฉลี่ย 4.54) และในระดับมาก จำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ กิจกรรมแปรรูป (ค่าเฉลี่ย 3.76) กิจกรรม

ประมง (ค่าเฉลี่ย 3.76) การเลี้ยงสัตว์ (ค่าเฉลี่ย 3.72) การทำนา/การปลูกพืชไร่ (ค่าเฉลี่ย 3.52) ตามลำดับ

3. งานรวม

สมาชิกยูวเกษตรกร จังหวัดกระบี่ มีส่วนร่วมของยูวเกษตรกรในการทำกิจกรรมการเกษตร ด้านงานกลุ่มย่อย ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.39) โดยการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตร ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ การเข้าร่วมการประชุมวางแผนการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 4.60) การร่วมดูแลกิจกรรมทางการเกษตรของกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 4.39) และในระดับมาก จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ การจดบันทึกกิจกรรมการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 4.19) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 สรุปการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตรของสมาชิกยูวเกษตรกร

n = 233

ด้าน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย	อันดับ
1. งานส่วนบุคคล	3.79	0.742	มาก	3
2. งานกลุ่มย่อย	3.87	0.775	มาก	2
3. งานรวม	4.39	0.590	มากที่สุด	1
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	3.95	0.719	มาก	

จากตารางที่ 4.21 สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของยูวเกษตรกรในการทำกิจกรรมการเกษตรของสมาชิกยูวเกษตรกร ในจังหวัดกระบี่ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเกษตรด้านงานรวมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.39) รองลงมา งานกลุ่มย่อย (ค่าเฉลี่ย 3.87) และงานส่วนบุคคล (ค่าเฉลี่ย 3.79) ตามลำดับ

4.2.2 การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตรของที่ปรึกษายูวเกษตรกร

จากการสัมภาษณ์ที่ปรึกษากลุ่มยูวเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดกระบี่ ในด้านการมีส่วนร่วมในการทำการเกษตรของที่ปรึกษายูวเกษตรกร ผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.22 การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตรของที่ปศุชาอายุเกษตรกร

n=52

ประเด็นการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{x}$	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	S.D.		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
1. งานส่วนบุคคล						4.44	มากที่สุด	
						(0.591)		
1.1 การปลูกพืชผักสวนครัว	0	0	0	15	12237	4.71	มากที่สุด	1
	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(28.8)	(71.2)	(0.457)		
1.2 การเลี้ยงสัตว์	0	0	4	22	26	4.42	มากที่สุด	3
	(0.0)	(0.0)	(7.7)	(42.3)	(50.0)	(0.637)		
1.3 การทำนา/การปลูกพืชไร่	0	0	9	21	22	4.25	มากที่สุด	5
	(0.0)	(0.0)	(17.3)	(40.4)	(42.3)	(0.738)		
1.4 กิจกรรมแปรรูป	0	0	0	28	24	4.46	มากที่สุด	2
	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(53.8)	(46.2)	(0.503)		
1.5 กิจกรรมประมง	0	0	4	26	22	4.35	มากที่สุด	4
	(0.0)	(0.0)	(7.7)	(50.0)	(42.3)	(0.623)		
2. งานกลุ่มย่อย						4.55	มากที่สุด	
						(0.540)		
1.1 การปลูกพืชผักสวนครัว	0	0	0	11	41	4.79	มากที่สุด	1
	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(21.2)	(78.8)	(0.412)		
1.2 การเลี้ยงสัตว์	0	0	3	21	28	4.48	มากที่สุด	3
	(0.0)	(0.0)	(5.8)	(40.4)	(53.8)	(0.610)		
1.3 การทำนา/การปลูกพืชไร่	0	0	3	23	26	4.44	มากที่สุด	4
	(0.0)	(0.0)	(5.8)	(44.2)	(50.0)	(0.608)		
1.4 กิจกรรมแปรรูป	0	0	0	22	30	4.58	มากที่สุด	2
	(0.0)	(0.0)	(0.0)	(42.3)	(57.7)	(0.499)		
1.5 กิจกรรมประมง	0	0	2	25	25	4.44	มากที่สุด	4
	(0.0)	(0.0)	(3.8)	(48.1)	(48.1)	(0.574)		

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

n=52

ประเด็นการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{x}$	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)			
						S.D.		
3. งานรวม						4.40	มากที่สุด	
						(0.616)		
3.1 การเข้าร่วม การประชุมวางแผน การเกษตร	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (1.9)	25 (48.1)	26 (50.0)	4.48 (0.542)	มากที่สุด	1
3.2 การร่วมดูแล กิจกรรมทางการ เกษตรของกลุ่ม	0 (0.0)	1 (1.9)	0 (0.0)	27 (51.9)	24 (46.2)	4.42 (0.605)	มากที่สุด	2
3.3 การจัดบันทึก กิจกรรมการเกษตร	0 (0.0)	0 (0.0)	7 (13.5)	22 (42.3)	23 (44.2)	4.31 (0.701)	มากที่สุด	3
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	-	-	-	-	-	4.47	มากที่สุด	
						(0.577)		

จากตารางที่ 4.22 แสดงผลการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตร ของที่
ปริญญายุวเกษตรกรในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.47) เมื่อพิจารณาแยกออกเป็น
ประเด็นการมีส่วนร่วม พบว่า

1. งานส่วนบุคคล

ที่ปริญญายุวเกษตรกร จังหวัดกระบี่ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตร
ด้านงานส่วนบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.44) โดยการมีส่วนร่วมในการทำ
กิจกรรมการเกษตร ในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ การปลูกพืชผักสวนครัว (ค่าเฉลี่ย
4.71) กิจกรรมแปรรูป (ค่าเฉลี่ย 4.46) การเลี้ยงสัตว์ (ค่าเฉลี่ย 4.42) กิจกรรมประมง (ค่าเฉลี่ย 4.35)
การทำนา/การปลูกพืชไร่ (ค่าเฉลี่ย 4.25) ตามลำดับ

2. งานกลุ่มย่อย

ที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกร จังหวัดกระบี่ มีส่วนร่วมของในการทำกิจกรรมการเกษตรของเยาวชนเกษตรกร ด้านงานกลุ่มย่อย ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.55) โดยการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตร ในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ การปลูกพืชผักสวนครัว (ค่าเฉลี่ย 4.79) กิจกรรมแปรรูป (ค่าเฉลี่ย 4.58) การเลี้ยงสัตว์ (ค่าเฉลี่ย 4.48) กิจกรรมประมง (ค่าเฉลี่ย 4.44) การทำนา/การปลูกพืชไร่ (ค่าเฉลี่ย 4.44) ตามลำดับ

3. งานรวม

ที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกร จังหวัดกระบี่ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตรของเยาวชนเกษตรกร ด้านงานกลุ่มย่อย ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.40) โดยการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตร ในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ การเข้าร่วมการประชุมวางแผนการเกษตร(ค่าเฉลี่ย 4.48) การร่วมดูแลกิจกรรมทางการเกษตรของกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย 4.42) การจดบันทึกกิจกรรมการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 4.31) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.23 สรุปการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตรของที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกร

n = 52				
ด้าน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย	อันดับ
1. งานส่วนบุคคล	4.44	0.591	มากที่สุด	2
2. งานกลุ่มย่อย	4.55	0.540	มากที่สุด	1
3. งานรวม	4.40	0.616	มากที่สุด	3
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	4.47	0.577	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.23 สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกรในการทำกิจกรรมการเกษตร ในจังหวัดกระบี่ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเกษตรด้านงานกลุ่มย่อยมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.55) รองลงมา งานส่วนบุคคล (ค่าเฉลี่ย 4.44) และงานรวม (ค่าเฉลี่ย 4.40) ตามลำดับ

ตอนที่ 4.3 ประเมินการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรของคณะกรรมการกลุ่มยูวเกษตรกร

จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการกลุ่มยูวเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดกระบี่ ในด้านการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกร ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เก็บข้อมูล ผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

4.3.1 ประเมินการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกร

ตารางที่ 4.24 ประเมินการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกร

ประเด็น	n=64			
	ไม่ปฏิบัติ		ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม				
1.1 มีสถานที่ทำการกลุ่มและใช้เป็นสถานที่ประชุมด้วย	3	4.7	61	95.3
1.2 การเลือกตั้งคณะกรรมการสภายูวเกษตรกรของกลุ่ม	0	0.0	64	100.0
1.3 การจัดทำแผนการประชุมและแผนการถ่ายทอดความรู้ของกลุ่ม	3	4.7	61	95.3
1.4 กลุ่มมีการกำหนดโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการและสมาชิกชัดเจน สอดคล้องกับเป้าหมายและการดำเนินงานของกลุ่ม	3	4.7	61	95.3
1.5 กลุ่มมีการกำหนดกฎระเบียบ กติกาข้อบังคับของกลุ่ม โดยสมาชิกมีส่วนร่วมมีการปรับกฎระเบียบให้เหมาะสมตามสถานการณ์ และมีการสื่อสารให้สมาชิกรับรู้	6	9.4	58	90.6
1.6 การประชุมกลุ่มประจำเดือน	14	21.9	50	78.1
1.7 การจดบันทึกการประชุม	17	26.6	47	73.4
2.ด้านการบริหารทุนและทรัพยากร				
2.1 เงินทุนหมุนเวียนของกลุ่ม	12	18.8	52	81.2
2.2 เงินออมของสมาชิกกลุ่ม	7	10.9	57	89.1
2.3 การระดมทุนและจัดหาทุนของกลุ่ม	24	37.5	40	62.5
2.4 การบันทึกและจัดทำบัญชี	30	46.9	34	53.1
3.ด้านการพัฒนาความรู้ของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร				
3.1 การถ่ายทอดความรู้ในการประชุมกลุ่ม	12	18.8	52	81.2
3.2สมาชิกในกลุ่มมีการนำความรู้ที่ได้รับ ไปปฏิบัติ	0	0.0	64	100.0

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

ประเด็น	ไม่ปฏิบัติ		ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3.3 การฝึกปฏิบัติงานเกษตร ที่ดำเนินการแบบ งานรวม กลุ่มย่อย และงานส่วนบุคคล(ความต่อเนื่องการจดบันทึกการทำบัญชีรายรับรายจ่าย)	21	32.8	43	61.2
3.4 การฝึกปฏิบัติงานเคหกิจเกษตร ที่ดำเนินการแบบ งานรวมหรือกลุ่มย่อย	14	21.9	50	78.1
3.5 สมาชิกในกลุ่มมีการถ่ายทอดความรู้ให้กับเพื่อนสมาชิก	3	4.7	61	95.3
3.6 สมาชิกในกลุ่มมีการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับสมาชิกในครอบครัว	4	6.2	60	93.8
3.7 กลุ่มหรือสมาชิกมีการถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลนอกกลุ่ม	5	7.8	59	92.2
3.8 กลุ่มมีการถ่ายทอดความรู้ให้กับกลุ่มเยาวชนกรอื่น	7	10.9	57	89.1
3.9 กลุ่มหรือสมาชิกมีการเข้าร่วมงานในระดับจังหวัด เขต และหรือประเทศ เช่น ประชุม อบรม สัมมนา และ ชุมนุม	10	15.6	54	84.4
4.ด้านการให้ความสำคัญกับชุมชน				
4.1 กลุ่มมีการฝึกปฏิบัติงานและหรือกิจกรรมสาธารณประโยชน์เพื่อชุมชน	0	0.0	64	100.0
4.2 กลุ่มมีการฝึกปฏิบัติงานและหรือกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	0	0.0	64	100.0

จากการประเมินการดำเนินงานทั้ง 4 ด้าน สรุปผลการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนกร สรุป ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม มีการปฏิบัติร้อยละ 100.0 ในประเด็น การเลือกตั้งคณะกรรมการ สภาเยาวชนกรของกลุ่ม ด้านการพัฒนาความรู้ของสมาชิกกลุ่มเยาวชนกร มีการปฏิบัติร้อยละ 100.0 ในประเด็นสมาชิกในกลุ่มมีการนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติ ด้านการให้ความสำคัญกับชุมชน มีการปฏิบัติร้อยละ 100.0 ในประเด็น กลุ่มมีการฝึกปฏิบัติงานและหรือกิจกรรมสาธารณประโยชน์เพื่อชุมชน และ กลุ่มมีการฝึกปฏิบัติงานและหรือกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ตารางที่ 4.25 สรุปการประเมินการดำเนินงานกลุ่มยุทธกร

n = 64

ระดับคะแนน	ความหมาย	จำนวน	ร้อยละ
0-10	ปรับปรุง	3	4.7
11-16	ปานกลาง	14	21.9
17-22	ดี	47	73.4

จากตารางที่ 4.25 สรุปได้ว่า กลุ่มยุทธกรส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 73.4 มีกระบวนการดำเนินงานอยู่ในระดับ ดี ร้อยละ 21.9 มีกระบวนการดำเนินงานอยู่ในระดับ ปานกลาง และ ร้อยละ 4.7 อยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง

ตอนที่ 5 ปัญหา ข้อเสนอแนะและ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุทธกร

ตอนที่ 5.1 ปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยุทธกร

การศึกษาปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยุทธกรผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังนี้

5.1.1 ปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยุทธกรจากความคิดเห็นของสมาชิกว

ยุทธกร

ตารางที่ 4.26 ปัญหาในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรจากความคิดเห็นของสมาชิกยูวเกษตรกร

n = 233

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{x}$ S.D.	ความ หมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
1. วัสดุอุปกรณ์มีปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	0 (0.0)	0 (0.0)	10 (4.3)	151 (64.8)	72 (30.9)	4.23 (0.531)	มาก ที่สุด	2
2. เงินทุนในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอ	8 (3.4)	0 (0.0)	10 (4.3)	121 (51.9)	94 (40.3)	4.26 (0.832)	มาก ที่สุด	1
3. ผู้บริหารโรงเรียนไม่สนับสนุนกิจกรรม	185 (79.4)	41 (17.6)	7 (3.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.24 (0.491)	น้อย ที่สุด	10
4. อายุของที่สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรมีความแตกต่างกันมาก	143 (61.4)	39 (16.7)	29 (12.4)	22 (9.4)	0 (0.0)	1.70 (1.015)	น้อย ที่สุด	6
5. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรขาดการติดตาม	166 (71.2)	57 (24.5)	10 (4.3)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.33 (0.555)	น้อย ที่สุด	9
6. ครูที่ปรึกษาไม่มีเวลาในการดำเนินการ	147 (63.1)	46 (19.7)	31 (13.3)	9 (3.9)	0 (0.0)	1.58 (0.863)	น้อย ที่สุด	8
7. สมาชิกไม่เข้าใจในกระบวนการในการทำกิจกรรม	110 (47.2)	26 (11.2)	54 (23.2)	42 (18.0)	1 (0.4)	2.13 (1.205)	น้อย	5
8. ผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญในการทำกิจกรรมยูวเกษตรกร	134 (57.5)	48 (20.6)	39 (16.7)	12 (5.2)	0 (0.0)	1.70 (0.927)	น้อย ที่สุด	6
9. ไม่มีเวลาในการทำกิจกรรม	56 (24.0)	27 (11.6)	88 (37.8)	62 (26.6)	0 (0.0)	2.67 (1.113)	ปาน กลาง	3
10. ขาดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน	64 (27.5)	35 (15.0)	90 (38.6)	44 (18.9)	0 (0.0)	2.49 (1.087)	น้อย	4
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	-	-	-	-	-	2.33 (0.862)	น้อย	

จากตารางที่ 4.26 แสดงปัญหาในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับ น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.33) เมื่อพิจารณาปัญหาในแต่ละด้าน พบว่า

สมาชิกยูวเกษตรกร ให้ความคิดเห็นในประเด็นปัญหาในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร โดยปัญหาที่อยู่ในระดับ มากที่สุด มี 2 ประเด็น ได้แก่ เงินทุนในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอ(ค่าเฉลี่ย 4.25) วัสดุอุปกรณ์มีปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 4.23)

รองลงมาปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลาง มี 1 ประเด็น ได้แก่ ไม่มีเวลาในการทำกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย 2.67) ปัญหาที่อยู่ในระดับน้อย มี 2 ประเด็น ได้แก่ ขาดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 2.49) สมาชิกไม่เข้าใจในกระบวนการในการทำกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย 2.13) อายุของที่สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรมีความแตกต่างกันมาก(ค่าเฉลี่ย 1.70) และปัญหาที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด มี 4 ประเด็น ได้แก่ ผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญในการทำกิจกรรมยูวเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 1.70) ครูที่ปรึกษาไม่มีเวลาในการดำเนินกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย 1.58) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรขาดการติดตาม (ค่าเฉลี่ย 1.33) ผู้บริหารโรงเรียนไม่สนับสนุนกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย 1.24) ตามลำดับ

5.1.2 ปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรจากจากความคิดเห็นของที่ปรึกษา ยูวเกษตรกร

การศึกษาปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรของที่ปรึกษายูวเกษตรกร และได้ผลการวิเคราะห์ปรากฏในตารางที่ 4.27 ดังนี้

ตารางที่ 4.27 ปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรจากความคิดเห็นของที่ปรึกษายูวเกษตรกร

n = 52

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{x}$ S.D.	ความ หมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มาก ที่สุด			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
1. วัสดุอุปกรณ์มีปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	0 (0.0)	0 (0.0)	14 (26.9)	23 (44.2)	15 (28.8)	4.20 (0.754)	มาก	1
2. เงินทุนในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอ	0 (0.0)	4 (7.7)	10 (19.2)	24 (46.2)	14 (26.9)	3.92 (0.882)	มาก	2
3. ผู้บริหารโรงเรียนไม่สนับสนุนกิจกรรม	21 (40.4)	25 (48.1)	6 (11.5)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.71 (0.667)	น้อย ที่สุด	8
4. อายุของที่สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรมีความแตกต่างกันมาก	18 (34.6)	24 (46.2)	10 (19.2)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.85 (0.724)	น้อย	6
5. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรขาดการติดตาม	20 (38.5)	31 (59.6)	1 (1.9)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.63 (0.525)	น้อย ที่สุด	10

ตารางที่ 4.27 (ต่อ)

n = 52

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					$\bar{x}$ S.D.	ความ หมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
6. ครูที่ปรึกษาไม่มี เวลาในการดำเนิน กิจกรรม	20 (38.5)	27 (51.9)	5 (9.6)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.71 (0.637)	น้อยที่สุด	8
7. สมาชิกไม่เข้าใจ ในกระบวนการใน การทำกิจกรรม	16 (30.8)	19 (36.5)	9 (17.3)	8 (15.4)	0 (0.0)	2.17 (1.043)	น้อย	5
8. ผู้ปกครองไม่ให้ ความสำคัญในการ ทำกิจกรรม เยาวชน	15 (28.8)	31 (59.6)	6 (11.5)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.83 (0.617)	น้อย	7
9. ไม่มีเวลาในการ ทำกิจกรรม	7 (13.5)	17 (32.7)	20 (38.5)	8 (15.4)	0 (0.0)	2.56 (0.916)	ปานกลาง	4
10. ขาดความ ร่วมมือในการ ปฏิบัติงาน	3 (5.8)	2 (3.8)	34 (65.4)	13 (25.0)	0 (0.0)	3.10 (0.721)	มาก	3
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	-	-	-	-	-	2.45 (0.748)	น้อย	

จากตารางที่ 4.27 แสดงปัญหาในการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับ น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.45) เมื่อพิจารณาปัญหาในแต่ละด้าน พบว่า

ที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกร ให้ความคิดเห็นในประเด็นปัญหาในการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร โดยปัญหาที่อยู่ในระดับ มากมี 3 ประเด็น ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์มีปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 4.20) เงินทุนในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 3.92) ขาดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 3.10) ปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลาง มี 1 ประเด็น ได้แก่ ไม่

มีเวลาในการทำกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย 2.56) ปัญหาที่อยู่ในระดับน้อย มี 3 ประเด็น ได้แก่ สมาชิกไม่เข้าใจในกระบวนการในการทำกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย 2.17) อายุของที่สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรมีความแตกต่างกันมาก(ค่าเฉลี่ย 1.85) ผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญในการทำกิจกรรมยูวเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 1.83) และปัญหาที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด มี 3 ประเด็น ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนไม่สนับสนุนกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย 1.71) ครูที่ปรึกษาไม่มีเวลาในการดำเนินกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย 1.71) และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรขาดการติดตาม (ค่าเฉลี่ย 1.63) ตามลำดับ

5.1.3 ปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่จากการสนทนากลุ่ม

ปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ ประกอบด้วย ปัญหา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้ปกครอง ด้านครูที่ปรึกษา ด้านโรงเรียนและกิจกรรมกลุ่ม ด้านเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ผลการสนทนากลุ่มจากตัวแทนสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร ที่ปรึกษายูวเกษตรกร เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง และคณะกรรมการยูวเกษตรกร ปรากฏดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 ปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่จากการสนทนากลุ่ม

ด้าน	ปัญหา
ด้านผู้ปกครอง	1. ผู้ปกครองไม่เข้าใจความสำคัญของกิจกรรมยูวเกษตรกร
ด้านครูที่ปรึกษา	1. ครูที่ปรึกษาบางรายไม่เข้าใจกิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกรที่ชัดเจน 2. ครูที่ปรึกษาไม่มีเวลาทำกิจกรรมเนื่องจากต้องสอนหลายวิชาในโรงเรียนขนาดเล็ก
ด้านโรงเรียนและ กิจกรรมกลุ่ม	1. วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ 2. งบประมาณในการสนับสนุนไม่เพียงพอ 3. กิจกรรมในโรงเรียนไม่มีความหลากหลาย
ด้านเจ้าหน้าที่ส่งเสริม	1. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมไม่ค่อยได้เข้าให้ความรู้กลุ่มยูวเกษตรกร 2. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมเปลี่ยนบ่อยทำให้ความเข้าใจในดำเนินงานยูวเกษตรกรมีไม่มาก

5.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนากลุ่มยูวเกษตรกร ในจังหวัดกระบี่

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ ประกอบด้วย ข้อเสนอแนะ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้ปกครอง ด้านครูที่ปรึกษา ด้านโรงเรียนและกิจกรรมกลุ่ม ด้านเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 ข้อเสนอแนะในการพัฒนากลุ่มเยาวชนเกษตรกร

ด้าน	ข้อเสนอแนะ
ด้านผู้ปกครอง	1. ควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมเยาวชนเกษตรกร
ด้านครูที่ปรึกษา	1. นำไปศึกษาดูงานในกลุ่มที่ดีและมีศักยภาพ 2. เพิ่มเวลาในด้านกิจกรรมมากขึ้น
ด้านโรงเรียนและ กิจกรรมกลุ่ม	1. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในกิจกรรมเยาวชนเกษตรกร 2. สนับสนุนงบประมาณ 3. ควรมีการทำกิจกรรมที่หลากหลาย 4. กิจกรรมควรมีการสนับสนุนให้เกิดรายได้
ด้านเจ้าหน้าที่	1. ควรมีการให้ความรู้แก่กลุ่มเยาวชนเกษตรกรให้สม่ำเสมอ
ส่งเสริม	2. ควรมีการให้ความรู้เจ้าหน้าที่ใหม่ในด้านงานเยาวชนและศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5.3 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคกลยุทธ์การพัฒนากลุ่มเยาวชนเกษตรกร

จากการวิเคราะห์สนทนากลุ่ม (Focus Group) กับสมาชิกและที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกร จำนวน 20 ราย ในประเด็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ทำให้ทราบปัจจัยในการพัฒนากลุ่มเยาวชนเกษตรกร ในจังหวัดกระบี่ โดยการวิเคราะห์ SWOT ดังนี้

5.3.1 สภาพปัจจัยภายใน (จุดแข็ง จุดอ่อน)

ตารางที่ 4.30 จุดแข็ง จุดอ่อน ในการพัฒนากลุ่มเยาวชนเกษตรกร

จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
1. ที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกร	1. ที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกร
1) มีความมุ่งมั่นตั้งใจ และเสียสละเวลา	1) ไม่มีเวลาในการทำกิจกรรม
2) มีความรู้ความสามารถ	2) รับผิดชอบงานหลายหน้าที่ในโรงเรียน
3) มีประสบการณ์ในการสอน	

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
2.สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร 1)มีความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกร 2)มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย	2.สมาชิกยูวเกษตรกร 1)ไม่มีเวลาในการทำกิจกรรม 2)ขาดความรู้ในบางกิจกรรมของงานยูวเกษตรกร 3)สมาชิกบางกลุ่มมีอายุน้อยไม่สามารถทำกิจกรรมบางกิจกรรมได้
3.ทรัพยากรและเงินทุนในกลุ่ม 1)ในบางกลุ่มมีความพร้อมในด้านทรัพยากรและเงินทุนเพราะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอทำให้กิจกรรมดำเนินอย่างต่อเนื่อง	3.ทรัพยากรและเงินทุนในกลุ่ม 1)ขาดเงินทุนในการพัฒนากลุ่ม 2)วัสดุอุปกรณ์ไม่ครบถ้วน
4.การบริหารจัดการกลุ่ม 1)มีกฎระเบียบและข้อบังคับในการทำกิจกรรมชัดเจน 2)คณะกรรมการกลุ่มที่ได้รับคัดเลือกมีความรับผิดชอบ	4.การบริหารจัดการกลุ่ม 1)ในช่วงปิดภาคการศึกษาการดำเนินงานไม่มีความต่อเนื่อง 2).ในเรื่องการประชุมสภาและการทำบัญชีไม่มีความต่อเนื่อง

5.3.2 สภาพปัจจัยภายนอก (โอกาส อุปสรรค)

ตารางที่ 4.31 โอกาสและอุปสรรคในการพัฒนากลุ่มยูวเกษตรกร

โอกาส (O)	อุปสรรค (T)
1.เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้การสนับสนุนความรู้ 2.หน่วยงานต่างๆให้การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน	1.ในด้านการสนับสนุนงบประมาณไม่ได้ต่อเนื่อง 2.มีความล่าช้าในการติดต่อประสานงาน

5.4 แนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร ในจังหวัดกระบี่ มีแนวทางดังนี้ ด้านการเรียนรู้

- 1) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกรุ่นใหม่และรุ่นเก่า คือ การแลกเปลี่ยนความรู้จากรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง ถ่ายทอดความรู้จากรุ่นสู่รุ่น ร่วมกันแก้ไขปัญหา
- 2) ส่งเสริมความรู้ในกิจกรรมกลุ่มเยาวชนเกษตรกร เป็นการให้ความรู้ในกิจกรรมเยาวชนเกษตรกรในด้านต่างๆ เช่น การทำกิจกรรมการเกษตร (ปลูกผัก เลี้ยงสัตว์ ประมง) การแปรรูปอาหาร การทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการประชุม
- 3) ส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยสนับสนุนให้สมาชิกเยาวชนเกษตรกรได้ร่วมเรียนรู้และฝึกปฏิบัติกิจกรรมทุกกิจกรรมอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง
- 4) ดูงานจากกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ โดยการไปศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนความรู้จากกลุ่มเยาวชนเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จและเป็นแกนนำ

ด้านการดำเนินงาน

- 1) ที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมร่วมกันวางแผนการพัฒนากลุ่ม โดยมีการร่วมปรึกษาหารือ วางแผนการดำเนินกิจกรรมกลุ่มในทุกๆด้านให้ทั่วถึง เหมาะกับเวลา บริบทโรงเรียน เด็กนักเรียน และชุมชนเพื่อเป็นการพัฒนากลุ่มอย่างยั่งยืน
- 2) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเข้าให้คำปรึกษาและชี้แนะการดำเนินงานกลุ่ม โดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเปรียบเสมือนพี่เลี้ยง คอยให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา หากำตอบ และร่วมสนับสนุนในทุกกิจกรรมของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร
- 3) กำหนดเวลาในการทำกิจกรรมเพื่อให้สมาชิกได้ทำกิจกรรมสม่ำเสมอ โดยการกำหนดช่วงเวลาในการทำกิจกรรมให้สอดคล้องไปในกิจกรรมการเรียน อย่างสม่ำเสมอ

ด้านประสานงาน

- 1) ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆในเรื่องงบประมาณอย่างต่อเนื่อง โดยการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆที่มีงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาให้แก่กลุ่มเยาวชนเกษตรกร

ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐาน

6.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อกลุ่มยูวเกษตรกร

ตารางที่ 4.32 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อกลุ่มยูวเกษตรกรระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษายูวเกษตรกร

ประเด็นความคิดเห็น	สมาชิกยูวเกษตรกร n = 233		ความหมาย	ที่ปรึกษายูวเกษตรกร n=52		t	sig	
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.			
	1. การดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรเป็นการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตร	4.54		0.499	มากที่สุด			4.48
2. การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้รู้สึกถึงความสำคัญของการเกษตร	4.43	0.530	มากที่สุด	4.40	0.534	มากที่สุด	0.000	1.000
3. การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้รู้สึกถึงความสำคัญของการเกษตรที่มีความสำคัญต่อประเทศ	4.03	0.642	มาก	4.19	0.768	มาก	-1.257	0.214
4. การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เห็นความสำคัญของอาหารและสุขภาพ	4.33	0.541	มากที่สุด	4.19	0.768	มาก	0.647	0.520
5. การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้ยูวเกษตรกรมีความภาคภูมิใจในอาชีพการเกษตร	4.31	0.556	มากที่สุด	4.38	0.690	มากที่สุด	-0.726	0.471
6. การดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรเป็นการสร้างความรู้	4.60	0.491	มากที่สุด	4.37	0.595	มากที่สุด	1.850	0.070
7. การดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรเป็นการสร้างทักษะและความสามารถด้านเทคโนโลยีด้านการเกษตร	4.15	0.594	มาก	4.13	0.687	มาก	-0.292	0.771
8. การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดภาวะผู้นำ	4.55	0.556	มากที่สุด	4.37	0.742	มากที่สุด	1.322	0.192
9. การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดการฝึกการอยู่ร่วมกันในสังคม	4.64	0.480	มากที่สุด	4.21	0.800	มากที่สุด	3.188**	0.002

ตารางที่ 4.32 (ต่อ)

ประเด็นความคิดเห็น	สมาชิกยูว เกษตรกร n = 233		ความหมาย	ที่ปรึกษายูว เกษตรกร n=52		t	sig	
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.			
	10.การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำ ให้เกิดระบบการบริหารจัดการ ใน ลักษณะแบบกลุ่มได้เป็นอย่างดี	4.54		0.500	มากที่สุด			4.33
รวม	4.41	(0.539)	มากที่สุด	4.30	(0.687)	มากที่สุด	0.796	0.430

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

**มีนัยสำคัญยิ่งที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.32 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อกลุ่มยูวเกษตรกรระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษายูวเกษตรกร ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

6.1.1 การดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรเป็นการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตร จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

6.1.2 การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้รู้สึกถึงความสำคัญของการเกษตร จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

6.1.3 การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้รู้สึกถึงความสำคัญของการเกษตรที่มีความสำคัญต่อประเทศ จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

6.1.4 การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เห็นความสำคัญของอาหารและสุขภาพ จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

6.1.5 การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้ยูวเกษตรกรมีความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด

ที่สุด และของที่ปริกษายูวเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่ง ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.1.6 การดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรเป็นการสร้างความรู้ จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปริกษายูวเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.1.7 การดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรเป็นการสร้างทักษะและความสามารถด้านเทคโนโลยีด้านการเกษตร จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปริกษายูวเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่ง ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.1.8 การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดภาวะผู้นำ จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปริกษายูวเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.1.9 การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดการฝึกการอยู่ร่วมกันในสังคม จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปริกษายูวเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ที่ 0.01

6.1.10 การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดระบบการบริหารจัดการ ในลักษณะแบบกลุ่มได้เป็นอย่างดี จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปริกษายูวเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่ง ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

สรุปคือ การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อกลุ่มยูวเกษตรกรระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกร และที่ปริกษายูวเกษตรกร การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดการฝึกการอยู่ร่วมกันในสังคม มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ที่ 0.01 ส่วนประเด็นอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยภาพรวมการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อกลุ่มยูวเกษตรกรระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปริกษายูวเกษตรกร สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และที่ปริกษายูวเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่ง ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกร

ตารางที่ 4.33 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษายูวเกษตรกร

ประเด็นความคิดเห็น	สมาชิกยูวเกษตรกร n = 233		ความหมายมากที่สุด	ที่ปรึกษายูวเกษตรกร n=52		ความหมายมากที่สุด	t	sig
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.			
	1.การกำหนดระเบียบและข้อตกลงที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่ม	4.67		0.458	มากที่สุด			
2.การบันทึกการประชุมสภายูวเกษตรกร	4.45	0.555	มากที่สุด	4.33	0.678	มากที่สุด	0.434	0.666
3.การเลือกตั้งคณะกรรมการสภายูวเกษตรกร เป็นไปตามระเบียบที่กลุ่มยูวเกษตรกรกำหนด	4.43	0.554	มากที่สุด	4.29	0.667	มากที่สุด	1.307	0.197
4.การกำหนดแผนงาน รายงานผลการดำเนินงานสม่ำเสมอ	4.39	0.593	มากที่สุด	4.29	0.723	มากที่สุด	0.711	0.480
5.การเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาในการทำกิจกรรมสม่ำเสมอ	4.41	0.558	มากที่สุด	4.29	0.723	มากที่สุด	0.864	0.392
6.การปรึกษาหารือในเรื่องกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.37	0.589	มากที่สุด	4.40	0.534	มากที่สุด	-0.340	0.735
7.การกำหนดแผนการดำเนินงาน และมอบหมายผู้เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนงาน	4.30	0.597	มากที่สุด	4.21	0.750	มากที่สุด	0.562	0.577
8.คณะกรรมการสภายูวเกษตรกรทุกคนควรมีหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจนและมีการทำงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการทุกตำแหน่ง	4.28	0.570	มากที่สุด	4.27	0.717	มากที่สุด	-0.299	0.766
9.การบันทึกกิจกรรมลงในสมุดบันทึกให้เรียบร้อย พร้อมต่อการตรวจ	4.27	0.609	มากที่สุด	4.13	0.864	มาก	0.481	0.632

ตารางที่ 4.33(ต่อ)

ประเด็นความคิดเห็น	สมาชิกยูวเกษตรกร		ความหมาย	ที่ปรึกษายูว		ความหมาย	t	sig
	n = 233			เกษตรกร				
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.				
10.สมาชิกควรปฏิบัติรับผิดชอบงานของตัวอย่างเต็มที่	4.56	0.578	มากที่สุด	4.44	0.574	มากที่สุด	0.663	0.510
11.การประชุมประจำเดือนสภายูวเกษตรกรสม่ำเสมอ	4.45	0.628	มากที่สุด	4.27	0.598	มากที่สุด	1.069	0.290
12.การเผยแพร่งานกลุ่มยูวเกษตรกรเพื่อให้ผู้สนใจเข้ามาเป็นสมาชิกมากขึ้น	4.48	0.565	มากที่สุด	4.33	0.617	มากที่สุด	1.000	0.322
รวม	4.42	(0.619)	มากที่สุด	4.30	(0.670)	มากที่สุด	0.903	0.371

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

**มีนัยสำคัญยิ่งที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.33 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษายูวเกษตรกร ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

6.2.1 การกำหนดระเบียบและข้อตกลงที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่ม จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

6.2.2 การบันทึกการประชุมสภายูวเกษตรกร จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.2.3 การเลือกตั้งคณะกรรมการสภายูวเกษตรกร เป็นไปตามระเบียบที่กลุ่มยูวเกษตรกรกำหนด จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.2.4 การกำหนดแผนงาน รายงานผลการดำเนินงานสม่ำเสมอ จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.2.5 การเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาในการทำกิจกรรมสม่ำเสมอ จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.2.6 การปรึกษาหารือในเรื่องกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.2.7 การกำหนดแผนการดำเนินงานและมอบหมายผู้เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนงาน จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.2.8 คณะกรรมการสภายูวเกษตรกรทุกคนควรมีหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจน และมีการทำงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการทุกตำแหน่ง จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.2.9 การบันทึกกิจกรรมลงในสมุดบันทึกให้เรียบร้อย พร้อมต่อการตรวจ จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.2.10 สมาชิกควรปฏิบัติรับผิดชอบงานของตนอย่างเต็มที่ จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.2.11 การประชุมประจำเดือนสภายูวเกษตรกรสม่ำเสมอ จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.2.12 การเผยแพร่งานกลุ่มยูวเกษตรกรเพื่อให้ผู้สนใจเข้ามาเป็นสมาชิกมากขึ้น จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

สรุปคือ การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษายูวเกษตรกร การกำหนดระเบียบและข้อตกลงที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่ม ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนประเด็นอื่นๆไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยภาพรวมเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรระหว่างสมาชิกยูวเกษตรและที่ปริญายูวเกษตร สมาชิกยูวเกษตรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และที่ปริญายูวเกษตรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการทำการเกษตรของกลุ่มยูวเกษตร

ตารางที่ 4.34 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการทำการเกษตรของกลุ่มยูวเกษตรระหว่างสมาชิกยูวเกษตรและที่ปริญายูวเกษตร

ประเด็นความคิดเห็น	สมาชิกยูวเกษตร n = 233		ความหมาย	ที่ปริญายูวเกษตร n = 52		ความหมาย	t	sig
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.			
	1.อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่มีคุณค่าควรสนับสนุน	4.60		0.492	มากที่สุด			
2.อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่เหมาะสมสำหรับทุกคน	4.53	0.557	มากที่สุด	4.15	0.751	มาก	2.828**	0.007
3.รู้สึกตื่นตัวเมื่อได้ทำการเกษตรทำแล้วสนุก	4.64	0.939	มากที่สุด	3.96	0.862	มาก	1.097	0.278
4.อาชีพเกษตรกรรมช่วยให้ชีวิตความเป็นอยู่ที่บ้านดีขึ้น	4.22	0.702	มากที่สุด	4.08	0.860	มาก	0.118	0.907
5.การเกษตรทำให้เกิดความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำการเกษตรอยู่เสมอ	4.24	0.632	มากที่สุด	4.23	0.807	มากที่สุด	-0.531	0.598
6.นักเรียนรู้สึกยินดีที่ได้ฟังการบรรยายในเรื่องการเกษตร	4.11	0.710	มาก	3.83	0.923	มาก	0.916	0.364
7.ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ทันสมัยได้	4.09	0.670	มาก	3.83	0.901	มาก	1.119	0.268
8.การทำกรเกษตรเป็นอาชีพอิสระได้	4.52	0.558	มากที่สุด	4.37	0.817	มากที่สุด	0.814	0.420
9.นักเรียนคิดว่าอาชีพเกษตรกรรมมีศักดิ์ศรีเหมือนอาชีพอื่น	3.81	0.688	มาก	3.83	0.760	มาก	-0.299	0.766

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

ประเด็นความคิดเห็น	สมาชิกยูว เกษตรกร		ความหมาย	ที่ปรึกษา เกษตรกร		t	sig	
	n = 233			n = 52				
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.			
10.อาชีพเกษตรกรทำแล้วเท่	3.75	0.682	มาก	3.71	0.848	มาก	0.000	1.000
รวม	4.25	(0.664)	มากที่สุด	4.05	(0.802)	มาก	1.123	0.265

จากตารางที่ 4.34 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการทำการเกษตรของกลุ่มยูวเกษตรกรระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษาเกษตรกร ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

6.3.1 อาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่มีคุณค่าควรสนับสนุน จากการศึกษาพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษาเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.3.2 อาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่เหมาะสมสำหรับทุกคน จากการศึกษาพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษาเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

6.3.3 รู้สึกดีในตัวเมื่อได้ทำการเกษตรทำแล้วสนุก จากการศึกษาพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษาเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.3.4 อาชีพเกษตรกรช่วยให้ชีวิตความเป็นอยู่ที่บ้านดีขึ้น จากการศึกษาพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษาเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.3.5 การเกษตรทำให้เกิดความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำการเกษตรอยู่เสมอ จากการศึกษาพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษาเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.3.6 นักเรียนรู้สึกยินดีที่ได้ฟังการบรรยายในเรื่องการเกษตร จากการศึกษาพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษาเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.3.7 ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ทันสมัยได้ จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยุวเกษตรกรรมมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมาก และของที่ปรึกษายุวเกษตรกรรมระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมาก ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.3.8 การทำการเกษตรเป็นอาชีพอิสระได้ จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยุวเกษตรกรรมมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษายุวเกษตรกรรมระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.3.9 นักเรียนคิดว่าอาชีพเกษตรกรรมมีศักดิ์ศรีเหมือนอาชีพอื่น จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยุวเกษตรกรรมมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมาก และของที่ปรึกษายุวเกษตรกรรมระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมาก ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.3.10 อาชีพเกษตรทำแล้วดี จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยุวเกษตรกรรมมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมาก และของที่ปรึกษายุวเกษตรกรรมระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมาก ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

สรุปคือ การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นต่อการทำการเกษตรของกลุ่มยุวเกษตรกรรมระหว่างสมาชิกยุวเกษตรกรรมและที่ปรึกษายุวเกษตรกรรม อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่เหมาะสมสำหรับทุกคน ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ส่วนประเด็นอื่นๆไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยภาพรวมเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการทำการเกษตรของกลุ่มยุวเกษตรกรรมระหว่างสมาชิกยุวเกษตรกรรมและที่ปรึกษายุวเกษตรกรรม สมาชิกยุวเกษตรกรรมมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และที่ปรึกษายุวเกษตรกรรมระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมาก ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.4 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร
 ตารางที่ 4.35 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษาเกษตรกร

ประเด็นการมีส่วนร่วม	สมาชิกยูวเกษตรกร n = 233		ความหมาย	ที่ปรึกษาเกษตรกร n = 52		ความหมาย	t	sig
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.			
	1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน	-		-	-			
1.1 การกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่ม	4.48	0.501	มากที่สุด	4.31	0.612	มากที่สุด	1.188	0.240
1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ ในการดำเนินกิจกรรม	4.28	0.634	มากที่สุด	4.10	0.748	มาก	0.626	0.534
1.3 การกำหนดแผนกิจกรรม ของกลุ่ม	4.31	0.548	มากที่สุด	4.17	0.706	มาก	0.551	0.584
1.4 การวางแผนการทำ กิจกรรมของกลุ่ม	4.39	0.523	มากที่สุด	4.21	0.696	มากที่สุด	1.158	0.252
1.5 การวางแผนการบริหารการ ดำเนินงานกลุ่ม	4.17	0.767	มาก	4.08	0.763	มาก	0.000	1.000
2. การมีส่วนร่วมในการ ดำเนินงาน	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1 การเลือกตั้งหรือคัดเลือก กรรมการกลุ่ม	4.68	0.476	มากที่สุด	4.52	0.577	มากที่สุด	1.531	0.132
2.2 การดำเนินกิจกรรมกลุ่ม	4.60	0.517	มากที่สุด	4.50	0.577	มากที่สุด	0.727	0.471
2.3 การประชุมสภา เกษตรกร	4.56	0.506	มากที่สุด	4.44	0.574	มากที่สุด	1.062	0.293
2.4 การแก้ไขปัญหา กิจกรรม กลุ่ม	4.43	0.606	มากที่สุด	4.38	0.599	มากที่สุด	-	0.881
							0.151	

ตารางที่ 4.35 (ต่อ)

ประเด็นการมีส่วนร่วม	สมาชิกยูว เกษตรกร n = 233		ความหมาย ที่ปรึกษา เกษตรกร n = 52	สมาชิกยูว เกษตรกร n = 52		ความหมาย	t	sig
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.			
	3.การมีส่วนร่วมในการรับ ผลประโยชน์	-		-	-			
3.1 การนำผลผลิตของกลุ่มไป จำหน่ายเพื่อสร้างรายได้	4.32	0.631	มากที่สุด	3.98	0.828	มาก	1.334	0.188
3.2 การแบ่งปันผลกำไรจากการ ดำเนินกิจกรรมกลุ่ม	4.27	0.701	มากที่สุด	3.96	0.816	มาก	1.261	0.213
3.3 การนำผลผลิตไปใช้ในการ บริโภค	4.50	0.550	มากที่สุด	4.92	0.269	มากที่สุด	-	0.000
3.4 การนำประสบการณ์ไปใช้ในการ เรียน	4.44	0.578	มากที่สุด	4.90	0.298	มากที่สุด	-	0.000
4.การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	-	-	-	-	-	-	-	-
4.1 การให้ข้อเสนอแนะในการทำ กิจกรรมกลุ่ม	4.38	0.757	มากที่สุด	4.29	0.536	มากที่สุด	-0.270	0.788
4.2 การวิเคราะห์ผลการดำเนิน กิจกรรมกลุ่ม	4.15	0.748	มาก	4.12	0.704	มาก	-0.496	0.622
4.3 การเสนอความคิดเห็น เกี่ยวกับกิจกรรมกลุ่ม	4.30	0.703	มากที่สุด	4.31	0.579	มากที่สุด	-0.711	0.480
รวม	4.39	0.609	มากที่สุด	4.32	0.617	มากที่สุด	0.259	0.796

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญยิ่งที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.35 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มยูว
เกษตรกรระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษาเกษตรกร ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

6.4.1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน

1) การกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูว
เกษตรกรมีระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษาเกษตรกรระดับการมีส่วนร่วม
เฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

2) **การแบ่งปันผลกำไรจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม** จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

3) **การนำผลผลิตไปใช้ในการบริโภค** จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ที่ 0.01

4) **การนำประสบการณ์ไปใช้ในการเรียน** จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ที่ 0.01

6.4.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

1) **การให้ข้อเสนอแนะในการทำกิจกรรมกลุ่ม** จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกร ระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

2) **การวิเคราะห์ผลการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม** จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

3) **การเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมกลุ่ม** จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

สรุปคือ การเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษายูวเกษตรกร อาชีพการนำผลผลิตไปใช้ในการบริโภค ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ 0.01 และ การนำประสบการณ์ไปใช้ในการเรียน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ 0.01 ส่วนประเด็นอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยภาพรวมเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษายูวเกษตรกร สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมากที่สุด และที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.5 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของยูวเกษตรกรในการทำกิจกรรมการเกษตร
ตารางที่ 4.36 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของยูวเกษตรกรในการทำกิจกรรมการเกษตรระหว่าง
สมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปริญายูวเกษตรกร

ประเด็นการมีส่วนร่วม	สมาชิกยูว เกษตรกร n = 233		ความหมาย	ที่ปริญายูว เกษตรกร n = 52		ความหมาย	t	sig
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.			
	1. งานส่วนบุคคล	-		-	-			
1.1 การปลูกพืชผักสวนครัว	4.52	0.518	มากที่สุด	4.71	0.457	มากที่สุด	-1.925	0.060
1.2 การเลี้ยงสัตว์	3.65	0.864	มาก	4.42	0.637	มากที่สุด	-	0.000
1.3 การทำนา/การปลูกพืชไร่	3.38	0.791	มาก	4.25	0.738	มากที่สุด	-	0.000
1.4 กิจกรรมแปรรูป	3.73	0.805	มาก	4.46	0.503	มากที่สุด	-	0.000
1.5 กิจกรรมประมง	3.67	0.730	มาก	4.35	0.623	มากที่สุด	-	0.000
2. งานกลุ่มย่อย	-	-	-	-	-	-	-	-
2.1 การปลูกพืชผักสวนครัว	4.54	0.533	มากที่สุด	4.79	0.412	มากที่สุด	-2.642*	0.011
2.2 การเลี้ยงสัตว์	3.72	0.879	มาก	4.48	0.610	มากที่สุด	-	0.000
2.3 การทำนา/การปลูกพืชไร่	3.52	0.815	มาก	4.44	0.608	มากที่สุด	-	0.000
2.4 กิจกรรมแปรรูป	3.76	0.827	มาก	4.58	0.499	มากที่สุด	-	0.000
2.5 กิจกรรมประมง	3.76	0.823	มาก	4.44	0.574	มากที่สุด	-	0.000

ตารางที่ 4.36 (ต่อ)

ประเด็นการมีส่วนร่วม	สมาชิกยูว เกษตรกร n=233		ความหมาย ที่ปรึกษา เกษตรกร n=52	ความหมาย		t	sig	
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.			
3.งานรวม	-	-	-	-	-	-	-	
3.1 การเข้าร่วมการประชุม วางแผนการเกษตร	4.60	0.492	มากที่สุด	4.48	0.542	มากที่สุด	1.137	0.261
3.2 การร่วมดูแลกิจกรรม ทางการเกษตรของกลุ่ม	4.39	0.629	มากที่สุด	4.42	0.605	มากที่สุด	-0.454	0.652
3.3 การจัดบันทึกกิจกรรม การเกษตร	4.19	0.651	มาก	4.31	0.701	มากที่สุด	-1.071	0.289
รวม	3.95	0.719	มาก	4.47	0.577	มากที่สุด	-	0.000
							5.156**	

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

* มีนัยสำคัญยิ่งที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.36 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของยูวเกษตรกรในการทำกิจกรรม
การเกษตรระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษาเกษตรกร ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

6.5.1 งานส่วนบุคคล

1) การปลูกพืชผักสวนครัว จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับ
การมีส่วนร่วมเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่ง
ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

2) การเลี้ยงสัตว์ จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับการมีส่วน
ร่วมเฉลี่ยมาก และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งแตกต่างอย่างมี
นัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ที่ 0.01

3) การทำนา/การปลูกพืชไร่ จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับ
การมีส่วนร่วมเฉลี่ยมาก และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่ง
แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ที่ 0.01

3) การจดบันทึกกิจกรรมการเกษตร จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมาก และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

สรุปคือ การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของยูวเกษตรกรในการทำกิจกรรมการเกษตรระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษายูวเกษตรกร งานส่วนบุคคล มีประเด็น การเลี้ยงสัตว์ การทำนา/การปลูกพืชไร่ กิจกรรมแปรรูป กิจกรรมประมง งานกลุ่มย่อย มีประเด็น การปลูกพืชผักสวนครัว การเลี้ยงสัตว์ การทำนา/การปลูกพืชไร่ กิจกรรมแปรรูป กิจกรรมประมง ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ที่ 0.01 ส่วนประเด็นอื่นๆไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยภาพรวมการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของยูวเกษตรกรในการทำกิจกรรมการเกษตรระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษายูวเกษตรกร สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมาก และที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ที่ 0.01

6.6 เปรียบเทียบปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกร

ตารางที่ 4.37 เปรียบเทียบปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษายูวเกษตรกร

ประเด็นปัญหา	สมาชิกยูวเกษตรกร n=233		ความหมาย	ที่ปรึกษายูวเกษตรกร n=52		ความหมาย	t	sig
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.			
	1. วัสดุอุปกรณ์มีปริมาณน้อย ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	4.23		0.531	มาก ที่สุด			
2. เงินทุนในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอ	4.26	0.832	มาก ที่สุด	3.92	0.882	มาก	2.668**	0.010
3. ผู้บริหารโรงเรียนไม่สนับสนุนกิจกรรม	1.24	0.491	น้อย ที่สุด	1.71	0.667	น้อยที่สุด	-	0.000
4. อายุของที่สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรมีความแตกต่างกันมาก	1.70	1.015	น้อย ที่สุด	1.85	0.724	น้อย	-0.559	0.579

ตารางที่ 4.37 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	สมาชิกยูว เกษตรกร n=233		ความ หมาย	ที่ปรึกษา เกษตรกร n=52		ความหมาย	t	sig
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.			
	5. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ขาดการติดตาม	1.33		0.555	น้อย ที่สุด			
6. ครูที่ปรึกษาไม่มีเวลาในการ ดำเนินกิจกรรม	1.58	0.863	น้อย ที่สุด	1.71	0.637	น้อยที่สุด	-0.747	0.459
7. สมาชิกไม่เข้าใจใน กระบวนการในการทำกิจกรรม	2.13	1.205	น้อย	2.17	1.043	น้อย	0.000	1.000
8. ผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญ ในการทำกิจกรรมยูวเกษตรกร	1.70	0.927	น้อย ที่สุด	1.83	0.617	น้อย	-1.352	0.182
9. ไม่มีเวลาในการทำกิจกรรม	2.67	1.113	ปาน กลาง	2.56	0.916	ปานกลาง	0.475	0.637
10. ขาดความร่วมมือในการ ปฏิบัติงาน	2.49	1.087	น้อย	3.10	0.721	มาก	-	0.003
รวม	2.33	0.862	น้อย	2.45	0.748	น้อย	-1.018	0.313

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญยิ่งที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.37 เปรียบเทียบปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรระหว่างสมาชิก
ยูวเกษตรกรและที่ปรึกษาเกษตรกร ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

6.6.1 วัสดุอุปกรณ์มีปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน จากการศึกษาพบว่า
สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับปัญหาเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษาเกษตรกรระดับปัญหาเฉลี่ย
มาก ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.6.2 เงินทุนในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอ จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูว
เกษตรกรมีระดับปัญหาเฉลี่ยมากที่สุด และของที่ปรึกษาเกษตรกรระดับปัญหาเฉลี่ยมาก ซึ่ง
แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ที่ 0.01

6.6.3 ผู้บริหารโรงเรียนไม่สนับสนุนกิจกรรม จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับปัญหาเฉลี่ยน้อยที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับปัญหาเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.01

6.6.4 อายุของที่สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรมีความแตกต่างกันมาก จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับปัญหาเฉลี่ยน้อยที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับปัญหาเฉลี่ยน้อย ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.6.5 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรขาดการติดตาม จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับปัญหาเฉลี่ยน้อยที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับปัญหาเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.6.6 ครูที่ปรึกษาไม่มีเวลาในการดำเนินกิจกรรม จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับปัญหาเฉลี่ยน้อยที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับปัญหาเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.01

6.6.7 สมาชิกไม่เข้าใจในกระบวนการในการทำกิจกรรม จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับปัญหาเฉลี่ยน้อย และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับปัญหาเฉลี่ยน้อย ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.6.8 ผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญในการทำกิจกรรมยูวเกษตรกร จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับปัญหาเฉลี่ยน้อยที่สุด และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับปัญหาเฉลี่ยน้อย ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.6.9 ไม่มีเวลาในการทำกิจกรรม จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับปัญหาเฉลี่ยปานกลาง และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับปัญหาเฉลี่ยปานกลาง ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

6.6.10 ขาดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน จากการศึกษาพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับปัญหาเฉลี่ยน้อย และของที่ปรึกษายูวเกษตรกรระดับปัญหาเฉลี่ยมาก ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.01

สรุปคือ การเปรียบเทียบปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษายูวเกษตรกร เงินทุนในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอ ผู้บริหารโรงเรียนไม่สนับสนุนกิจกรรม เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรขาดการติดตาม และ ขาดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.01 ส่วนประเด็นอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยภาพรวมการเปรียบเทียบปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรระหว่างสมาชิก
ยูวเกษตรกรและที่ปรึกษายูวเกษตรกร สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับปัญหาเฉลี่ยน้อย และที่ปรึกษา
ยูวเกษตรกรระดับปัญหาน้อย ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเยาวชนตรกรในจังหวัดกระบี่ ผู้วิจัยได้เสนอประเด็นสำคัญ จำแนกออกเป็น 3 ส่วน คือ สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ความรู้แหล่งความรู้เกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มเยาวชนตรกร (2) ความคิดเห็นต่อกลุ่มเยาวชนตรกร ต่อการดำเนินงานและต่อการทำกิจกรรมเกษตรของสมาชิกกลุ่มเยาวชนตรกร (3) การมีส่วนร่วม และการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนตรกรของกลุ่มเยาวชนตรกร (4) ปัญหา ข้อเสนอแนะและ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเยาวชนตรกร

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นสมาชิกของกลุ่มเยาวชนตรกรและอาจารย์ที่ปรึกษากลุ่มเยาวชนตรกรในจังหวัดกระบี่ จาก 8 อำเภอ จำนวน 64 กลุ่ม ประชากรประกอบด้วย 1) สมาชิกกลุ่มเยาวชนตรกรจำนวน 1,431 คน 2) อาจารย์ที่ปรึกษากลุ่มเยาวชนตรกร จำนวน 64 ราย และ 3) คณะกรรมการสมาชิกเยาวชนตรกร จำนวน 64 ราย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ Taro Yamane ที่ค่าความคลาดเคลื่อน 0.06 ได้กลุ่มตัวอย่าง 1) สมาชิกกลุ่มเยาวชนตรกรจำนวน 233 ราย 2) อาจารย์ที่ปรึกษากลุ่มเยาวชนตรกร จำนวน 52 ราย ส่วน 3) คณะกรรมการสมาชิกเยาวชนตรกร จำนวน 64 ราย ใช้วิธีการคัดเลือกเฉพาะเจาะจงในจังหวัดกระบี่ จาก 8 อำเภอ จำนวน 64 ราย โดยเลือกคณะกรรมการ 1 รายในกลุ่มเยาวชนตรกร จาก 64 ราย

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ประกอบด้วย ลักษณะคำถามแบบแบบปลายปิดและคำถามปลายเปิด ประกอบด้วย 5 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ของสมาชิกเยาวชนตรกรและที่ปรึกษายูวเกษตรกร ความรู้แหล่งความรู้ ความคิดเห็นต่อกลุ่มเยาวชนตรกร ต่อการดำเนินงานและต่อการทำกิจกรรมเกษตร การมีส่วนร่วม และการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนตรกร ปัญหา ข้อเสนอแนะในการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเยาวชนตรกร ทดสอบ

ความเชื่อถือได้จากกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ศึกษา จำนวน 20 ราย ในจังหวัดกระบี่ ได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

1) ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มของยูเนสโก ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.90

2) ความคิดเห็นต่อกลุ่มของยูเนสโก ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.71

3) ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.87

4) ความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรมยูเนสโก ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.73

5) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่ม ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ

0.92

6) การมีส่วนร่วมของยูเนสโกในการทำกิจกรรมยูเนสโก ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.91

7) ปัญหา ข้อเสนอแนะในการพัฒนาศักยภาพกลุ่มของยูเนสโก ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.75

1.2.3 เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการใช้แบบสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มของยูเนสโกในจังหวัดกระบี่ จำนวน 233 ราย ที่ปรึกษากลุ่มของยูเนสโก 52 ราย และคณะกรรมการกลุ่มของยูเนสโก 64 รายและสนทนากลุ่มจากกลุ่มตัวอย่าง 20 คน

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation; S.D) และทดสอบสมมติฐาน โดยการใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างโดยใช้การวิเคราะห์ t-test

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 ข้อมูลสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม

1) สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล

ของสมาชิกยูเนสโก พบว่า สมาชิกยูเนสโก ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุค่าเฉลี่ย 12.50 ปี มากกว่าครึ่งศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา

ของที่ปรึกษาของยูเนสโก พบว่า ที่ปรึกษาของยูเนสโก ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุค่าเฉลี่ย 42.35 ปี มากกว่าครึ่งจบการศึกษาระดับปริญญาตรี

2) สภาพเศรษฐกิจและสังคม

ของสมาชิกยูเนสโก พบว่า ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกกลุ่มของยูเนสโกเฉลี่ย 2.24 ปี และมากกว่าครึ่งผู้ปกครอง ทำอาชีพเกษตรกรรม

ของที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกร พบว่า ประสิทธิภาพในการทำงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกรเฉลี่ย 5.31 ปี

1.3.2 ความรู้ และแหล่งความรู้เกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

1) ความรู้การดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกรของสมาชิกเยาวชนเกษตรกร

ผลการศึกษาพบว่าระดับความรู้การดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกรของสมาชิกเยาวชนเกษตรกร สมาชิกส่วนใหญ่มีความรู้ในประเด็นเยาวชนเกษตรกร คือเด็กและเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 10-15 ปี มีความสนใจด้านการเกษตร เยาวชนเกษตรกรต้องมีการจัดบันทึกกิจกรรม ในโครเวอร์สีเขียว มี 4 แฉก คือสัญลักษณ์ของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร คณะกรรมการสภาเยาวชนเกษตรกรประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ เหรัญญิก ปฏิคม การแปรรูปอาหารเป็นหนึ่งในกิจกรรมของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร งานของเยาวชนเกษตรกรแบ่งเป็น งานส่วนบุคคล งานกลุ่มย่อย และ งานรวม แต่ยังไม่เข้าใจผิดเกี่ยวกับกิจกรรมเยาวชนเกษตรกรที่สำคัญที่สุดอยู่ โดยสมาชิกสามารถตอบคำถามความรู้ได้ถูกต้องเฉลี่ย 9.25 ข้อ ตอบได้ต่ำสุด 7 ข้อ สูงสุด 10 ข้อ

2) แหล่งความรู้เกี่ยวกับการรับความรู้ด้านเยาวชนเกษตรกรของสมาชิกเยาวชนเกษตรกร

ผลการศึกษา พบว่า แหล่งความรู้เกี่ยวกับการรับความรู้ด้านเยาวชนเกษตรกรของสมาชิกเยาวชนเกษตรกร พบว่า โดยภาพรวม ได้รับความรู้จากแหล่งความรู้ในระดับมาก โดยสมาชิกได้รับความรู้จากแหล่งความรู้จากจากสื่อบุคคล ได้จากครูและเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ตามลำดับ รองลงมาได้รับจากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆมากที่สุด ได้แก่ จากการประชุมและการอ่าน ตามลำดับ

3) แหล่งความรู้เกี่ยวกับการรับความรู้ด้านเยาวชนเกษตรกรของที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกร

ผลการศึกษา พบว่า แหล่งความรู้เกี่ยวกับการรับความรู้ด้านเยาวชนเกษตรกรของที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกร พบว่า โดยภาพรวม ได้รับความรู้จากแหล่งความรู้ในระดับมาก โดยได้รับความรู้จากแหล่งความรู้จากจากสื่อบุคคล ได้จากนักวิชาการส่งเสริมและครู ตามลำดับ รองลงมาได้รับจากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆมากที่สุด ได้แก่ การอ่านและการประชุม ตามลำดับ

1.3.3 ความคิดเห็นต่อกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

1) ความคิดเห็นต่อกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

ของสมาชิกเยาวชนเกษตรกร

ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกเยาวชนเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อกลุ่มเยาวชนเกษตรกร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ในประเด็น การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดการฝึกการอยู่ร่วมกันในสังคม และในประเด็นที่สมาชิกเยาวชนเกษตรกรยัง

ไม่เห็นถึงความสำคัญ คือ การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้รู้สึกถึงความสำคัญของการเกษตรที่มีความสำคัญต่อประเทศ

ของที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกร

ผลการศึกษา พบว่า ที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อกลุ่มเยาวชนเกษตรกร พบว่าระดับความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ในประเด็น คือ การดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกรเป็นการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตร และในประเด็นที่ ที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกรยังไม่เห็นถึงความสำคัญ คือ การดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกรเป็นการสร้างทักษะและความสามารถด้านเทคโนโลยีด้านการเกษตร

2) *ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกร*

ของสมาชิกเยาวชนเกษตรกร

ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกร พบว่าระดับความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ในประเด็น การกำหนดระเบียบและข้อตกลงที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่ม และในประเด็นที่ สมาชิกเยาวชนเกษตรกรยังไม่เห็นถึงความสำคัญ คือ ประเด็น บันทึกรายการกิจกรรมลงในสมุดบันทึกให้เรียบร้อย พร้อมต่อการตรวจ

ของที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกร

ผลการศึกษา พบว่า ที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกรของที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกร พบว่าระดับความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ในประเด็น คือ สมาชิกควรปฏิบัติรับผิดชอบงานของตนเองอย่างเต็มที่ และในประเด็นที่ ที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกรยังไม่เห็นถึงความสำคัญ คือ ประเด็น การบันทึกกิจกรรมลงในสมุดบันทึกให้เรียบร้อย พร้อมต่อการตรวจ

3) *ความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรมการเกษตร*

ของสมาชิก กลุ่มเยาวชนเกษตรกร

ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรมการเกษตร พบว่าระดับความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ในประเด็น รู้สึกตื่นตัวเมื่อได้ทำการเกษตรทำแล้วสนุก และในประเด็นที่ สมาชิกเยาวชนเกษตรกรยังไม่เห็นถึงความสำคัญ คือ ประเด็น อาชีพเกษตรทำแล้วเท่า

ของที่ปรึกษา กลุ่มเยาวชนเกษตรกร

ผลการศึกษา พบว่า ที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรมการเกษตรของที่ปรึกษากลุ่มเยาวชนเกษตรกร พบว่าระดับความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

โดยมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ในประเด็น คือ อาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่มีคุณค่าควรสนับสนุน และในประเด็นที่ที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรยังไม่เห็นถึงความสำคัญ คือ ประเด็น อาชีพเกษตรกรทำแล้วเท่

1.3.4 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

1) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่ม

ของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตร

ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกเยาวชนเกษตรมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ประเด็นที่สมาชิกเยาวชนเกษตรให้ความสำคัญมากที่สุดคือการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ได้แก่ การเลือกตั้งหรือคัดเลือกกรรมการกลุ่ม และประเด็นที่สมาชิกเยาวชนเกษตรยังให้ความสำคัญน้อยคือ ประเด็น การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ได้แก่ประเด็น วิเคราะห์ผลการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม

ของที่ปรึกษากลุ่มเยาวชนเกษตร

ผลการศึกษา พบว่า ที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ประเด็นที่ที่ปรึกษาเยาวชนเกษตร ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ได้แก่ การเลือกตั้งหรือคัดเลือกกรรมการกลุ่ม และประเด็นที่สมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรยังให้ความสำคัญน้อยคือ ประเด็น การมีส่วนร่วมในการวางแผน ได้แก่ประเด็น การกำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรม

2) การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตร

ของสมาชิกเยาวชนเกษตร

ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกเยาวชนเกษตรมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตร ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ประเด็นที่สมาชิกเยาวชนเกษตรให้ความสำคัญมากที่สุดคือการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตร คือ งานรวม ได้แก่ การเข้าร่วมการประชุมวางแผนการเกษตร และประเด็นที่สมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรยังให้ความสำคัญน้อยคือ ประเด็น งานส่วนบุคคล ได้แก่ประเด็น การปลูกพืชผักสวนครัว

ของที่ปรึกษาเยาวชนเกษตร

ผลการศึกษา พบว่า ที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตร ในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ประเด็นที่ที่ปรึกษาเยาวชนเกษตร ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ งานกลุ่มย่อย ได้แก่ การปลูกพืชผักสวนครัว และประเด็นที่ที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรยังให้ความสำคัญน้อยคือ ประเด็น งานรวม ได้แก่ประเด็น การจัดบันทึกกิจกรรมการเกษตร

1.3.5 การดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกร

ผลการศึกษา พบว่า การดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรเกินกว่าครึ่งมีกระบวนการดำเนินงานอยู่ในระดับ ดี แต่ยังมีประเด็นที่ยังต้องปรับปรุงคือด้าน ด้านการบริหารทุน และทรัพยากร ในประเด็น การบันทึกและจัดทำบัญชี ที่กลุ่มยูวเกษตรกรังไม่ให้ความสำคัญ

1.3.6 ระดับในการเป็นปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกร

1) ระดับในการเป็นปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกร

ของสมาชิกยูวเกษตรกร

ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรของสมาชิกยูวเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับ น้อย เมื่อพิจารณาปัญหาในแต่ละด้าน พบว่า

สมาชิกยูวเกษตรกร ให้ความคิดเห็นในประเด็นปัญหาในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร โดยปัญหาที่อยู่ในระดับ มากที่สุด มี 2 ประเด็น ได้แก่ เงินทุนในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอ และ วัสดุอุปกรณ์มีปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

ของที่ปรึกษายูวเกษตรกร

ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรของที่ปรึกษายูวเกษตรกร ในภาพรวมอยู่ในระดับ น้อย เมื่อพิจารณาปัญหาในแต่ละด้าน พบว่า

ที่ปรึกษายูวเกษตรกร ให้ความคิดเห็นในประเด็นปัญหาในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร โดยประเด็นปัญหาในระดับ มาก มี 3 ประเด็น ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์มีปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน เงินทุนในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอ ขาดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

1.3.7 ปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่จากการสนทนากลุ่ม

ผลการศึกษาปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรจากการสนทนากลุ่มเมื่อพิจารณาปัญหาในแต่ละด้าน พบว่า

1) ด้านผู้ปกครอง พบประเด็นปัญหาคือ ผู้ปกครองไม่เข้าใจความสำคัญของกิจกรรมยูวเกษตรกร

2) ด้านครูที่ปรึกษา พบประเด็นปัญหาคือ (1) ครูที่ปรึกษาบางรายไม่เข้าใจกิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกรที่ชัดเจน (2) ครูที่ปรึกษาไม่มีเวลาทำกิจกรรมเนื่องจากต้องสอนหลายวิชาในโรงเรียนขนาดเล็ก

3) ด้านโรงเรียนและกิจกรรมกลุ่ม พบประเด็นปัญหาคือ (1) วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ (2) งบประมาณในการสนับสนุนไม่เพียงพอ (3) กิจกรรมในโรงเรียนไม่มีความหลากหลาย

4) ด้านเจ้าหน้าที่ส่งเสริม พบประเด็นปัญหาคือ (1) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมไม่ค่อยได้เข้าให้ความรู้กลุ่มเยาวชนตรกร (2) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมเปลี่ยนบ่อยทำให้ความเข้าใจในดำเนินงานเยาวชนตรกรมีไม่มาก

1.3.8 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนากลุ่มเยาวชนตรกร ในจังหวัดกระบี่

ผลการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนากลุ่มเยาวชนตรกร ในจังหวัดกระบี่ พบว่า

1) ด้านผู้ประกอบการ พบข้อเสนอแนะ ได้แก่ ควรให้ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเยาวชนตรกร

2) ด้านครูที่ปรึกษา พบข้อเสนอแนะ ได้แก่ (1) นำไปศึกษาดูงานในกลุ่มที่ดีและมีศักยภาพ (2) เพิ่มเวลาในด้านกิจกรรมมากขึ้น

3) ด้านโรงเรียนและกิจกรรมกลุ่ม พบข้อเสนอแนะ ได้แก่ (1) สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในกิจกรรมเยาวชนตรกร (2) สนับสนุนงบประมาณ (3) ควรมีการทำกิจกรรมที่หลากหลาย (4) กิจกรรมควรมีการสนับสนุนให้เกิดรายได้

4) ด้านเจ้าหน้าที่ส่งเสริม พบข้อเสนอแนะ ได้แก่ (1) ควรมีการให้ความรู้แก่กลุ่มเยาวชนตรกรให้สม่ำเสมอ (2) ควรมีการให้ความรู้เจ้าหน้าที่ใหม่ในด้านงานเยาวชนและศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.3.9 การทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ t-test โดยได้ผลดังนี้

1) การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อกลุ่มเยาวชนตรกร ระหว่างสมาชิกเยาวชนตรกรและที่ปรึกษายุวเยาวชนตรกร พบว่า โดยภาพรวมสมาชิกเยาวชนตรกร และที่ปรึกษายุวเยาวชนตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ย มากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05 โดยพบว่า ในประเด็นย่อย การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดการฝึกการอยู่ร่วมกันในสังคมจากการศึกษาพบว่า สมาชิกเยาวชนตรกร และของที่ปรึกษายุวเยาวชนตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ที่ 0.01 ส่วนประเด็นอื่นๆไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนตรกรระหว่างสมาชิกเยาวชนตรกรและที่ปรึกษายุวเยาวชนตรกร โดยภาพรวมพบว่า สมาชิกเยาวชนตรกร และที่ปรึกษายุวเยาวชนตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05 โดยพบว่า ในประเด็นย่อย การกำหนดระเบียบและข้อตกลงที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มจากการศึกษาพบว่า สมาชิกเยาวชนตรกรและของที่ปรึกษายุวเยาวชนตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด

ที่สุด ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนประเด็นอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการทำการเกษตรระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษาเกษตรกร โดยภาพรวมพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด และที่ปรึกษาเกษตรกรระดับความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05 โดยพบว่า ในประเด็นย่อย อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่เหมาะสมสำหรับทุกคน ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ส่วนประเด็นอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษาเกษตรกร โดยภาพรวม พบว่า สมาชิกยูวเกษตรกร และที่ปรึกษาเกษตรกรระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05 โดยพบว่า ในประเด็นย่อย อาชีพการนำผลผลิตไปใช้ในการบริโภค ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และการนำประสบการณ์ไปใช้ในการเรียน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ส่วนประเด็นอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของยูวเกษตรกรในการทำกิจกรรมการเกษตรระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษาเกษตรกร โดยภาพรวม พบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรมีระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมาก และที่ปรึกษาเกษตรกรระดับการมีส่วนร่วมเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05 โดยพบว่า ในประเด็นย่อย งานส่วนบุคคล มีประเด็น การเลี้ยงสัตว์ การทำนา/การปลูกพืชไร่ กิจกรรมแปรรูป กิจกรรมประมง งานกลุ่มย่อย มีประเด็น การปลูกพืชผักสวนครัว การเลี้ยงสัตว์ การทำนา/การปลูกพืชไร่ กิจกรรมแปรรูป กิจกรรมประมง ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.01 ส่วนประเด็นอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6) การเปรียบเทียบปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรระหว่างสมาชิกยูวเกษตรกรและที่ปรึกษาเกษตรกร โดยภาพรวม พบว่า สมาชิกยูวเกษตรกร และที่ปรึกษาเกษตรกรระดับปัญหาน้อย ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05 โดยพบว่า ในประเด็นย่อย เงินทุนในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอ ผู้บริหารโรงเรียนไม่สนับสนุนกิจกรรม เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรขาดการติดตาม และ ขาดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.01 ส่วนประเด็นอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

2.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเยาวชนเกษตรกร ผลการศึกษาพบว่า

2.1.1 เพศ ผลจากการศึกษาพบว่า สมาชิกเยาวชนเกษตรกร ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 53. และ ร้อยละ 46.4) ต่างจาก ฅภัทร ก้านนท์ (2555, น.80) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในโรงเรียน กรณีศึกษากลุ่มเยาวชนเกษตรกรในโรงเรียนบ้านทุ่งคล้า ตำบลบึงคล้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในโรงเรียนมีสัดส่วนของเพศชายมากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 51.0 และร้อยละ 49.0) เพียงเล็กน้อยอาจเนื่องมาจากนักเรียนชายในโรงเรียนบึงคล้าให้ความสนใจในอาชีพเกษตรกรรมมากกว่านักเรียนหญิงให้ความสนใจกับการทำการเกษตรก็มีจำนวนสูงเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับ วีระชัย เข้มวงษ์ (2546, น.31) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการประกอบอาชีพเกษตรของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกร จังหวัดราชบุรี พบว่า เยาวชนเกษตรกร ร้อยละ 63.4 เป็นเพศชาย และร้อยละ 36.6 เป็นเพศหญิง และที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกร ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 57.7)

2.1.2 อายุ ผลจากการศึกษาพบว่า สมาชิกเยาวชนเกษตรกร อายุค่าเฉลี่ย 12.50 ปี และที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกร อายุค่าเฉลี่ย 42.35 ปี เช่นกับผลการวิจัยที่พบว่า กลุณ ศรีมงคล (2542, น.27) ได้ให้ความหมายว่าเยาวชนที่มีอายุ 10-25 ปี โดยธรรมชาติและอารมณ์แล้วชอบการรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรม ดังนั้นวิธีการส่งเสริมการเกษตรที่มีประสิทธิภาพและได้ผลก็คือ วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่มหรือเรียกว่า กลุ่มเยาวชนเกษตรกร คุณเด็ว วงศ์ภักดี (2536, น.33) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่าอายุของสมาชิกเยาวชนเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 20 อยู่ในช่วง 20-21 ปี รองลงมาร้อยละ 19.5 คือ 18-19 ปี และร้อยละ 17.0 อายุ 16-17 ปี เช่นเดียวกับ นครินทร์ บุญก่อแก้ว (2536, น.159) ศึกษาความต้องการของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดศรีสะเกษ มีอายุโดยเฉลี่ย 19 ปี ดังนั้นในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมต่างๆยังต้องอาศัยผู้ปกครองและที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำ และ วีระชัย เข้มวงษ์ (2546, น.32) พบว่าสมาชิกเยาวชนเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 27.3 อายุ 16-20 ปี

2.1.3 ระดับการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกเยาวชนเกษตรกร มากกว่าครึ่งศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา และ ที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกร มากกว่าครึ่งจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่า ธิดาวดี เหลืองธนโภค (2546, น.37) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกเยาวชนเกษตรกรในโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ระดับการศึกษาของ

สมาชิกยูวเกษตรกรในโรงเรียนร้อยละ 23.1 และ 21.7 ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และปีที่ 5 และ นครินทร์ บุญก่อแก้ว (2536, น.159) พบว่า สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดศรีสะเกษจบการศึกษาภาคบังคับโดยสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรดีเด่น มีการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาในระบบโรงเรียน ขณะที่สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรกำลังพัฒนาเมื่อจบการศึกษาภาคบังคับแล้ว จะไม่ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาในระบบโรงเรียน แต่ใช้ระบบการศึกษานอกโรงเรียนและฝึกวิชาชีพ ทั้งนี้อาจเพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่สามารถส่งบุตรให้เรียนระดับสูงได้ สาเหตุมาจากความยากจนประกอบกับผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบในชุมชน จึงมีการอพยพแรงงานไปรับจ้างต่างจังหวัด จึงทำให้สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรบางส่วนอพยพแรงงานไปต่างจังหวัดตามผู้ปกครองด้วย

2.1.4 การประกอบอาชีพของผู้ปกครอง ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 75.1 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ใกล้เคียงกับ วีระชัย เข็มวงค์ (2546, น.53) พบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรร้อยละ 36.6 ครอบครัวยุคประกอบอาชีพทำสวน รองลงมาร้อยละ 32.3 คือ ทำนา ร้อยละ 16.8 ทำนาควบคู่ทำไร่และทำสวน และร้อยละ 14.3 ทำไร่ และ นิจวรรณ จรุงจิรัฐิติกาล (2546, น.180) ศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานและความต้องการของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรดีเด่นและกลุ่มยูวเกษตรกรกำลังพัฒนาในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า กลุ่มยูวเกษตรกรดีเด่นสมาชิกมีพื้นที่ทำการเกษตรของครัวเรือนโดยเฉลี่ย 12 ไร่ โดยมีรายได้เงินสดจากภาคการเกษตร และมีรายได้จากกิจกรรมยูวเกษตรกรซึ่งแยกตามประเภทกิจกรรม

2.1.5 ระยะเวลาที่เป็นสมาชิก ผลการศึกษาพบว่า ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร เฉลี่ย 2.24 ปี สอดคล้องกับผลงานวิจัยที่พบว่า วีระชัย เข็มวงค์ (2546, น.53) พบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 52.2 มีอายุการเป็นสมาชิกกลุ่ม ระหว่าง 2-3 ปี ซึ่งสอดคล้องกับ ดุจเดี่ยว วงศ์ภักดี (2536, น.33) พบว่าระยะเวลาของการเป็นสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 51.5 จะเข้าร่วมกลุ่มยูวเกษตรกรเป็นเวลา 1-2 ปี และ ฅภัทร ก้านนท์ (2555, น.80) พบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรส่วนมากเพียงจะเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม 1 ปี

2.2 ความรู้และแหล่งความรู้เกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มยูวเกษตรกร

2.2.1 ความรู้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับความรู้การดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรของสมาชิกยูวเกษตรกร อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด เฉลี่ย 9.25 ข้อ ใกล้เคียงกับ ชัยคุณลักษณะ มณีวรรณ (2557, น.65) พบว่า คำถามที่สมาชิกยูวเกษตรกรทั้งหมดมีระดับความรู้มากที่สุด 3 อันดับ คือ ยูวเกษตรกรต้องมีสมุดบันทึกกิจกรรม ร้อยละ 87.7 รองลงมา คือ งานยูวเกษตรกรแบ่งเป็น งานส่วนบุคคล งานกลุ่มย่อย และงานรวม คิดเป็นร้อยละ 77.9 และอักษร ก ใน

เครื่องหมายยวเกศตรกร เป็นคำย่อ ของ เกศ กมล กร ภาย คิดเป็นร้อยละ 77.4 โดยภาพรวมสมาชิกยวเกศตรกรมีความรู้ เฉลี่ย 7.48 คะแนน ค่า คะแนนน้อยที่สุด 3 คะแนน มากที่สุด 10 คะแนน

2.2.2 แหล่งความรู้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แหล่งความรู้เกี่ยวกับการรับความรู้ด้านยวเกศตรกรของสมาชิกยวเกศตรกรโดยภาพรวม ได้รับความรู้จากแหล่งความรู้ในระดับมาก โดยสมาชิกได้รับความรู้จากแหล่งความรู้จากจากสื่อบุคคล ได้จากครูและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมตามลำดับ รองลงมาได้จากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆมากที่สุด ได้แก่ จากการประชุมและการอ่านตามลำดับ และ ที่ปรึกษายวเกศตรกร พบว่า ได้รับความรู้จากแหล่งความรู้ในระดับมาก โดยสมาชิกได้รับความรู้จากแหล่งความรู้จากจากสื่อบุคคล ได้จากนักวิชาการส่งเสริมและครู ตามลำดับใกล้เคียงกับ ชัญญลักษณ์ นิ่มนุ้ย (2554, น.37) พบว่า แหล่งความรู้ที่สมาชิกได้รับข่าวสารมากที่สุด ได้แก่ วิทยุโทรทัศน์ รองลงมาได้แก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ต่างจาก อัมร รอดคำ (2551, น.64) พบว่า สมาชิกได้รับข่าวสารจากสื่อบุคคลมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ สื่อการอบรมดูงาน สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามลำดับ

2.3 ความคิดเห็นต่อกลุ่มยวเกศตรกร ต่อการดำเนินงานและต่อการทำกิจกรรมเกษตรของสมาชิกกลุ่มยวเกศตรกรและที่ปรึกษายวเกศตรกร จากการศึกษา พบว่าระดับความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ประเด็นความคิดเห็นที่สมาชิกยวเกศตรกรเห็นความสำคัญมากที่สุดคือ ประเด็นความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่มยวเกศตรกรได้แก่ การกำหนดระเบียบและข้อตกลงที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่ม และประเด็นที่ยังให้ความสำคัญน้อยคือ ประเด็น ความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรมการเกษตร ได้แก่ อาชีพเกษตรทำแล้วแต่ ซึ่งควรสนับสนุนและปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตร ร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้รู้สึกถึงความสำคัญของการเกษตรต่อไป ใกล้เคียงกับ ชิดาวดี เหลืองชนะ โภค (2546, น.71) พบว่า สมาชิกทุกคนควรร่วมมือกัน มีส่วนร่วมเสนอและออกความคิดเห็นเพื่อนำผลที่ได้ไปปรับปรุงในการทำงาน และในเรื่องระยะเวลาการดำเนินงานนั้นควรเพิ่มเวลาให้มากขึ้นหรือมีการจัดฝึกในช่วงปิดภาคเรียนเพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เช่นเดียวกับ ปวิต ถมยาวิทย์ (2536, น.50) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มยวเกศตรกรจังหวัดกาญจนบุรี พบว่าสมาชิกยวเกศตรกรส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของกลุ่มยวเกศตรกร

2.4 การมีส่วนร่วมของสมาชิกยวเกศตรกรและที่ปรึกษายวเกศตรกร จากการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมากที่สุด รองลงมาการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการวางแผน และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และ ด้านการมีส่วนร่วมของยวเกศตรกรในการทำกิจกรรมการเกษตรของสมาชิกยวเกศตรกร ในจังหวัดกระบี่ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเกษตร

ด้านงานรวมมากที่สุด รองลงมา งานกลุ่มย่อย และงานส่วนบุคคล ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่า ชิดาวดี เหลืองชนะ โภค (2546, น.71) พบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมในการวางแผนมากที่สุดทั้งนี้เพราะการวางแผนมีครูที่ปรึกษาคอยให้คำชี้แนะในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการวางแผนจึงมีมากที่สุด รองลงมาเป็นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ทั้งนี้เนื่องจากสมาชิกยูวเกษตรกรในโรงเรียนมีโอกาสได้ปฏิบัติงานในภาคสนามจริง จึงมีโอกาสพบปะพูดคุยและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติงาน

2.5 ปัญหา ข้อเสนอแนะและ แนวทางการพัฒนากลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่

2.5.1 ปัญหา จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สมาชิกยูวเกษตรกร ให้ความสำคัญเห็นในประเด็นปัญหาในการดำเนินงานของ กลุ่มยูวเกษตรกร โดยปัญหาที่อยู่ในระดับ มากที่สุด ได้แก่ เงินทุนในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอ วัสดุอุปกรณ์มีปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยที่ว่า ชัญลักษณ์ มณีวรรณ (2557, น.65) พบว่า สมาชิกมีปัญหาเกี่ยวกับการไม่มีเวลาในการทำกิจกรรม วัสดุอุปกรณ์มีปริมาณไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และเงินทุนในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอ

2.5.2 ปัญหาจากการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ จากการศึกษา พบว่า ผลการสนทนากลุ่มจากตัวแทนสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร ที่ปรึกษายูวเกษตรกร เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง และคณะกรรมการยูวเกษตรกรปัญหา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองไม่เข้าใจความสำคัญของกิจกรรมยูวเกษตรกร ด้านครูที่ปรึกษา พบว่า ครูที่ปรึกษาบางรายไม่เข้าใจกิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกรที่ชัดเจนและครูที่ปรึกษาไม่มีเวลาทำกิจกรรม เนื่องจากต้องสอนหลายวิชาในโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านโรงเรียนและกิจกรรมกลุ่ม พบว่า วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ งบประมาณในการสนับสนุนไม่เพียงพอ กิจกรรมในโรงเรียนไม่มีความหลากหลาย และ ด้านเจ้าหน้าที่ส่งเสริม เจ้าหน้าที่ส่งเสริมไม่ค่อยได้เข้าให้ความรู้กลุ่มยูวเกษตรกรเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเปลี่ยนบ่อยทำให้ความเข้าใจในดำเนินงานยูวเกษตรกรมีไม่มาก ส่งผลให้กิจกรรมยูวเกษตรกรไม่สามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและเต็มที่ จึงควรมีเพิ่มกิจกรรมด้านยูวเกษตรกรโดยสร้างการรับรู้ให้แก่ผู้ปกครองได้รับรู้และร่วมปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดสรรเวลาในการทำกิจกรรมยูวเกษตรกรให้มีชั่วโมงเรียนชัดเจนและมีกิจกรรมหลากหลายเพื่อเป็นการฝึกปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรเขาพบปะและสร้างความเข้าใจในกิจกรรมของกลุ่มยูวเกษตรกรในแก่สมาชิกกลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษา

2.5.3 ข้อเสนอแนะ การสนทนากลุ่มเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ จากการศึกษา พบว่า ผลการสนทนากลุ่มจากตัวแทนสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร ที่ปรึกษายูวเกษตรกร เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง และคณะกรรมการยูวเกษตรกร ข้อเสนอแนะ

4 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้ปกครอง ด้านครูที่ปรึกษา ด้านโรงเรียนและกิจกรรมกลุ่ม ด้านเจ้าหน้าที่ ดังนี้ ด้านผู้ปกครอง จากปัญหา ผู้ปกครองไม่เข้าใจความสำคัญของกิจกรรมยูวเกษตรกรควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมยูวเกษตรกรได้รับรู้และร่วมปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้รับทราบและเข้าใจในกิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกรไปพร้อมกับบุตรหลาน ด้านครูที่ปรึกษา พบว่า ครูที่ปรึกษาบางรายไม่เข้าใจกิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกรที่ชัดเจนและไม่มีเวลาทำกิจกรรมเนื่องจากต้องสอนหลายวิชาในโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนั้น ควรมีการจัดแจงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกร และมีการไปศึกษาดูงานในกลุ่มยูวเกษตรกรที่ดีและมีศักยภาพและเพิ่มเวลาในด้านกิจกรรมมากขึ้นเพื่อนำมาพัฒนาตนเอง ด้านโรงเรียนและกิจกรรมกลุ่ม พบว่า วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอ งบประมาณในการสนับสนุนไม่เพียงพอ กิจกรรมในโรงเรียนไม่มีความหลากหลาย ดังนั้น ควรมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในกิจกรรมยูวเกษตรกร สนับสนุนงบประมาณ มีการจัดสรรเวลาในการทำกิจกรรมยูวเกษตรกรให้มีชั่วโมงเรียนชัดเจนและมีกิจกรรมหลากหลายเพื่อเป็นการฝึกปฏิบัติ และกิจกรรมควรมีการสนับสนุนให้เกิดรายได้จะได้มีงบประมาณหมุนเวียนในการต่อยอดการทำกิจกรรมสม่ำเสมอ และด้านเจ้าหน้าที่ พบว่า เจ้าหน้าที่ไม่ค่อยได้เข้าให้ความรู้กลุ่มยูวเกษตรกรเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเปลี่ยนแปลงทำให้ความเข้าใจในด้านงานยูวเกษตรกรมีไม่มากควรมีการให้ความรู้แก่กลุ่มยูวเกษตรกรให้สม่ำเสมอ ควรมีการให้ความรู้เจ้าหน้าที่ใหม่ในด้านงานยูวและศึกษาอย่างต่อเนื่อง และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมควรเข้าพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนและร่วมวางแผนกับกลุ่มยูวเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มยูวเกษตรกร สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มฉว.รณ (2557, น.65) พบว่า มีข้อเสนอแนะว่า ควรส่งเสริมให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน มีการพัฒนาศักยภาพของสมาชิก เช่น อบรม ศึกษาดูงาน และให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารงานกลุ่ม

2.5.4 แนวทางการพัฒนากลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ สามารถอภิปรายผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มยูวเกษตรกรได้ สามารถสรุปเป็นด้าน ได้ 3 ด้าน ดังนี้

1) **ด้านการเรียนรู้** แนวทางการพัฒนาได้แก่ 1) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกรุ่นใหม่และรุ่นเก่า คือ การแลกเปลี่ยนความรู้จากรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง ถ่ายทอดความรู้จากรุ่นสู่รุ่น ร่วมกันแก้ไขปัญหา นำความรู้ที่แต่ละคนมี มาผสมผสานกันเพื่อให้เกิดเป็นองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากลุ่ม 2) ส่งเสริมความรู้ในกิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกร เป็นการให้ความรู้ในกิจกรรมยูวเกษตรกรในด้านต่างๆ เช่น การทำกิจกรรมการเกษตร (ปลูกผัก เลี้ยงสัตว์ ประมง) การแปรรูปอาหาร การทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการประชุม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาให้กลุ่มมีความเข้มแข็งต่อยอดสู่ต้นแบบได้ 3) ส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยสนับสนุนให้สมาชิกยูวเกษตรกรได้ร่วมเรียนรู้และฝึกปฏิบัติกิจกรรมทุกกิจกรรม

อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง 4) ผลงานจากกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ โดยการไปศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนความรู้จากกลุ่มยุทธศาสตร์ที่ประสบความสำเร็จและเป็นต้นแบบ

2) *ด้านการดำเนินงาน* แนวทางการพัฒนาได้แก่ 1) ที่ปรึกษายุทธศาสตร์และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมร่วมกันวางแผนการพัฒนากลุ่ม โดยมีการร่วมปรึกษาหารือ วางแผนการดำเนินกิจกรรมกลุ่มในทุกๆด้านให้ทั่วถึง เหมาะกับเวลา บริบทโรงเรียน เด็กนักเรียน และชุมชนเพื่อเป็นการพัฒนากลุ่มอย่างยั่งยืน 2) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเข้าไปให้คำปรึกษาและชี้แนะการดำเนินงานกลุ่ม โดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเปรียบเสมือนพี่เลี้ยง คอยให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา หาคำตอบ และร่วมสนับสนุนในทุกกิจกรรมของกลุ่มยุทธศาสตร์ 3) กำหนดเวลาในการทำกิจกรรมเพื่อให้สมาชิกได้ทำกิจกรรมสม่ำเสมอ โดยการกำหนดช่วงเวลาในการทำกิจกรรมให้สอดคล้องไปในกิจกรรมการเรียน อย่างสม่ำเสมอ

3) *ด้านประสานงาน* แนวทางการพัฒนาได้แก่ 1) ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆในเรื่องงบประมาณอย่างต่อเนื่อง โดยการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆที่มีงบประมาณการพัฒนาให้แก่กลุ่มยุทธศาสตร์ 2) ติดต่อประสานงานสร้างเครือข่ายด้านความรู้ต่างๆ เช่น การผลิต เทคโนโลยี การตลาดสินค้า เพื่อเป็นอีกแนวทางในการต่อยอดรับงบประมาณเพื่อพัฒนากลุ่มและเป็นคู่ทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้จากเครือข่ายที่เข้มแข็งอีกด้วย

2.6 การทดสอบสมมติฐาน การทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ t-test พบว่า

1) *การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อกลุ่มยุทธศาสตร์ระหว่างสมาชิกยุทธศาสตร์และที่ปรึกษายุทธศาสตร์* พบว่า ในประเด็น การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดการฝึกการอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ที่ 0.01 เนื่องจาก ที่ปรึกษายุทธศาสตร์มองว่าการร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดการฝึกการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมาก แต่สมาชิกยุทธศาสตร์ยังมองว่าเป็นแค่การทำกิจกรรมในกระบวนการกลุ่มยุทธศาสตร์

2) *การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่มยุทธศาสตร์ระหว่างสมาชิกยุทธศาสตร์และที่ปรึกษายุทธศาสตร์* พบว่า ในประเด็น การกำหนดระเบียบและข้อตกลงที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่ม ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เนื่องจาก สมาชิกยุทธศาสตร์ให้ความเห็นว่ากิจกรรมการกำหนดระเบียบและข้อตกลงที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มเป็นสิ่งที่สำคัญมากต่อการดำเนินการกลุ่มยุทธศาสตร์ซึ่งที่ปรึกษายุทธศาสตร์อาจเห็นว่าเป็นเพียงหนึ่งในกิจกรรมของกลุ่ม

3) *การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการทำการเกษตรของกลุ่มยุทธศาสตร์ระหว่างสมาชิกยุทธศาสตร์และที่ปรึกษายุทธศาสตร์* พบว่า ในประเด็น อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่เหมาะสมสำหรับทุกคน ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ 0.01 เนื่องจาก สมาชิก

ยุวเกษตรกรให้ความเห็นว่าอาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่เหมาะสมสำหรับทุกคน ซึ่งแตกต่างจากที่
 ปรึกษายุวเกษตรกรที่ยังคิดว่าอาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่ไม่ถือว่าเหมาะสมสำหรับทุกคน

4) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรระหว่าง
 สมาชิกยุวเกษตรกรและที่ปรึกษายุวเกษตรกร โดยพบว่า ในประเด็น การมีส่วนร่วมในการรับ
 ผลประโยชน์ ประเด็นย่อย การนำผลผลิตไปใช้ในการบริโภค ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง
 ทางสถิติที่ 0.01 และ การนำประสบการณ์ไปใช้ในการเรียน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทาง
 สถิติที่ 0.01 เนื่องจาก ที่ปรึกษายุวเกษตรกรให้ความเห็น ในประเด็น การมีส่วนร่วมในการรับ
 ผลประโยชน์ ประเด็นย่อย การนำผลผลิตไปใช้ในการบริโภค และ การนำประสบการณ์ไปใช้ในการ
 การเรียน เป็นประเด็นสำคัญที่ตอบ โจทย์การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในกิจกรรมกรรม
 กลุ่มยุวเกษตรกรซึ่งแตกต่างจากสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร

5) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเกษตรระหว่างสมาชิกยุว
 เกษตรกรและที่ปรึกษายุวเกษตรกร โดยพบว่า ในประเด็น งานส่วนบุคคล มีประเด็น การเลี้ยงสัตว์
 การทำนา/การปลูกพืชไร่ กิจกรรมแปรรูป กิจกรรมประมง งานกลุ่มย่อย มีประเด็น การปลูกพืชผัก
 สวนครัว การเลี้ยงสัตว์ การทำนา/การปลูกพืชไร่ กิจกรรมแปรรูป กิจกรรมประมง ซึ่งแตกต่างอย่าง
 มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ที่ 0.01 เนื่องจาก ที่ปรึกษายุวเกษตรกรให้ความเห็น ในประเด็นกล่าวว่ามี
 ความสำคัญอย่างมากในการทำกิจกรรมการเกษตรซึ่งแตกต่างจากสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรที่ยังเห็น
 ว่ากิจกรรมดังกล่าวเป็นเพียงกิจกรรมที่อยู่ในกระบวนการในการทำกิจกรรมการเกษตร

6) การเปรียบเทียบปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรระหว่างสมาชิกยุว
 เกษตรกรและที่ปรึกษายุวเกษตรกร โดยพบว่า ในประเด็น เงินทุนในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอ
 ผู้บริหารโรงเรียนไม่สนับสนุนกิจกรรม เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรขาดการติดตาม และ ขาดความ
 ร่วมมือในการปฏิบัติงาน ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ที่ 0.01 เนื่องจาก ที่ปรึกษายุว
 เกษตรกรและสมาชิกยุวเกษตรกรให้ความเห็นในประเด็นเหล่านี้ว่าเป็นปัญหาที่สำคัญในการทำ
 กิจกรรมยุวเกษตรกรซึ่งในแต่ละประเด็นที่ปรึกษายุวเกษตรกรอาจเห็นถึงความสำคัญอย่างมาก แต่
 สมาชิกยุวเกษตรกรอาจเห็นเป็นเพียงปัญหาเล็กน้อยจึงทำให้เกิดความแตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะ ต่อการนำผลงานวิจัยไปใช้

3.1 ข้อเสนอแนะ ต่อการนำผลงานวิจัยไปใช้

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเยาวชนตรกรในจังหวัดกระบี่ ผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังนี้

3.1.1 ข้อเสนอแนะต่อกลุ่มเยาวชนตรกร

1) จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมกลุ่มเยาวชนตรกรในโรงเรียนไม่หลากหลาย และสมาชิกกลุ่มเยาวชนตรกรยังไม่เห็นความสำคัญในกลุ่มเยาวชนตรกร จึงควรมีการฝึกหรือสนับสนุนให้สมาชิกในกลุ่มมีกิจกรรมร่วมกันในด้านอื่นๆ เช่น การฝึกการเป็นผู้นำ การวางแผนงานร่วมกัน

2) จากผลการวิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มเยาวชนตรกรยังไม่เห็นความสำคัญในกิจกรรมกลุ่มในเรื่องการบันทึกบัญชีรายรับรายจ่าย การแปรรูป การหารายได้เข้ากลุ่มและการพัฒนาเพื่อต่อยอด จึงควรฝึกให้สมาชิกกลุ่มเห็นความสำคัญของงานเยาวชนตรกรในทุกๆด้าน เช่น การออม การแปรรูป การจำหน่ายผลผลิต

3) จากผลการวิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มเยาวชนตรกรยังไม่เห็นความสำคัญในกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการประเมินผลกลุ่มเยาวชนตรกร จึงควรฝึกให้สมาชิกกลุ่มเห็นความสำคัญของงานเยาวชนตรกรด้านการประเมินผล การกล้าเสนอแนวความคิดคิดเห็นในการทำงาน เช่นบอกข้อดีข้อเสียของงาน สรุปผลลัพธ์ในการทำงานว่าดีหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

4) จากผลการวิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มเยาวชนตรกรยังไม่เห็นความสำคัญในเรื่องการจัดทำบัญชีกลุ่ม จึงควรฝึกให้สมาชิกกลุ่มเห็นความสำคัญของการจัดทำบัญชีกลุ่ม เพื่อให้รู้รายรับรายจ่ายที่เกิดขึ้นในการทำกิจกรรมเยาวชนตรกร เช่นการเชิญครูบัญชีมาร่วมสอนการทำบัญชี

3.1.2 ข้อเสนอแนะต่อครูที่ปรึกษา

1) จากผลการวิจัยพบว่า ที่ปรึกษาไม่มีเวลาทำกิจกรรมเนื่องจากต้องสอนหลายวิชาในโรงเรียนขนาดเล็ก จึงควรมีการจัดสรรเวลาในการทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิก ให้คำปรึกษา ช่วยแก้ไขปัญหา ไม่ควรปล่อยให้สมาชิกแก้ไขปัญหาตนเองอาจทำให้การดำเนินงานกลุ่มไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งไว้

2) จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมในโรงเรียนไม่มีความหลากหลาย และกิจกรรมของกลุ่มไม่สามารถต่อยอดได้ จึงควรมีการจัดสรรเวลาในการทำกิจกรรมการดำเนินงาน

ของกลุ่มให้มากขึ้นและเน้นกิจกรรมการสร้างรายได้ให้แก่กลุ่มและสมาชิกเพื่อให้มีงบประมาณหมุนเวียนในการทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ

3) จากผลการวิจัยพบว่า ที่ปรึกษายังไม่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการวางแผน เช่นการวางแผนการบริหารการดำเนินงานกลุ่ม ทำให้การพัฒนากลุ่มเป็นไปได้ยาก จึงควรมีการวางแผนการดำเนินการกลุ่มร่วมกับ ผู้อำนวยการโรงเรียน สมาชิกคณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานในกลุ่มยุทธศาสตร์เป็นไปอย่างราบรื่น

4) จากผลการวิจัยพบว่า ครูที่ปรึกษาบางรายไม่เข้าใจกิจกรรมกลุ่มยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน ทำให้การดำเนินกิจกรรมกลุ่มหรือการพัฒนากลุ่มเป็นไปได้ยาก จึงควรมีการทำความเข้าใจหลักการ วัตถุประสงค์ของกิจกรรม การดูงานจากโรงเรียนหรือกลุ่มที่เป็นต้นแบบเพื่อการพัฒนาต่อไป

3.1.3 ข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนและกิจกรรมกลุ่ม

1) จากผลการวิจัยพบว่า วัตถุประสงค์ไม่เพียงพอ จึงควรมีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในกิจกรรมยุทธศาสตร์ เพื่อให้กิจกรรมได้ดำเนินอย่างต่อเนื่อง

2) จากผลการวิจัยพบว่า งบประมาณในการสนับสนุนไม่เพียงพอจึงควรมีการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อเป็นการเพิ่มกิจกรรมที่หลากหลาย

3) จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมกลุ่มยุทธศาสตร์มีไม่หลากหลาย จึงควรมีการวางแผนการทำกิจกรรมที่หลากหลายและเพิ่มมากขึ้น เช่นเพิ่มกิจกรรมให้ครบทุกรูปแบบทั้งด้านพืช สัตว์ ประมง แปรรูป และให้เด็กได้รู้จักการสร้างรายได้จากกิจกรรมที่ทำในกลุ่ม

4) จากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมของกลุ่มยุทธศาสตร์ยังไม่หลากหลายและไม่ได้รับการวางแผนการดำเนินกิจกรรม ควรมีการศึกษาจากกลุ่มที่มีการดำเนินกิจกรรมที่ประสบความสำเร็จและเป็นแบบอย่างในการพัฒนากลุ่มยุทธศาสตร์

3.1.4 ข้อเสนอแนะต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

1) จากผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมไม่ค่อยได้เข้าใจความรู้กลุ่มยุทธศาสตร์ จึงควรให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเข้าใจคำปรึกษาและชี้แนะการดำเนินงานกลุ่ม เพื่อให้กิจกรรมประสบความสำเร็จ

2) จากผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมเปลี่ยนบ่อยทำให้ความเข้าใจในดำเนินงานยุทธศาสตร์มีไม่มาก จึงควรมีการศึกษาทำความเข้าใจวัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับกลุ่มยุทธศาสตร์สม่ำเสมอเพื่อให้เข้าใจการดำเนินงานและนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง

3) จากผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมขาดการติดตามงานกลุ่มยูว
 เกษตรกร จึงควรมีการเข้าพบปกลุ่มยูวเกษตรกร เพื่อติดตามให้คำปรึกษาแก่กลุ่มยูวเกษตรกรเพื่อ
 การพัฒนากลุ่มที่ดี

3.1.5 ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงาน

1) จากผลการวิจัยพบว่า หน่วยงานต่างๆ ยังไม่ทราบถึงวัตถุประสงค์หรือกิ
 กรรมต่างๆของกลุ่ม จึงควรมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการดำเนินงานของกลุ่มให้เป็นที่รู้จักอย่าง
 แพร่หลาย เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร ได้มีการแสดงผลงาน และเป็นการต่อ
 ยอดเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรม

2) จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มยังขาดความรู้ในการทำบัญชีรายรับรายจ่าย จึง
 ควรให้ความรู้ในการทำบัญชีรายรับรายจ่าย เพื่อเป็นการสอนให้กลุ่มรู้จักการวางแผนการดำเนิน
 กิจกรรมในเองงบประมาณของกลุ่มด้วย

3) จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มมีความต้องการพัฒนากลุ่มยูวเกษตรกรให้เป็น
 ต้นแบบแบบ แต่ยังขาดการส่งเสริมการศึกษาดูงาน ฝึกรอบมจากกลุ่มที่พัฒนาเป็นต้นแบบแล้ว จึง
 ควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการศึกษาดูงาน ฝึกรอบมจากกลุ่มที่พัฒนาเป็นต้นแบบแล้ว
 เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกและระหว่างกลุ่มเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์
 ร่วมกัน

4) จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มยังขาดความรู้ในการพัฒนาการเกษตรให้มี
 ทักษะและความสามารถในด้านเทคโนโลยีการเกษตร จึงควร สนับสนุนเทคโนโลยีในการเพิ่ม
 ประสิทธิภาพการด้านเทคโนโลยีการเกษตร จะช่วยส่งเสริมให้กลุ่มสามารถดำเนินการได้ต่อเนื่อง
 และต่อยอดไปสู่ด้านอื่นๆได้ด้วยและพัฒนาสู่ถึงเทคโนโลยีด้านกาเกษตรให้ทันกับยุคปัจจุบัน

3.1.6 ข้อเสนอแนะต่อโยบาย

1) จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มยูวเกษตรกรยังขาดการสนับสนุนจากหน่วยงาน
 ที่เกี่ยวข้อง จึงควรมีการกำหนดกลุ่มยูวเกษตรกรให้เป็นเป้าหมายในโครงการส่งเสริมการเกษตร
 ตลอดจนบูรณาการเข้ากับโครงการต่างๆในพื้นที่ เพื่อเป็นการพัฒนาและส่งเสริมกลุ่มยูวเกษตรกร
 ให้มีศักยภาพและความสามารถในระดับขั้นที่ดีขึ้น

2) จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มยูวเกษตรกรยังขาดงบประมาณในการดำเนินงาน
 กิจกรรมกลุ่ม จึงควรส่งเสริมให้กิจกรรมยูวเกษตรกรเข้าร่วม โครงการในนโยบายและแผนงานในการ
 พัฒนาด้านเด็กและเยาวชนเพื่อเป็นการสนับสนุนงบประมาณ ในกิจกรรมกลุ่มยูวเกษตรกรได้อย่าง
 ต่อเนื่อง

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1.1 การวิจัยครั้งต่อไปควรทำการวิจัยแบบผสมเพื่อศึกษาคุณภาพร่วมด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3.1.2 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานยูวเกษตรกร เช่น ความต้องการของยูวเกษตรกรไทยในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ความคิดเห็นของที่ปรึกษา และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมในการทำงานยูวเกษตรกร นโยบายและการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน พัฒนากลุ่มยูวเกษตรกร ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กองพัฒนาเกษตรกร. (2561). *คู่มือการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกร ปี 2561*. กรมส่งเสริมการเกษตร.
กลุ่มงานพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกร. (2554). *คู่มือการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกร ปี 2554*.
กรมส่งเสริมการเกษตร.
- กอบลาก อารีศรีสม. (2557). *การพัฒนาบทบาทกลุ่มยุวเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตรในเขต
ภาคเหนือตอนบน (ปรัชญาคุณธิบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาทรัพยากรชนบท)
มหาวิทยาลัยแม่โจ้, เชียงใหม่*
- ��ชีรี นฤทุม. (2551). *การพัฒนาการเกษตรแบบมีส่วนร่วม. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*
- คุณเดี่ยว วงศ์ศักดิ์. (2536). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรใน
จังหวัดปราจีนบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่*
- ณภัทร ก้านนท์. (2555). *การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยุวเกษตรกรในโรงเรียน
กรณีศึกษากลุ่มยุวเกษตรกร โรงเรียนบ้านบุงคล้า ตำบลบุงคล้า อำเภอลำดัก จังหวัด
เพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และ
สหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*
- ธิดาวดี เหลืองชนะ โภค. (2546). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรใน
โรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้
ตีพิมพ์) คณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่*
- ชัยสิทธิ์ มณีวรรณ. (2557). *การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรใน
โรงเรียนจังหวัดลำปาง (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต) สาขาวิชา
เกษตรศาสตร์และสหกรณ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*
- เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ และ ทิวา แซมเพชร. (2559). “แนวคิด หลักการ และกระบวนการพัฒนา”
ใน *เอกสารการศึกษาคหุวิชา การพัฒนาองค์กรเกษตรกร วิสาหกิจชุมชนและ
เครือข่าย. กรมส่งเสริมการเกษตร, กรุงเทพมหานคร*
- ปริญวีร์ เกิดศรี. (2558). *บทบาทของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตรใน
อำเภอแม่เอย จังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพัฒนาทรัพยากรชนบท) มหาวิทยาลัยแม่โจ้, เชียงใหม่*

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน
- รวีวรรณ ชินะตระกูล. (2533). *คู่มือการทำวิจัยการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง.
- วีระชัย เข็มวงศ์. (2546). *ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความต้องการประกอบอาชีพของสมาชิกกลุ่มยู เกษตรกรจังหวัดราชบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)* มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ , กรุงเทพมหานคร
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2542). *พฤติกรรมกลุ่ม* กรุงเทพมหานครวิสิทธิ์พัฒนา
- ไพศาล หวังพานิช. (2526). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้และยอมรับการประเมินผลการปฏิบัติงานของ พนักงาน (วิทยานิพนธ์ ศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต) สาขาพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา. (ม.ป.ป.). *การวิเคราะห์SWOT (SWOT Analysis)*. สืบค้นวันที่ 29 กันยายน 2561 จาก <http://www.stou.ac.th/Offices/rdec/headquarter/upload/.pdf>
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมสังคมวิทยา อังกฤษ-ไทย*. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คพับลิเคชั่น.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์, และอัจฉรา ชำนิประศาสน์. (2545). *แนวการศึกษาค้นคว้าวิจัยระเบียบวิธีการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 1)*. กรุงเทพฯ: โอ เดียนสโตร์.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2558). *การวิเคราะห์สวอต*. สืบค้นจาก <https://th.wikipedia.org/wiki/การวิเคราะห์สวอต>
- สำนักงานเกษตรจังหวัดกระบี่. (2561). *ทะเบียนกลุ่มยุวเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร*
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2552). *การจัดการความรู้เพื่อความต่อเนื่องในการบริหารงาน. (พิมพ์ครั้งที่ 1)*. กรุงเทพมหานคร: โกลบอลอินเตอร์คอมมิวนิเคชั่น
- สุทิน จันอิน. (2558). *การดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)* มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา,นนทบุรี

- สัญญา สิงใจ. (2559). *ความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรของโครงการยุวเกษตรกร
ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ (การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาวิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่*
- สรารุติ ช่างถม. (2543). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรใน
จังหวัดร้อยเอ็ด (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)
มหาวิทยาลัยขอนแก่น,ขอนแก่น*
- อภิชัย ศรีเมือง. (2555). *SWOT : เทคนิควิเคราะห์ธุรกิจอย่างละเอียด (สไตส์ผู้บริหารมืออาชีพ)
นนทบุรี : ชิงค์ ป๊ายอนด์ บุ๊คส์*
- อัญญาณี คล้ายสุบรรณ. (2550). *การจัดการความรู้ ฉบับปฐมบท. คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์:มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

หมายเลขแบบสัมภาษณ์.....

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่

คำชี้แจง : 1. แบบสัมภาษณ์ชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช คำตอบในแบบสัมภาษณ์นี้ จะนำไปใช้เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรุณาตอบคำถามทุกข้อ ตามความเป็นจริงและตามความคิดเห็นของท่าน

2. เลขที่แบบสัมภาษณ์มีไว้เพื่อการติดตามแบบสัมภาษณ์เท่านั้น

3. แบบสัมภาษณ์การวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกยูวเกษตรกร

ตอนที่ 2 ข้อมูลความรู้และแหล่งความรู้เกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มยูวเกษตรกร

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในการดำเนินการของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกยูวเกษตรกร

ตอนที่ 5 ปัญหา และข้อเสนอแนะของยูวเกษตรกร

4. ผู้สัมภาษณ์อ่านคำถามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ฟัง แล้วผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในวงเล็บ ( ) หน้าข้อความที่ต้องการ และ/หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง (.....) ของแต่ละคำถาม เพื่อให้ได้ความหมายที่สมบูรณ์

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกยุวเกษตรกร

1. เพศ

- ( ) 1.1 ชาย ( ) 1.2 หญิง

2. อายุ.....ปี (เกิน 6 เดือนนับเป็น 1 ปี)

3. ระดับการศึกษา

- ( ) 3.1 ประถมศึกษาปีที่ 4 ( ) 3.2 ประถมศึกษาปีที่ 5
 ( ) 3.3 ประถมศึกษาปีที่ 6 ( ) 3.4 มัธยมศึกษาปีที่ 1
 ( ) 3.5 มัธยมศึกษาปีที่ 2 ( ) 3.6 มัธยมศึกษาปีที่ 3

4. ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร.....ปี

5. อาชีพของผู้ปกครอง

- ( ) เกษตรกรรม ( ) รับราชการ
 ( ) ค้าขาย ( ) รับจ้างทั่วไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มยุวเกษตรกร

2.1 ความรู้เรื่องการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกร

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามความรู้ของท่าน

ความรู้การทำกิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกร	ถูก	ผิด
1.ยุวเกษตรกร คือเด็กและเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 10-15 ปี มีความสนใจด้านการเกษตร		
2.ยุวเกษตรกรต้องมีการจดบันทึกกิจกรรม		
3.สัญลักษณ์ตัว ก ในเครื่องหมายยุวเกษตรกร เป็นคำย่อจาก เกศ กมล กร กาย		
4.กลุ่มยุวเกษตรกรมีเฉพาะกลุ่มในโรงเรียนเท่านั้น		
5.ที่ปรึกษาของกลุ่มยุวเกษตรกรต้องเป็นครูในโรงเรียนเท่านั้น		
6.ไบโคโรเวอร์สีเขียว มี 4 แฉก คือสัญลักษณ์ของกลุ่มยุวเกษตรกร		
7.คณะกรรมการสภายุวเกษตรกรประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ เกรียงไกร ปฎิคม		
8.การแปรรูปอาหารเป็นหนึ่งในกิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกร		
9.งานของยุวเกษตรกรแบ่งเป็น งานส่วนบุคคล งานกลุ่มย่อย และ งานรวม		
10. กิจกรรมยุวเกษตรกรที่สำคัญที่สุดคือการประชุม		

2.2 วิธีการรับความรู้ด้านยุทธศาสตร์

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามความรู้ของท่าน

สื่อ	ระดับการรับความรู้				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง	มาก (4)	มากที่สุด
สื่อบุคคล					
1.ครู					
2. เพื่อน					
3. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร					
4.ผู้ปกครอง					
5.ปราชญ์ชาวบ้าน					
สื่อการเรียนรู้อื่นๆ					
1.การประชุม/ประชุมกลุ่มย่อย					
2. คู่มือ/คู่มือปฏิบัติงาน					
3.การอ่าน					
4.นิทรรศการ/การจัดงาน					
5. ไลน์/เฟสบุ๊ก					
6.การอบรม/สาธิต					
7.วีดิทัศน์					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อกลุ่มยุทธกร ต่อการดำเนินงานและต่อการทำกิจกรรมเกษตรของ
สมาชิกกลุ่มยุทธกร

3.1 ความคิดเห็นต่อกลุ่มยุทธกร

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามความคิดเห็นของท่าน

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)
1.การดำเนินงานกลุ่มยุทธกรเป็นการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตร					
2.การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้รู้สึกถึงความสำคัญของการเกษตร					
3.การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้รู้สึกถึงความสำคัญของการเกษตรที่มีความสำคัญต่อประเทศ					
4.การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เห็นความสำคัญของการเกษตรและสุขภาพ					
5.การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้ยุทธกรมีความภาคภูมิใจในอาชีพการเกษตร					
6.การดำเนินงานกลุ่มยุทธกรเป็นการสร้างความรู้					
7.การดำเนินงานกลุ่มยุทธกรเป็นการสร้างทักษะและความสามารถด้านเทคโนโลยีด้านการเกษตร					
8.การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดภาวะผู้นำ					

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)
9.การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดการฝึกการ อยู่ร่วมกันในสังคม					
10.การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดระบบการ บริหารจัดการ ในลักษณะแบบกลุ่มได้เป็นอย่างดี					

3.2 ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกร

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามความคิดเห็นของท่าน

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)
1.ควรมีการกำหนดระเบียบและข้อตกลงที่ใช้ใน การดำเนินงานของกลุ่ม					
2.ควรมีการบันทึกการประชุมสภายูวเกษตรกร					
3.ควรมีการเลือกตั้งคณะกรรมการสภายูวเกษตรกร เป็นไปตามระเบียบที่กลุ่มยูวเกษตรกรกำหนด					
4.ควรมีการกำหนดแผนงาน รายงานผลการ ดำเนินงานสม่ำเสมอ					
5.การเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาในการทำกิจกรรม สม่ำเสมอ					
6.ยูวเกษตรกรควรมีการปรึกษาหารือในเรื่อง กิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
7.ควรมีการกำหนดแผนการดำเนินงานและ มอบหมายผู้เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนงาน					

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
8.คณะกรรมการสภาผู้แทนราษฎรทุกคนควรมีหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจนและมีการทำงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการทุกตำแหน่ง					
9.ควรมีการบันทึกกิจกรรมลงในสมุดบันทึกให้เรียบร้อย พร้อมต่อการตรวจ					
10.สมาชิกควรปฏิบัติรับผิดชอบงานของตนอย่างเต็มที่					
11.ควรมีการประชุมประจำเดือนสภาผู้แทนราษฎรสม่ำเสมอ					
12.ควรมีการเผยแพร่งานกลุ่มผู้แทนราษฎรเพื่อให้ผู้สนใจเข้ามาเป็นสมาชิกมากขึ้น					

3.3 ความคิดเห็นต่อการทำการเกษตรของสมาชิก กลุ่มผู้แทนราษฎร

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามระดับการยอมรับของท่านที่มีต่อวิธีการเหล่านี้

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
1.อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่มีคุณค่าควรสนับสนุน					
2. อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่เหมาะสมสำหรับทุกคน					
3. รู้สึกดีในตัวเมื่อได้ทำการเกษตรทำแล้วสนุก					
4.อาชีพเกษตรกรรมช่วยให้ชีวิตความเป็นอยู่ที่บ้านดีขึ้น					

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)
5. การเกษตรทำให้เกิดความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการ ทำการเกษตรอยู่เสมอ					
6. นักเรียนรู้สึกยินดีที่ได้ฟังการบรรยายในเรื่อง การเกษตร					
7. ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ทันสมัยได้					
8. การทำการเกษตรเป็นอาชีพอิสระได้					
9. นักเรียนคิดว่าอาชีพเกษตรกรรมมีศักดิ์ศรีเหมือน อาชีพอื่น					
10.อาชีพเกษตรทำแล้วเท่					

ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมของสมาชิกยุวเกษตรกร

4.1 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามระดับการยอมรับของท่านที่มีต่อวิธีการเหล่านี้

ประเด็น	ระดับการมีส่วนร่วม				
	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)
1.การมีส่วนร่วมในการวางแผน					
1.1 ร่วมในการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับของ กลุ่ม					
1.2 ร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนิน กิจกรรม					
1.3 ร่วมในการกำหนดแผนกิจกรรมของกลุ่ม					

ประเด็น	ระดับการมีส่วนร่วม				
	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)
1.4 ร่วมในการวางแผนการทำกิจกรรมของกลุ่ม					
1.5 ร่วมในการวางแผนการบริหารการดำเนินงาน กลุ่ม					
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน					
2.1 ร่วมในการเลือกตั้งหรือคัดเลือกกรรมการกลุ่ม					
2.2 ร่วมในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม					
2.3 ร่วมในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร					
2.4 ร่วมในการแก้ไขปัญหากิจกรรมกลุ่ม					
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์					
3.1 ร่วมในการนำผลผลิตของกลุ่มไปจำหน่ายเพื่อ สร้างรายได้					
3.2 ร่วมในการแบ่งปันผลกำไรจากการดำเนิน กิจกรรมกลุ่ม					
3.3 ร่วมในการนำผลผลิตไปใช้ในการบริโภค					
3.4 ร่วมในการนำประสบการณ์ไปใช้ในการเรียน					
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล					
4.1 ร่วมในการให้ข้อเสนอแนะในการทำกิจกรรม กลุ่ม					
4.2 ร่วมในการวิเคราะห์ผลการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม					
4.3 ร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม กลุ่ม					

4.2 การมีส่วนร่วมของยูวเกษตรกรในการทำกิจกรรมเกษตร

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามระดับการยอมรับของท่านที่มีต่อวิธีการเหล่านี้

ประเด็น	ระดับการมีส่วนร่วม				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
1. งานส่วนบุคคล					
1.1 การปลูกพืชผักสวนครัว					
1.2 การเลี้ยงสัตว์					
1.3 การทำนา/การปลูกพืชไร่					
1.4 กิจกรรมแปรรูป					
1.5 กิจกรรมประมง					
2. งานกลุ่มย่อย					
2.1 การปลูกพืชผักสวนครัว					
2.2 การเลี้ยงสัตว์					
2.3 การทำนา/การปลูกพืชไร่					
2.4 กิจกรรมแปรรูป					
2.5 กิจกรรมประมง					
3.งานรวม					
3.1 การเข้าร่วม การประชุมวางแผน					
3.2 การร่วมดูแลกิจกรรมทางการเกษตรของ					
3.3 การจัดบันทึกกิจกรรมการเกษตร					

ตอนที่ 5 ปัญหา และข้อเสนอแนะ

5.1 ระดับความเป็นปัญหาในการการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามความคิดเห็นของท่าน

ประเภทของปัญหาในการการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกร	ระดับความเป็นปัญหา				
	น้อยที่สุด	น้อย (2)	ปานกลาง	มาก (4)	มากที่สุด
1. วัสดุอุปกรณ์มีปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อการ					
2. เงินทุนในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอ					
3. ผู้บริหารโรงเรียนไม่สนับสนุนกิจกรรม					
4. อายุของที่สมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรมีความ					
5. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรขาดการติดตาม					
6. ครูที่ปรึกษาไม่มีเวลาในการดำเนินกิจกรรม					
7. สมาชิกไม่เข้าใจในกระบวนการในการทำ					
8. ผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญในการทำกิจกรรมเยาวชนเกษตรกร					
9. ไม่มีเวลาในการทำกิจกรรม					
10. ขาดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน					

5.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนากลุ่มเยาวชนเกษตรกร

1. ด้านที่ปรึกษาเยาวชนเกษตรกร

.....

.....

.....

2. ด้านสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

.....

.....

3.ด้านทรัพยากรและเงินทุนในกลุ่ม

.....

.....

.....

.....

4.การบริหารจัดการกลุ่มและอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

*****ขอขอบพระคุณท่านเกษตรกรที่ให้ความร่วมมือ*****

(นางสาวธารารวรรณ ป่านเทพ)

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
(ที่ปรึกษาอาวุโสเกษียณ)

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดกระบี่

คำชี้แจง : 1. แบบสัมภาษณ์ชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช คำตอบในแบบสัมภาษณ์นี้ จะนำไปใช้เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรุณาตอบคำถามทุกข้อ ตามความเป็นจริงและตามความคิดเห็นของท่าน

2. เลขที่แบบสัมภาษณ์มีไว้เพื่อการติดตามแบบสัมภาษณ์เท่านั้น

3. แบบสัมภาษณ์การวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกเยาวชนเกษตรกร

ตอนที่ 2 ข้อมูลแหล่งความรู้เกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในการการดำเนินการของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกเยาวชนเกษตรกร

ตอนที่ 5 ปัญหา และข้อเสนอแนะของเยาวชนเกษตรกร

4. ผู้สัมภาษณ์อ่านคำถามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ฟัง แล้วผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในวงเล็บ ( ) หน้าข้อความที่ต้องการ และ/หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง (.....) ของแต่ละคำถาม เพื่อให้ได้ความหมายที่สมบูรณ์

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกยุวเกษตรกร 1.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล

1. เพศ

( ) 1.1 ชาย

( ) 1.2 หญิง

2. อายุ.....ปี (เกิน 6 เดือนนับเป็น 1 ปี)

3. ระดับการศึกษา

( ) 3.1 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

( ) 3.2 ปริญญาโทหรือเทียบเท่า

( ) 3.3 อื่นๆ

3. ประสบการณ์ในการทำงานกลุ่มยุวเกษตรกร.....ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มยุวเกษตรกรของที่ปรึกษายุวเกษตรกร

2.1 วิธีการรับความรู้ด้านยุวเกษตรกร

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามความรู้ของท่าน

สื่อ	ระดับการรับความรู้				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง	มาก (4)	มากที่สุด
สื่อบุคคล					
1.ครู					
2. เพื่อน					
3. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร					
4.ผู้ปกครอง					
5.ปราชญ์ชาวบ้าน					
6.อื่นๆ (ระบุ).....					
สื่อการเรียนรู้อื่นๆ					
1.การประชุม/ประชุมกลุ่มย่อย					
2. คู่มือศึกษาดูงาน					
3.การอ่าน					

สื่อ	ระดับการรับความรู้				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง	มาก (4)	มากที่สุด
4.นิทรรศการ/การจัดงาน					
5. ไลน์/เฟสบุ๊ก					
6.การอบรม/สาธิต					
7.วีดิทัศน์					
6. อื่นๆ (ระบุ).....					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อกลุ่มยุทธกร การดำเนินงานและต่อการทำกิจกรรมเกษตรของที่
ปริญญายุทธกร

3.1 ความคิดเห็นต่อกลุ่มยุทธกร

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามความคิดเห็นของท่าน

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
1.การดำเนินงานกลุ่มยุทธกรเป็นการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตร					
2.การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้รู้สึกถึงความสำคัญของการเกษตร					
3.การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้รู้สึกถึงความสำคัญของการเกษตรที่มีความสำคัญต่อประเทศ					
4.การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เห็นความสำคัญของการอาหารและสุขภาพ					

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
5.การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้ ยูวเกษตรกรมีความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร					
6.การดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรเป็นการสร้าง ความรู้					
7.การดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรเป็นการสร้าง ทักษะและความสามารถด้านเทคโนโลยีด้าน การเกษตร					
8.การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดภาวะผู้นำ					
9.การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดการฝึกการ อยู่ร่วมกันในสังคม					
10.การร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มทำให้เกิดระบบการ บริหารจัดการ ในลักษณะแบบกลุ่มได้เป็นอย่างดี					

3.2 ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกร

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามความคิดเห็นของท่าน

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
1.ควรมีการกำหนดระเบียบและข้อตกลงที่ใช้ใน การดำเนินงานของกลุ่ม					
2.ควรมีการบันทึกการประชุมสภายูวเกษตรกร					
3.ควรมีการเลือกตั้งคณะกรรมการสภายูวเกษตรกร เป็นไปตามระเบียบที่กลุ่มยูวเกษตรกรกำหนด					

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)
4.ควรมีการกำหนดแผนงาน รายงานผลการดำเนินงานสม่ำเสมอ					
5.การเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาในการทำกิจกรรมสม่ำเสมอ					
6.ยูวเกษตรกรควรมีการปรึกษาหารือในเรื่องกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
7.ควรมีการกำหนดแผนการดำเนินงานและมอบหมายผู้เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนงาน					
8.คณะกรรมการสภายูวเกษตรกรทุกคนควรมีหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจนและมีการทำงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการทุกตำแหน่ง					
9.ควรมีการบันทึกกิจกรรมลงในสมุดบันทึกให้เรียบร้อย พร้อมต่อการตรวจ					
10.สมาชิกควรปฏิบัติรับผิดชอบงานของตนอย่างเต็มที่					
11.ควรมีการประชุมประจำเดือนสภายูวเกษตรกรสม่ำเสมอ					
12.ควรมีการเผยแพร่งานกลุ่มยูวเกษตรกรเพื่อให้ผู้สนใจเข้ามาเป็นสมาชิกมากขึ้น					

3.3 ความคิดเห็นต่อการทำการเกษตรของที่ปรึกษาเกษตรกร

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามระดับการยอมรับของท่านที่มีต่อวิธีการเหล่านี้

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น				
	น้อย ที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มาก ที่สุด (5)
1.อาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่มีคุณค่าควรสนับสนุน					
2. อาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่เหมาะสมสำหรับทุกคน					
3. รู้สึกดีในตัวเมื่อได้ทำการเกษตรทำแล้วสนุก					
4.อาชีพเกษตรกรช่วยให้ชีวิตความเป็นอยู่ที่บ้านดีขึ้น					
5. การเกษตรทำให้เกิดความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำการเกษตรอยู่เสมอ					
6. นักเรียนรู้สึกยินดีที่ได้ฟังการบรรยายในเรื่องการเกษตร					
7.ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่ทันสมัยได้					
8. การทำการเกษตรเป็นอาชีพอิสระได้					
9. นักเรียนคิดว่าอาชีพเกษตรกรมีศักดิ์ศรีเหมือนอาชีพอื่น					
10.อาชีพเกษตรทำแล้วเท่					

ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมของที่ปรึกษาเยาวชนสตรี

4.1 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกลุ่มของที่ปรึกษาเยาวชนสตรี

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามระดับการยอมรับของท่านที่มีต่อวิธีการเหล่านี้

ประเด็น	ระดับการมีส่วนร่วม				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
1.การมีส่วนร่วมในการวางแผน					
1.1 ร่วมในการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม					
1.2 ร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินกิจกรรม					
1.3 ร่วมในการกำหนดแผนกิจกรรมของกลุ่ม					
1.4 ร่วมในการวางแผนการทำกิจกรรมของกลุ่ม					
1.5 ร่วมในการวางแผนการบริหารการดำเนินงานกลุ่ม					
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน					
2.1 ร่วมในการเลือกตั้งหรือคัดเลือกกรรมการกลุ่ม					
2.2 ร่วมในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม					
2.3 ร่วมในการประชุมสภาเยาวชนสตรี					
2.4 ร่วมในการแก้ไขปัญหากิจกรรมกลุ่ม					
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์					
3.1 ร่วมในการนำผลผลิตของกลุ่มไปจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้					

ประเด็น	ระดับการมีส่วนร่วม				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
3.2 ร่วมในการแบ่งปันผลกำไรจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม					
3.3 ร่วมในการนำผลผลิตไปใช้ในการบริโภค					
3.4 ร่วมในการนำประสบการณ์ไปใช้ในการเรียน					
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล					
4.1 ร่วมในการให้ข้อเสนอแนะในการทำกิจกรรมกลุ่ม					
4.2 ร่วมในการวิเคราะห์ผลการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม					
4.3 ร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมกลุ่ม					

4.2 การมีส่วนร่วมของที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเกษตรกรในการทำกิจกรรมเกษตร

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามระดับการยอมรับของท่านที่มีต่อวิธีการเหล่านี้

ประเด็น	ระดับการมีส่วนร่วม				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
1. งานส่วนบุคคล					
1.1 การปลูกพืชผักสวนครัว					
1.2 การเลี้ยงสัตว์					
1.3 การทำนา/การปลูกพืชไร่					
1.4 กิจกรรมแปรรูป					

ประเด็น	ระดับการมีส่วนร่วม				
	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
1.5 กิจกรรมประมง					
2. งานกลุ่มย่อย					
2.1 การปลูกพืชผักสวนครัว					
2.2 การเลี้ยงสัตว์					
2.3 การทำนา/การปลูกพืชไร่					
2.4 กิจกรรมแปรรูป					
2.5 กิจกรรมประมง					
3.งานรวม					
3.1 การเข้าร่วม การประชุมวางแผน					
3.2 การร่วมดูแลกิจกรรมทางการเกษตรของ					
3.3 การจดบันทึกกิจกรรมการเกษตร					

ตอนที่ 5 ปัญหา และข้อเสนอแนะ

5.1 ระดับความเป็นปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามความคิดเห็นของท่าน

ประเภทของปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกร	ระดับความเป็นปัญหา				
	น้อยที่สุด	น้อย (2)	ปานกลาง	มาก (4)	มากที่สุด
1. วัสดุอุปกรณ์มีปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อการ					
2. เงินทุนในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอ					
3. ผู้บริหารโรงเรียนไม่สนับสนุนกิจกรรม					
4. อายุของที่สมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรมีความ					

ประเภทของปัญหาในการดำเนินงานกลุ่มยูว เกษตรกร	ระดับความเป็นปัญหา				
	น้อย ที่สุด	น้อย (2)	ปาน กลาง	มาก (4)	มาก ที่สุด
5. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรขาดการติดตาม					
6. ครูที่ปรึกษาไม่มีเวลาในการดำเนินกิจกรรม					
7. สมาชิกไม่เข้าใจในกระบวนการในการทำ					
8. ผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญในการทำกิจกรรมยูว เกษตรกร					
9. ไม่มีเวลาในการทำกิจกรรม					
10. ขาดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน					

5.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนากลุ่มยูวเกษตรกร

1. ด้านที่ปรึกษายูวเกษตรกร

.....

.....

.....

.....

2. ด้านสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

.....

.....

.....

.....

3. ด้านทรัพยากรและเงินทุนในกลุ่ม

.....

.....

.....

.....

4.การบริหารจัดการกลุ่มและอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

*****ขอขอบพระคุณท่านเกษตรกรที่ให้ความร่วมมือ*****

(นางสาวธารารรรณ ป่านเทพ)

ภาคผนวก ค
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
(คณะกรรมการชิวเกษตรกร)

หมายเลขแบบสัมภาษณ์.....

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย**เรื่อง แนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่**

คำชี้แจง : 1. แบบสัมภาษณ์ชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช คำตอบในแบบสัมภาษณ์นี้ จะนำไปใช้เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรุณาตอบคำถามทุกข้อ ตามความเป็นจริงและตามความคิดเห็นของท่าน

2. เลขที่แบบสัมภาษณ์มีไว้เพื่อการติดตามแบบสัมภาษณ์เท่านั้น
3. แบบสัมภาษณ์การวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 1 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกร

4. ผู้สัมภาษณ์อ่านคำถามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ฟัง แล้วผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในวงเล็บ ( ) หน้าข้อความที่ต้องการ และ/หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง (.....) ของแต่ละคำถาม เพื่อให้ได้ความหมายที่สมบูรณ์

ตอนที่ 1 การดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกร

การดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกร

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง

ประเด็น	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
1. การบริหารจัดการกลุ่ม		
1.1 มีสถานที่ทำการกลุ่มและใช้เป็นสถานที่ประชุมกลุ่มด้วย		
1.2 การเลือกตั้งคณะกรรมการสภายูวเกษตรกรของกลุ่ม		
1.3 การจัดทำแผนการประชุมและแผนการถ่ายทอดความรู้ของกลุ่ม		

ประเด็น	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
1.4 กลุ่มมีการกำหนดโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการและสมาชิกชัดเจน สอดคล้องกับเป้าหมายและการดำเนินงานของกลุ่ม		
1.5 กลุ่มมีการกำหนดกฎระเบียบ กติกาข้อบังคับของกลุ่ม โดยสมาชิกมีส่วนร่วมมีการปรับกฎระเบียบให้เหมาะสมตามสถานการณ์ และมีการสื่อสารให้สมาชิกรับรู้		
1.6 การประชุมกลุ่มประจำเดือน		
1.7 การจดบันทึกการประชุม		
2. การบริหารทุนและทรัพยากร		
2.1 เงินทุนหมุนเวียนของกลุ่ม		
2.2 เงินออมของสมาชิกกลุ่ม		
2.3 การระดมทุนและจัดหาทุนของกลุ่ม		
2.4 การบันทึกและจัดทำบัญชี		
3. การพัฒนาความรู้ของสมาชิกกลุ่มยุทธกร		
3.1 การถ่ายทอดความรู้ในการประชุมกลุ่ม		
3.2สมาชิกในกลุ่มมีการนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติหรือไม่		
3.3การฝึกปฏิบัติงานเกษตร ที่ดำเนินการแบบ งานรวม กลุ่มย่อย และงานส่วนบุคคล(ความต่อเนื่องการจดบันทึกการทำบัญชีรายรับรายจ่าย)		

ประเด็น	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
3.4 การฝึกปฏิบัติงานเทคนิคเกษตร ที่ดำเนินการแบบ งานรวม หรือกลุ่มย่อย		
3.5 สมาชิกในกลุ่มมีการถ่ายทอดความรู้ให้กับเพื่อนสมาชิก หรือไม่		
3.6 สมาชิกในกลุ่มมีการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับสมาชิก ในครอบครัวหรือไม่		
3.7 กลุ่มหรือสมาชิกมีการถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลนอก กลุ่มหรือไม่		
3.8 กลุ่มมีการถ่ายทอดความรู้ให้กับกลุ่มยูวเกษตรกรอื่น หรือไม่		
3.9 กลุ่มหรือสมาชิกมีการเข้าร่วมงานในระดับจังหวัด เขต และหรือ ประเทศ เช่น ประชุม อบรม สัมมนา และ ชุมนุม		
4. การให้ความสำคัญกับชุมชน		
4.1 กลุ่มมีการฝึกปฏิบัติงานและหรือกิจกรรม สาธารณประโยชน์เพื่อชุมชนหรือไม่		
4.2 กลุ่มมีการฝึกปฏิบัติงานและหรือกิจกรรมอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมหรือไม่		

*****ขอขอบพระคุณท่านเกษตรกรที่ให้ความร่วมมือ*****

(นางสาวธารารรณ ปานเทพ)

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวธาราวรรณ ป่านเทพ
วัน เดือน ปีเกิด	23 มีนาคม 2530
สถานที่เกิด	อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดกระบี่
ตำแหน่ง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

